

1e Firap 2023 / Kadernota 2024

GEMEENTE HEILOO

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord 1
Financiële uitgangspunten 3
Financiële positie 4
Overzicht structureel begrotingssaldo 4
Gevolgen Meicirculaire 2023 9
Baten en lasten per programmaonderdeel 14
Incidentele baten en lasten 15
PROGRAMMA 1. Een sociale en vitale gemeente 18
1A. Inwoners en bestuur 18
1B. Samen leven 19
1C. Kerngericht en ondersteunend 24
1D Een veilige gemeente 24
Programma 1: Wat gaat het kosten 26
PROGRAMMA 2. Een aantrekkelijke gemeente 36
2A. Cultuur, recreatie en toerisme 36
2B. Economische vitaliteit 37
2C. Een bereikbare gemeente 37
Programma 2: Wat gaat het kosten 39
PROGRAMMA 3. Een leefbare gemeente 44
3A. Wonen en leefomgeving 44
3B. Duurzaamheid en milieu 49
3C. Beheer en onderhoud 54
Programma 3: Wat gaat het kosten 55
PROGRAMMA 4. Een financieel gezonde gemeente 63
4. Een financieel gezonde gemeente 63
Programma 4: Wat gaat het kosten 65

Bijlage 1: Investeringsplan 2023 - 2027 69
Bijlage 2: Overzicht stand reserves 75
Bijlage 3: Baten en lasten per taakveld (Totaal) 76
Bijlage 4: Baten en lasten per taakveld (Exclusief bijdrage BUCH) 80
Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld (Bijdrage BUCH) 84

VOORWOORD

Aan de gemeenteraad,

Hierbij presenteren wij u de kadernota 2024 (inclusief 1e financiële rapportage 2023). De kadernota is de start van de Planning & Control cyclus. Het collegeprogramma Natuurlijk Heiloo! en de bijbehorende kwartaalplanning vormt de basis voor uitwerking van de ambities voor 2024. In deze nota geeft het college de gemeenteraad actueel inzicht in het meerjarenperspectief en onontkoombare en gewenste beleidsaanpassingen. Zo geeft de kadernota de inhoudelijke richting en financiële ruimte aan voor de komende begroting.

Complexe context en financiële onzekerheid
De context waarbinnen de gemeente opereert is in de afgelopen jaren steeds complexer geworden. Grote ontwikkelingen die ingrijpen in de directe leefwereld van onze inwoners – zoals de coronapandemie, energiecrisis, inflatie en gevolgen voor bestaanszekerheid, vluchtelingenstroom, stikstof – volgen elkaar snel op. Bovenop toch al grote maatschappelijke opgaven rond wonen, energietransitie, klimaat, gelijke kansen en bestaanszekerheid .

De prijzen voor gas en elektra laten inmiddels weer een dalende lijn zien, maar tegelijkertijd heeft de Europese Centrale Bank moeite om de oplopende inflatie te beteugelen. De renteverhogingen die daartoe worden doorgevoerd hebben op zichzelf weer nadelige effecten op de economie. Banken kunnen in de problemen komen en de (hypotheek)rentes zijn fors gestegen. De stikstofcrisis houdt de gemoederen bezig en een eenvoudige oplossing voor dit probleem is er niet.

De gemeentelijke financiën waren altijd al lastig te voorspellen, maar dat is in de afgelopen jaren nog ingewikkelder geworden. Zo zijn er doorlopende discussies met het Rijk over de omvang van het gemeentefonds. De verdeelmodellen worden geregeld herijkt, met aanzienlijke herverdeeleffecten tussen gemeenten als gevolg. De bekostiging van de Jeugdzorg is een voorbeeld van een dossier waarover veel wordt gediscussieerd. De onderhandelingen tussen het Rijk en de VNG over de Hervormingsagenda verlopen moeizaam; gemeenten wachten op duidelijkheid en willen weten waar ze aan toe zijn.

Financieel ravijn blijft bestaan
De verwerking van de financiële mutaties in deze Kadernota levert een sluitend perspectief op voor de jaren 2023 t/m 2025. Hiermee staat de gemeente Heiloo voor de korte termijn er goed voor. Het nieuwe begrotingsjaar 2024 is tot op heden structureel sluitend waardoor er vanuit de provincie geen reden is voor eventueel preventief toezicht voor 2024.

Vanaf 2026 heeft de gemeente Heiloo een substantieel financieel tekort voornamelijk door een fors lagere algemene uitkering. In de Voorjaarsnota van het Rijk is op hoofdlijnen de nieuwe financieringsmethodiek van het gemeentefonds bekend gemaakt. Hierbij is duidelijk geworden dat de eenmalige verhoging van de algemene uitkering in 2026 structureel wordt doorgetrokken. Aangezien diverse andere verlagingen, waaronder de opschalingskorting blijven bestaan, is deze verruiming bij lange na niet voldoende om het financiële ravijn vanaf 2026 te kunnen overbruggen. De totale beschikbare algemene uitkering voor alle

gemeenten is vanaf 2026 circa € 3 mrd lager. Als hier vanuit het Rijk geen verandering in komt, moet de gemeente Heiloo vanaf dat jaar flink ombuigen. En met deze uitkomst is dus ook geen enkele ruimte beschikbaar voor voorstellen die een structurele impact hebben op de begroting. Op dit moment worden nog gesprekken gevoerd tussen het Rijk en de VNG en zijn we hoopvol dat het Rijk deze bezuiniging op de gemeenten terugdraait. We vinden het daarom nu nog te vroeg om in de begroting 2024 al toe te werken naar een structureel sluitende begroting in alle jaren.

De Miljoenennota die op de derde dinsdag in september wordt gepresenteerd, zal een belangrijk ijkpunt zijn om te bepalen of we als gemeente een ombuigingsproces moeten starten. Mocht het Rijk dan niet met extra middelen komen, dan zullen we bij de Kadernota 2025 voorstellen uitwerken hoe we onze begroting ook in de toekomst sluitend krijgen. We willen uiteraard de gemeenteraad tijdig in dit proces meenemen door de raad de gelegenheid te geven aan de voorkant kaders mee te geven. Het zal hierbij gaan om het minderen of langzamer uitvoeren van onze ambities. Maar ook om te onderzoeken hoe we onze kosten kunnen verminderen en onze inkomsten verhogen. Het is aan de gemeenteraad om hier uiteindelijk keuzes in te maken.

Optimalisatie aansturing BUCH
Het bestuur van de BUCH werkt momenteel in opdracht van de vier colleges aan de herijking van de aansturing en topstructuur van de Werkorganisatie BUCH. De besluitvorming over deze herijking vormt het kader voor verdere doorontwikkeling en inrichting van de werkorganisatie en daaraan verbonden investeringen. Onze werkorganisatie dient toegerust te zijn op de opgaves die we in de toekomst moeten uitvoeren. Ook de uitwerking van collegeprogramma's brengen organisatie- en formatie vraagstukken voor de BUCH werkorganisatie met zich mee. Beiden kunnen bovendien impact hebben op de werkwijze en inhoud van de jaarcontracten (nieuwe vorm dienstverleningsovereenkomsten). Deze vraagstukken moeten in samenhang worden bezien en afgewogen om tot een robuuste organisatie te komen, die onze en de andere drie gemeenten goed kan bedienen. De (financiële) consequenties voor deze ontwikkelingen zijn nog niet in beeld en zijn nog niet verwerkt in deze kadernota en volgen bij de financiële tussenrapportage najaar 2023. In deze kadernota zijn daarom alleen vragen voor 'nieuw beleid' en autonome ontwikkelingen opgenomen.

Tot slot
Wij nodigen u van harte uit om op basis van deze kadernota uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken in aanloop naar de programmabegroting 2024.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Ciska de Jong	Mascha ten Bruggencate
Gemeentesecretaris	Burgemeester

Leeswijzer
De kadernota is als volgt opgebouwd. Allereerst geven we aan welke financiële uitgangspunten in de kadernota zijn gehanteerd. Vervolgens wordt de financiële positie weergegeven met de ontwikkeling van het meerjarige (structurele) begrotingssaldo en de gevolgen van de meicirculaire. Daarna volgen de uitwerking van de speerpunten voor 2024 en de financiële mutaties per programma. Tot slot zijn in de bijlagen de meerjarige ontwikkeling van de reserves, het actuele investeringsplan en de baten en lasten per taakveld opgenomen.

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

We hebben bij het opstellen van de kadernota de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. Structureel begrotingsevenwicht
2. Indexering onroerende zaakbelasting (OZB)
3. Extra areaal OZB
4. Indexering subsidies
5. Indexering gemeenschappelijke regelingen
6. Algemene uitkering in constante prijzen
7. Indexering loonkosten
8. Omslagrente

Ad 1) Structureel begrotingsevenwicht
Het belangrijkste uitgangspunt is dat er sprake is van een meerjarig sluitende begroting. Een belangrijk toetsingscriterium van het provinciaal financieel toezicht is het structureel en reëel in evenwicht zijn van de begroting. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Dit is dus het begrotingssaldo exclusief de incidentele baten en lasten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen, waarbij de begroting en meerjarenraming uiteraard volledig dient te zijn.

Ad 2) Indexering OZB inkomsten
Voor de indexatie is uitgegaan om de OZB inkomsten met 3,1% te indexeren in 2024. Dit is gebaseerd op de nationale consumentenprijsindex (cpi) conform de verwachting van het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan (maart 2023).

Ad 3) Extra areaal OZB
Voorzichtigheidshalve nemen we alleen extra inkomsten van areaaluitbreiding mee van de woningen die naar verwachting in 2023 worden gerealiseerd. Op basis van de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) gaan we uit van 100 extra woningen.

Ad 4) Indexering subsidies
De subsidies worden geïndexeerd met 3,1% in 2023. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) en is gebaseerd op de verwachting van het CPB.

Ad 5) Indexering gemeenschappelijke regelingen (GR)
De bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen wordt geïndexeerd met het in de regio voorgestelde methodiek. Hierbij is uitgegaan van een standaard verhouding 70% (loon) en 30% (prijs). Een GR mag met een onderbouwing afwijken van de 70-30 verhouding. In de kaderbrief van de GR is dat toegelicht. In verband met de hoge inflatie in 2022 is vanuit de regionale regietafel voorgesteld om in de begroting 2024 gebruik te maken van herziene indexatiecijfers. Rekening houdend met dit inhaaleffect over 2022 komt het gemiddelde indexatiecijfer over 2024 uit op 7,1%.

Ad 6) Algemene uitkering
Conform de huidige methodiek wordt de algemene uitkering van het Rijk doorgerekend op basis van constante prijzen. Dit betekent dat vanaf 2024 hetzelfde prijspeil wordt gehanteerd. In overeenstemming met het financieel toezichtkader van de provincie is vanaf 2026 een stelpost extra middelen jeugdzorg opgenomen ter hoogte van 100% van het landelijk beschikbare bedrag.

Ad 7) Indexering loonkosten
In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van 4,0% loonkostenontwikkeling in 2024. In onze begroting zitten alleen nog de loonkosten van het bestuur, de griffie en de gemeentesecretaris. De overige loonkosten zitten in de begroting van de werkorganisatie BUCH. De bijdrage aan de werkorganisatie BUCH wordt alleen geïndexeerd opgenomen voor het jaar 2024.

Ad 8) Omslagrente
We hanteren voor de investeringen een omslagrente van 2,5%.

FINANCIËLE POSITIE

OVERZICHT STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven sinds het vaststellen van de programmabegroting 2023.

A. Startpunt is het begrotingssaldo na de vaststelling van de programmabegroting 2023.
B. t/m E. Verwacht begrotingssaldo na de financiële mutaties t/m de raad van 30 mei 2023.
F. Verwacht begrotingssaldo na de gevolgen uit de Kadernota 2024.
G. De incidentele baten en lasten worden in mindering gebracht om te komen tot het structurele begrotingssaldo.
H. Structureel begrotingssaldo: begrotingssaldo minus de incidentele baten en lasten (= F. -/- G.).

(x € 1.000,-)	2023		2024		2025		2026		2027	
A. Begrotingssaldo na raad 7-11-2022	**26**	**V**	**2.241**	**V**	**1.445**	**V**	**1.531**	**N**	**1.416**	**N**
2e Firap 2022	334	N	291	N	294	N	293	N	293	N
B. Begrotingssaldo na raad 19-12-2022	**308**	**N**	**1.949**	**V**	**1.151**	**V**	**1.824**	**N**	**1.709**	**N**
Extra krediet 2e sporthal	0		5	V	82	N	80	N	78	N
C. Begrotingssaldo na raad 20-2-2023	**308**	**N**	**1.954**	**V**	**1.069**	**V**	**1.904**	**N**	**1.787**	**N**
Grondbank	37	N	30	N	31	N	31	N	31	N
Verbouwing en inrichting nieuw gemeentehuis	17	N	15	N	11	N	7	N	3	N
D. Begrotingssaldo na raad 27-3-2023	**362**	**N**	**1.909**	**V**	**1.027**	**V**	**1.942**	**N**	**1.821**	**N**
Nota actualisatie grondexploitaties	3	V	22	V	32	V	0		35	V
E. Begrotingssaldo na raad 30-5-2023	**359**	**N**	**1.931**	**V**	**1.058**	**V**	**1.942**	**N**	**1.786**	**N**
Kadernota 2024 / 1e Firap 2023	914	V	1.101	N	135	N	737	V	973	N
F. Begrotingssaldo na raad 17-7-2023	**555**	**V**	**830**	**V**	**923**	**V**	**1.205**	**N**	**2.759**	**N**

(x € 1.000,-)	2023	2024	2025	2026	2027
Incidentele baten en lasten					
G. Totaal incidentele baten en lasten (-/-)	89 N	247 N	117 N	0	0
H. Structureel begrotingssaldo (excl. incidentele baten en lasten)	**644 V**	**1.077 V**	**1.040 V**	**1.205 N**	**2.759 N**

Opmerking:

- Om te komen tot het structureel begrotingssaldo (rij I) zorgt een incidenteel last of nadeel voor een verbetering van het begrotingssaldo, doordat deze uit het verwachte begrotingssaldo (rij G) wordt gehaald.
- De “N” achter het cijfer staat voor Nadeel en de “V” voor Voordeel

Ontwikkelingen: autonoom en ambities/wensen

Om het (structurele) begrotingssaldo beter in perspectief te kunnen plaatsen is het van belang om een aantal ontwikkelingen te benoemen die mogelijk invloed hebben op het (toekomstige) begrotingssaldo. Van verschillende onderwerpen is op dit moment bekend dat afhankelijk van de keuzes die door de raad gemaakt worden er financiële gevolgen uit voortvloeien. De financiële gevolgen van onderstaande ontwikkelingen zijn nog niet precies bekend of hiervan ontbreekt de dekking:

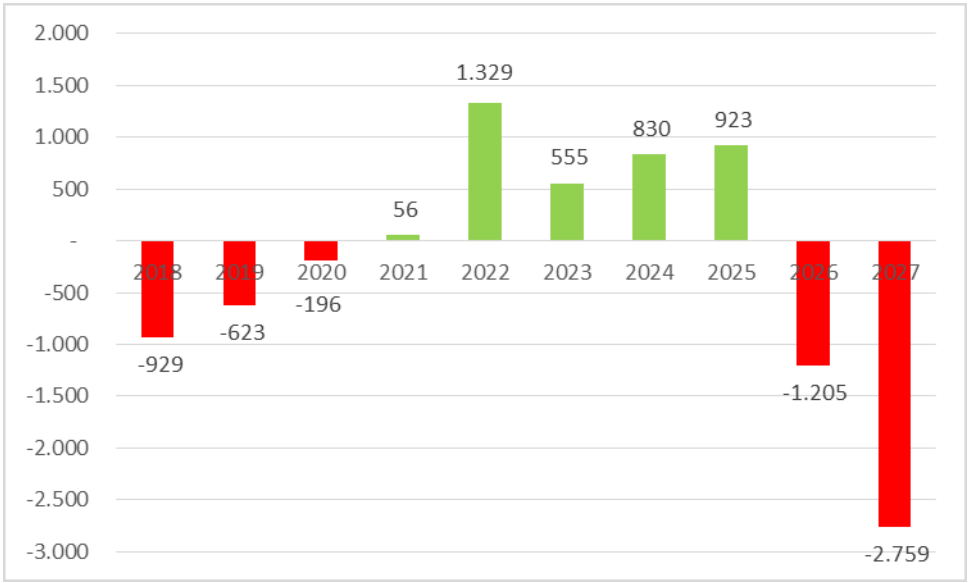
Verhoging investeringskrediet A9, Vennewatersweg, Stationsweg
1e Firap BUCH
Optimalisatie BUCH en flexpool
Herinrichting 't Loo
Herinrichting Stationsgebied
Geluidswal A9
Aanleg rotonde Malevoort
Geluidsmaatregelen Ypestein
Integraal huisvestingsplan onderwijs
Groenbeleids- en beheerplan
Beleidsplan snippergroen
Verduurzaming vastgoed en vastgoedplan
Structurele middelen ondermijning (vanaf 2025)
Uitvoering parkeerbeleidsplan
Uitvoering Mobiliteitsplan
Uitvoering fietsbeleidsplan

Structureel begrotingssaldo
Na verwerking van de mutaties uit de kadernota ontstaat het volgende beeld voor het structurele begrotingssaldo:

	Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000,-)	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Saldo van baten en lasten	-941	1.373	3.445	-625	-5.512
2.	Saldo mutaties reserves	1.496	-543	-2.522	-580	2.753
3.	**Begrotingssaldo (1. + 2.)**	**555**	**830**	**923**	**-1.205**	**-2.759**
4.	Waarvan incid. baten en lasten	-89	-247	-117	0	0
5.	**Structureel begrotingssaldo (3. -/- 4.)**	**644**	**1.077**	**1.040**	**-1.205**	**-2.759**

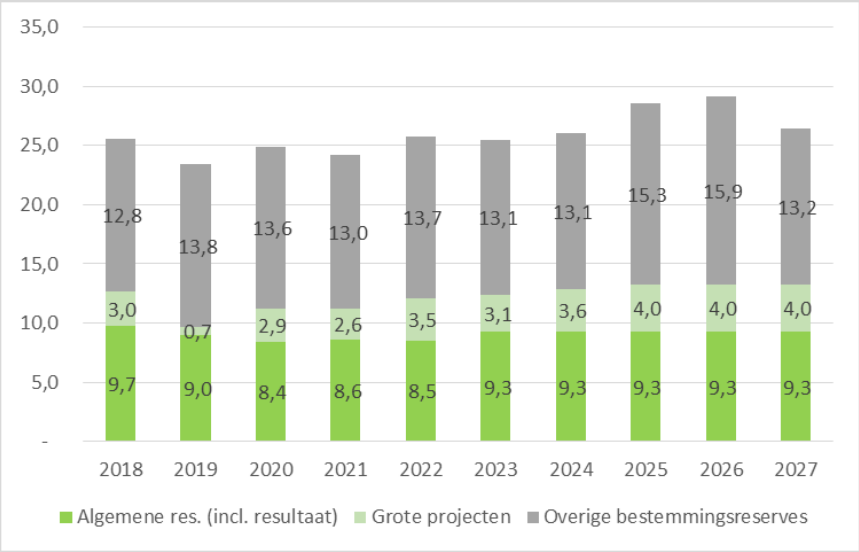
De begroting 2024 bedraagt (inclusief mutaties reserves) € 64,5 mln aan baten en € 63,7 mln aan lasten. Hiermee komt het begrotingssaldo in 2024 uit op € 0,8 mln voordelig. Wanneer de per saldo € 0,2 mln nadelige incidentele baten en lasten uit dit resultaat worden gehaald, bedraagt het structurele saldo € 1,1 mln voordelig. Ook het jaar 2025 heeft een voordelig saldo (€ 1,0 mln).
Vanaf 2026 slaat dit om in een nadelig saldo (- € 1,2 mln). In 2027 loopt dit nadelig saldo op naar - € 2,8 mln. Dit is met name het gevolg van een substantieel lagere algemene uitkering vanaf 2026.

Ontwikkeling saldo vanaf 2018
Om het begrotingssaldo nog wat meer in perspectief te plaatsen is onderstaand teruggeblikt op de gerealiseerde rekeningresultaten vanaf 2018:

De jaarrekeningresultaten vanaf 2018 laten een afnemend tekort zien. Vanaf 2021 slaat dit om in een voordelig saldo. In 2026 ontstaat opnieuw een tekort vanwege de lage algemene uitkering in dat jaar. Dit maakt het lastig om (nieuwe) plannen te ontwikkelen met structurele gevolgen.

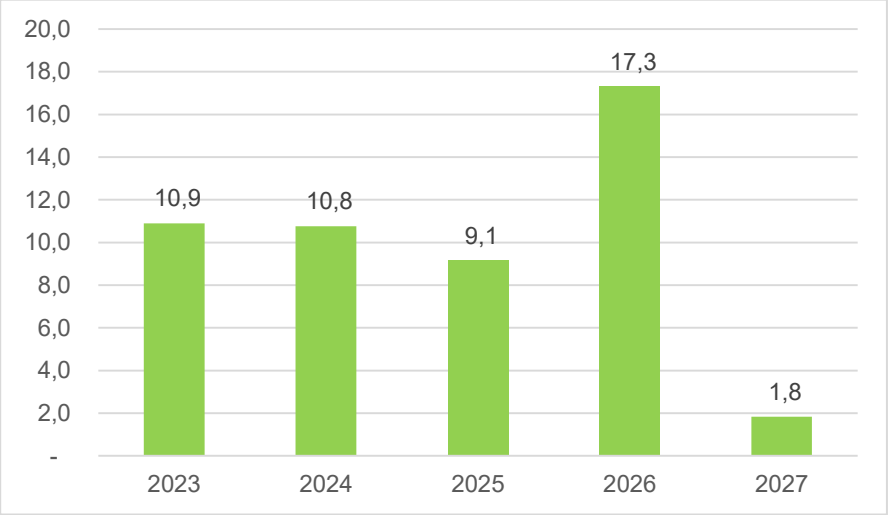
Vermogenspositie / reserves
In deze kadernota is het overzicht van de reserves geactualiseerd. Onderstaand wordt het verloop van de algemene reserves en de bestemmingsreserves weergegeven:

De algemene reserve is de belangrijkste buffer tegen onverwachte risico's en bedraagt vanaf 2023 € 9,3 mln. Daarnaast maakt de reserve grote projecten ook onderdeel van het beschikbare weerstandsvermogen (€ 3,1 mln) om eventuele risico's op te kunnen vangen. Bij de jaarrekening 2022 is berekend dat dit bedrag aan beschikbaar weerstandsvermogen minimaal nodig is om een weerstandsratio van 1,20 te halen. De overige reserves hebben een door de raad vastgestelde bestemming, waaronder de reserves die dienen als dekking voor de afschrijvingslasten van diverse investeringen.

In de bijlage treft u een geactualiseerd overzicht aan met de bedragen per reserve.

Investeringen en kapitaallasten
Bij deze kadernota zijn de investeringen herijkt. Het totale investeringsvolume over de jaren 2023 t/m 2027 bedraagt € 49,9 mln. In de onderstaande grafiek worden de netto-investeringen per jaar gepresenteerd:

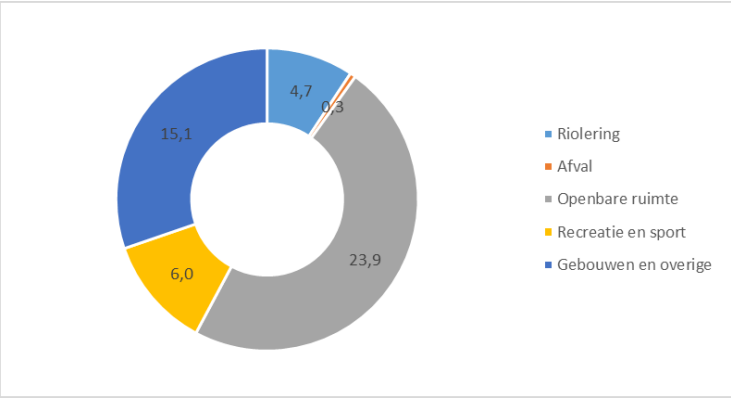
Voor de jaren 2023 t/m 2027 worden de totale investeringen met € 6,9 mln verhoogd. Hiervan is € 1,8 mln veroorzaakt door het toevoegen van de nieuwe jaarschijf 2027. In dat jaar worden reguliere vervangingsinvesteringen toegevoegd. De overige bijstelling van € 5,0 mln wordt onder meer veroorzaakt door de onderstaande nieuw opgevoerde investeringen:

- Ventilatiesystemen schoolgebouwen (€ 1,0 mln)
- Gymnastiekzaal IKC Zandzoom (€ 1,3 mln)
- Westerweg fietsstraat (€ 1,0 mln)

- Plan Noord-West fase 2 (€ 0,4 mln)
- Oosterzijweg fase 3 (€ 0,4 mln)

Het restant van de bijstelling betreft vooral verhoging van bestaande investeringen als gevolg van indexatie.

Het grootste deel van de € 49,9 mln aan investeringen wordt gedaan in de openbare ruimte (met name wegen). Dit vertegenwoordigt 48% (€ 23,9 mln) van het totale investeringsvolume. Zie onderstaande verdeling over de clusters:

Het nieuwe investeringsschema heeft budgettaire gevolgen in de vorm van gewijzigde kapitaallasten. In de bijlage is een actueel overzicht van het investeringsplan opgenomen. Per programmaonderdeel worden de mutaties in de kapitaallasten gepresenteerd.

Risico prijsstijging

Bij de jaarrekening 2022 zijn de risico's geactualiseerd. Voor een aantal grote(re) investeringen geldt dat als de huidige prijsstijgingen aanhouden, dat het dan aannemelijk is dat deze investeringen niet uitgevoerd kunnen worden binnen de huidige budgetten. Het gaat in ieder geval om de aansluiting A9, de Vennewatersweg en de Stationsweg.

Taakstelling maatschappelijk vastgoed

Bij de beoordeling van het begrotingssaldo is het daarnaast van belang eventuele taakstellingen in de begroting onder de aandacht te brengen. In het raadsvoorstel over de renovatie van de muziek- en dansschool is een taakstelling € 20.000 opgenomen op het maatschappelijk vastgoed als dekking voor de extra kapitaallasten. De invulling van deze taakstelling moet nog nader worden uitgewerkt.

Stelposten

In de begroting 2023 zijn 2 stelposten opgenomen:

- Stelpost indexatie: deze stelpost is opgenomen vanwege de hoge inflatiecijfers, waarvan op dat moment nog geen detail berekening bekend was. In deze Kadernota wordt op meerdere taakvelden het effect van de hoge inflatie doorberekend. Hierdoor is het noodzakelijk om deze stelpost (€ 698.000) volledig te zetten als dekking.
- Stelpost uitvoeringsprogramma Heiloo Natuurlijk!: als dekking voor de ambities uit het collegeprogramma is in de begroting 2023 deze stelpost van € 300.000 opgevoerd. In de onderstaande tabel wordt de beschikbare ruimte van deze stelpost weergegeven:

(x € 1.000,-)	2023		2024		2025		2026		2027	
Stelpost in begroting 2023 (raad 7-11-2022)	**300**	**V**	**300**	**V**	**300**	**V**	**300**	**V**	**300**	**V**
Bestuursopdracht de duif/hofdijk (B&W 14-3-2023)	12	N	0		0		0		0	
Bestuursopdracht fietsbeleidsplan (B&W 4-4-2023)	42	N	0		0		0		0	
Bestuursopdracht inbreilocaties (B&W 4-4-2023)	40	N	0		0		0		0	
Plan van aanpak ondermijning (B&W 4-4-2023)	24	N	0		0		0		0	
PVA Strategisch vastgoed (B&W 9-5-2023)	33	N	0		0		0		0	
Offerte parkeeronderzoek (B&W 9-5-2023)	19	N	0		0		0		0	
Restant stelpost	**130**	**V**	**300**	**V**	**300**	**V**	**300**	**V**	**300**	**V**

GEVOLGEN MEICIRCULAIRE 2023

Om de raad een zo actueel mogelijk financieel perspectief te presenteren zijn in deze kadernota de effecten van de meicirculaire 2023 verwerkt. De laatste circulaire van het rijk die is verwerkt in de begroting is de septembercirculaire 2022 geweest.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven.

De jaarlijkse voeding van het gemeentefonds (positief of negatief) wordt het accres genoemd.

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen van de meicirculaire 2023 gepresenteerd ten opzichte van de septembercirculaire 2022.

Nr	Onderdeel	2023	2024	2025	2026	2027
	Begistand (sept.circulaire 2022)	**35.145**	**35.831**	**35.901**	**33.370**	**33.370**
	Uitkeringsfactor					
1	Accres en uitkeringsbasis	1.150	3.210	3.164	2.842	2.552
2	Ontwikkeling uitkeringsbasis (correctie septembercirculaire 2022)	-246	-245	-243	-237	-236
	Subtotaal:	**904**	**2.965**	**2.921**	**2.605**	**2.316**
	Hoeveelheidsverschillen					
3	Hoeveelheidsverschillen	205	186	99	-6	-105
	Taak- en overige mutaties					
4	Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)			130	123	118
5	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO			121	114	111
6	Herinvoering eigen bijdrage WMO				-266	-257
7	Combinatiefuncties / buurtsportcoaches	-108	-108	-108	-108	-108
8	Wet Goed Verhuurderschap	22	16	16	15	15

Nr	Onderdeel	2023	2024	2025	2026	2027
	Begistand (sept.circulaire 2022)	**35.145**	**35.831**	**35.901**	**33.370**	**33.370**
9	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	5	6	6	5	5
10	Flankerend beleid energiearmoede en dienstverlening aanpak armoede	63				
11	Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-9				
12	Hervormingsagenda Jeugdzorg		-19	12	13	13
13	Leerlingenvervoer en taal ontheemden Oekraïne	17				
14	Maatschappelijke begeleiding	19				
15	Inkomstenderving 2021	17				
16	Overige	3	1	1	1	2
	Subtotaal:	29	-104	178	-103	-101
	WOZ					
17	WOZ-waarden mutaties en aanpassing rekentarief	-290	-607	-589	-569	-549
	Totaal verschil	**849**	**2.440**	**2.610**	**1.928**	**1.561**
	Berekening eindstand	**35.993**	**38.271**	**38.510**	**35.298**	**34.931**

1. Accres en uitkeringsbasis
   De accressen voor de loon- en prijsontwikkeling (LPO-accres) zijn van 2023 tot en met 2027 bijgewerkt. Zoals afgesproken tussen Rijk en VNG is het zogenaamde volume deel constant gehouden om gemeenten meer stabiliteit te geven.

2. Ontwikkeling uitkeringsbasis (correctie septembercirculaire 2022)
   Bij de septembercirculaire 2022 had het Rijk een fout gemaakt met de gehanteerde WOZ waarden. Hierdoor waren in de begroting 2023 te hoge bedragen opgenomen voor de algemene uitkering. Dit wordt in de meicirculaire gecorrigeerd.

3. Hoeveelheidsverschillen
   De algemene uitkering fluctueert doordat een aantal maatstaven zijn gewijzigd sinds de meicirculaire. Het gaat met name om het aantal huishoudens met lage inkomens en het aantal inwoners 75 jaar en ouder. Dit heeft tot en met 2025 een voordelig effect op de algemene uitkering en daarna een nadelig effect.

4. Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)
   Het kabinet stelt structureel extra middelen (€ 110 mln) beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo.

5. Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO
   Bij de meicirculaire 2022 zijn de gemeenten gekort op de algemene uitkering, omdat een eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp ingevoerd ging worden. Deze korting is teruggedraaid en het voorstel is nu om een eigen bijdrage in te voeren voor de hele Wmo. Zie de toelichting hieronder.

6. Herinvoering eigen bijdrage WMO
   Anders dan beoogd in het Coalitieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke hulp, maar voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Hiervoor wordt een wetsvoorstel voorbereid. Het huidige wetsvoorstel voor invoering van de passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp (waarvan de inwerkingtreding per 2025 werd voorzien) wordt ingetrokken.

   Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd (geraamde opbrengst € 225 mln vanaf 2026). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo. Voor Heiloo wordt een bedrag van € 266.000 in mindering gebracht op de algemene uitkering met de veronderstelling dat de gemeente dit bedrag zelf via een eigen bijdrage in rekening kan brengen. In deze Kadernota wordt voorgesteld deze inkomsten bij te ramen ter hoogte van deze verlaging.

7. Combinatiefuncties / buurtsportcoaches
   In februari 2023 is de Regeling specifieke uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (‘brede SPUK”) gepubliceerd. Voor de bestaande Brede Regeling Combinatiefuncties betekent dit een wijziging van het type uitkering van een decentralisatie uitkering naar een specifieke uitkering. Vanwege deze wijziging zijn in de meicirculaire deze middelen komen te vervallen en worden de uitgaven ook met dit bedrag (€ 108.000) verminderd.

   Over die zogenaamde “brede SPUK” volgt een separaat voorstel en worden de juiste bedragen voor de Combinatiefuncties / buurtsportcoaches opnieuw opgevoerd.

8. Wet Goed Verhuurderschap
   In het Coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap. De financiering bestaat uit een incidentele bijdrage van € 9,2 mln voor de eenmalige kosten die gemeenten maken als gevolg van de invoering van de landelijke regels en het instellen van het meldpunt.
   Daarnaast bestaat de financiering uit een structurele bijdrage van € 12,4 mln voor de structurele kosten als gevolg van de handhaving van de landelijke algemene regels en het meldpunt.

9. Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag
   Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Vanaf dit uitkeringsjaar is er structureel jaarlijks € 3,3 mln beschikbaar voor de financiële gevolgen die de uitvoering van deze wet met zich meebrengt voor gemeenten.

10. Flankerend beleid energiearmoede en dienstverlening aanpak armoede
    Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 mln voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag wordt in 2023 in totaal € 50 mln via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Voor Heiloo gaat dit om € 35.000. In een latere circulaire worden gemeenten geïnformeerd over de middelen voor 2024 en de verdeling daarvan.

    Daarnaast heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 mln beschikbaar gesteld voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd. Van deze middelen wordt € 40 mln via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Voor Heiloo komt dit neer op € 28.000. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

    Voorgesteld wordt om deze middelen (€ 63.000) als uitgaven budget in deze Kadernota te reserveren.

11. Werkdrukverlaging jeugdbescherming
    Gezien de acute situatie - met de hoge werkdruk en wachtlijsten - in de jeugdbescherming is er in overleg met de VNG besloten om voor het jaar 2023, eenmalig, € 10 mln aan het gemeentefonds te onttrekken ten behoeve van de daling van de werkdruk. De middelen worden overgeheveld naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid en daar als subsidie beschikbaar gesteld aan de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Voor Heiloo betekent dit een incidentele verlaging van € 9.000.

12. Hervormingsagenda Jeugdzorg
    Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd en dit zorgt voor mutaties in de algemene uitkering. De landelijke maatregelen die een besparing moeten opleveren oplopend naar € 500 worden niet eerder dan 2025 ingevoerd. Er is nog geen duidelijkheid welke maatregelen dit zijn.

13. Leerlingenvervoer en taal ontheemden Oekraïne
    Het Rijk stelt extra middelen (Heiloo: € 9.000) beschikbaar als tegemoetkoming voor de kosten die gemeenten hebben gemaakt, en maken voor leerlingenvervoer Oekraïne. Daarnaast worden extra middelen gereserveerd (Heiloo: € 8.000) met als doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren.

    Voorgesteld wordt om deze middelen (€ 17.000) als uitgaven budget in deze Kadernota te reserveren.

14. Maatschappelijke begeleiding
    Gemeenten ontvangen voor maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden een bedrag van € 2.370 per persoon.

15. Inkomstenderving 2021
    Met decentrale overheden is afgesproken dat gemeenten reële compensatie ontvangen voor de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. De compensatie van deze gemeenten vindt nu plaats.

16. Overige
    Dit betreft een aantal kleinere mutaties voor onder meer voorschoolse educatie en wet kwaliteitsborging.

17. WOZ-waarden mutaties
    De algemene uitkering houdt rekening met de belastingcapaciteit die een gemeente heeft. Concreet betekent dit dat de aanwezige WOZ-waarde in de gemeente Heiloo een aftrekpost vormt op de algemene uitkering. Door de groei van de WOZ-waarden in Heiloo wordt de aftrekpost op de algemene uitkering groter.

    Naast de WOZ waarden van een gemeente heeft ook het landelijke rekentarief dat het Rijk hanteert een effect. Het nieuwe rekentarief wordt gecorrigeerd met de inflatie in 2022, zoals door het CPB vastgesteld op 7% volgens de prijsindex Nationale Bestedingen.

BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMAONDERDEEL

Hieronder worden de baten en lasten per programmaonderdeel gepresenteerd:

	Programmaonderdeel Bedragen x 1.000	Baten 2023	Lasten 2023	Saldo 2023	Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024	Baten 2025	Lasten 2025	Saldo 2025	Baten 2026	Lasten 2026	Saldo 2026	Baten 2027	Lasten 2027	Saldo 2027
	Baten en lasten															
1a	Inwoners en bestuur	184	2.327	-2.143	417	2.436	-2.020	416	2.438	-2.022	483	2.463	-1.980	515	2.470	-1.955
1b	Samen leven	7.303	27.909	-20.607	7.806	28.854	-21.048	6.254	27.194	-20.940	5.337	26.222	-20.885	5.338	26.752	-21.415
1c	Kerngericht en ondersteunend		25	-25		25	-25		25	-25		25	-25		25	-25
1d	Een veilige gemeente	4	2.073	-2.069	4	2.209	-2.205	4	2.134	-2.130	4	2.134	-2.130	4	2.134	-2.130
2a	Cultuur, Recreatie en toerisme	48	875	-827	102	976	-874	102	965	-862	102	954	-852	102	940	-837
2b	Economische vitaliteit	1.159	1.158	1	1.225	1.240	-14	1.318	1.179	138	56	178	-122	56	178	-122
2c	Een bereikbare gemeente	1	370	-369	1	306	-305	1	250	-250	1	230	-229	1	249	-249
3a	Wonen en leefomgeving	4.787	7.263	-2.476	2.700	4.144	-1.444	6.146	7.898	-1.752	3.680	4.311	-631	2.715	4.103	-1.388
3b	Duurzaamheid en milieu	6.786	6.309	477	6.758	5.772	987	6.810	5.806	1.004	6.866	5.853	1.013	6.944	5.787	1.157
3c	Beheer en onderhoud	623	6.589	-5.967	1.020	7.064	-6.044	418	6.996	-6.578	418	7.230	-6.812	418	11.661	-11.243
4a	Algemene dekkingsmiddelen	41.996	548	41.447	44.195	565	43.629	44.439	514	43.924	41.226	435	40.791	40.859	174	40.685
4b	Overhead	8	8.197	-8.189	2	9.016	-9.013	2	8.997	-8.995	2	9.073	-9.071	2	9.069	-9.067
4c	Overig	154	190	-36	142	360	-218	2.326	360	1.966	701	360	341	1.470	360	1.110
4d	Onvoorzien		10	-10		10	-10		10	-10		10	-10		10	-10
4e	Vpb		147	-147		23	-23		23	-23		23	-23		23	-23
	Saldo Baten en lasten	**63.051**	**63.992**	**-941**	**64.372**	**63.000**	**1.373**	**68.235**	**64.790**	**3.445**	**58.876**	**59.501**	**-625**	**58.424**	**63.936**	**-5.512**
	Mutaties reserves															
1a	Inwoners en bestuur	106		106	106		106	106		106	94		94	81		80,666
1b	Samen leven	10		10	10		10	10		10	10		10	10		9,991
2b	Economische vitaliteit		288	-288		180	-180		340	-340		0	0		0	0
3a	Wonen en leefomgeving	1.004	386	618	0	259	-259	0	2.315	-2.315	0	701	-701	0	1.470	-1.470
3b	Duurzaamheid en milieu	478	0	478	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3c	Beheer en onderhoud	17	0	17	17	237	-220	17	0	17	17	0	17	4.132	0	4.132
4c	Overig	1.884	1.329	555	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Saldo Mutaties reserves	**3.499**	**2.003**	**1.496**	**133**	**676**	**-543**	**133**	**2.655**	**-2.522**	**121**	**701**	**-580**	**4.223**	**1.470**	**2.753**
	Resultaat	**66.550**	**65.995**	**555**	**64.506**	**63.676**	**830**	**68.369**	**67.446**	**923**	**58.997**	**60.202**	**-1.205**	**62.646**	**65.406**	**-2.759**

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In onderstaande tabel worden de incidentele baten en lasten getoond per programmaonderdeel:

Pr.	Korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
	Incidenteel exploitatie					
1a	Wachtgeld wethouders	72 N	-	-	-	-
1b	Nationaal programma Onderwijs	-	-	-	-	-
1b	Energietoeslag	417 N	-	-	-	-
1d	Project ondermijning	33 N	-	-	-	-
2a	Archeologische verwachtingskaarten	40 N	-	-	-	-
2a	Verhogen voorziening dubieuze debiteuren	50 N	-	-	-	-
2b	Opzetten BIZ	28 N	-	-	-	-
2b	Winstneming Boekelermeer	208 V	137 V	260 V	-	-
2b	Oprichten juridische BIZ Heiloo	-	30 N	-	-	-
2c	Onderzoek verbetering Ypensteinerlaan / Rosendaal	-	75 N	-	-	-
2c	Fietsparkeren stationsomgeving (haalbaarheid en camp	40 N	-	-	-	-
3a	Fietspad Boekelermeerdijk (voorbereiding)	25 N	-	-	-	-
3a	Plan fietsverbinding NABO's Heilooërbos	50 N	-	-	-	-
3a	Vennootschapsbelasting	124 N	-	-	-	-
3a	Winstneming Zuiderloo	312 V	160 V	69 V	-	-
3a	Extra inhuur niet grex projecten	243 N	245 N	245 N	-	-
3a	Doorbelasting projecttkosten A9	128 V	128 V	128 V	-	-
3a	Opstellen omgevingsvisie	35 N	-	-	-	-
3a	Opstellen omgevingsplan	76 N	25 N	-	-	-
3a	Kindcentrum Zandzoom	46 N	-	-	-	-
3a	Tekort Zandzoom faciliterend grondbeleid	805 N	-	-	-	-
3b	Warmtetransitie	118 N	-	-	-	-
3b	Doorschuiven klimaatgelden	416 N	-	-	-	-
3b	Plusambitie klimaat	50 N	-	-	-	-
3c	Afboeken kosten 2e supermarkt 't Loo / herinrichting op	134 N	-	-	-	-
3c	Afschrijving ineens aansluiting A9	-	-	-	-	3.986 N
3c	Boekwinst grondverkoop Rechte Hondsbosschelaan	200 V	-	-	-	-
3c	Boekwinst grondverkopen Zandzoom	-	237 V	-	-	-
3c	Rente schatkistbankieren	400 V	-	-	-	-
4	Storting reserve bovenwijkse voorzieningen	154 V	142 V	2.326 V	701 V	1.470 V
	Totaal exploitatie	**1.399 N**	**429 V**	**2.538 V**	**701 V**	**2.516 N**

	Incidenteel reserves									
3a	Vennootschapsbelasting	124	V	-		-		-		-	
3a	Winstneming grexen	520	N	297	N	329	N	-		-	
3a	Tekort Zandzoom faciliterend grondbeleid	805	V	-		-		-		-	
3a	Fietspad Boekelermeerdijk (voorbereiding)	25	V	-		-		-		-	
3a	Plan fietsverbinding NABO's Heilooërbos	50	V	-		-		-		-	
3b	Doorschuiven klimaat gelden (incl. Warmtetransitie)	478	V	-		-		-		-	
3c	Afschrijving ineens aansluiting A9	-		-		-		-		3.986	V
3c	Boekwinst grondverkopen Zandzoom	-		237	N	-		-		-	
4	Bestemming jaarrekeningresultaat 2022	503	V	-		-		-		-	
4	Storting reserve bovenwijkse voorzieningen	154	N	142	N	2.326	N	701	N	1.470	N
	Totaal reserves	**1.311**	**V**	**676**	**N**	**2.655**	**N**	**701**	**N**	**2.516**	**V**
	Totaal incidentele baten en lasten	**89**	**N**	**247**	**N**	**117**	**N**	**0**		**0**	

Conform de financiële verordening 2023 van de gemeente Heiloo worden incidentele baten en lasten opgenomen vanaf een bedrag van € 25.000.

Programma 1
Een sociale en vitale gemeente

1A. INWONERS EN BESTUUR

Gemeente als dienstverlener

Wat willen we bereiken

De gemeente wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. Dienstverlening, participatie en communicatie gaan hand in hand. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken: 'Digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk'
- we ambiëren inclusie, iedereen kan meedoen
- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel
- informatie is openbaar en transparant
- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en initiatieven van buiten en binnen.(zie ook programma 1C)

Wat gaan we daarvoor doen

We breiden onze digitale dienstverlening uit zodat inwoners desgewenst meer zaken via een e-formulier kunnen regelen, o.a. voor Burgerzaken producten, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen.
We bieden ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij deze digitalisering. Het feit dat het gemeentehuis en de bibliotheek nu in een gebouw gevestigd worden, maakt dat we elkaar in deze ondersteuning kunnen versterken.
Het in contact zijn met inwoners en ondernemers vraagt continue aandacht zowel online als offline. In deze tijd waarin digitalisering de lijn is, wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en snel reageren op dat wat speelt nog belangrijker. We blijven open communiceren over de plannen van de gemeente en we geven daarbij duidelijk aan wanneer en waarover inwoners en ondernemers kunnen meepraten. .
Wat betreft het luisteren naar en betrekken van onze inwoners en ondernemers is ons Participatiebeleid leidend. Zie verder 1C.
Voor 2024 ligt het accent op de aansluiting van het Participatie-beleid op de uitwerking van de omgevingswet die per 1-1-2024 in werking treedt.

In 2022 heeft de gemeente een nieuw gemeentehuis gekocht. Door de gezamenlijke huisvesting met de bibliotheek in 2023 verwacht de gemeente nog laagdrempeliger te worden voor inwoners. We richten het nieuwe gemeentehuis open en toegankelijk in en verwachten daardoor beter bereikbaar te zijn voor onze inwoners en ondernemers. . De raadszaal krijgt een zichtbare centrale locatie in het gebouw en wordt straks multifunctioneel gebruikt. Het nieuwe vergadermodel van de gemeenteraad is inmiddels gestart. Alle raadsactiviteiten zijn nu op een vaste avond (maandag) georganiseerd. Het model wordt werkenderwijs aangepast als dat nodig is. In 2023 wordt de evaluatie besproken en besluit de raad of er aanleiding is tot aanpassing.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Met de klanttevredenheidsonderzoeken (KTO) streven we ernaar dat 80% van de inwoners die het onderzoek invult, een waardering van (minimaal) een 7,5 geeft voor het contact met het Klantcontactcentrum (KCC) en dat 80% van de klanten (minimaal) een 8 scoort voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen 2 werkdagen de klant terug te bellen. Ons 'imago' meten we af aan de statistieken op onze digitale (social) media kanalen.

1B. SAMEN LEVEN

Wat willen we bereiken
Kijkende naar de sociale thema's dan zien we dat het met heel veel inwoners in Heiloo goed gaat. Er zijn ook uitdagingen.
De groep inwoners die gebruik maakt van de voorzieningen Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Jeugd groeit nog steeds. Ook zien we een toename van mensen die moeite hebben met rondkomen. Bij jongeren zien we dat ze zich na corona meer eenzaam voelen en minder goed in hun vel zitten.
In het vastgestelde integraal beleidskader, 'Iedereen doet mee 2020-2026' hebben we de richting waarop we in Heiloo aan deze vraagstukken werken vastgelegd.
De kern van deze koers is de inzet op samenredzaamheid, omzien naar elkaar en preventie. Dit doen we door, samen met inwoners, maatschappelijke- en zorgpartners, de sociale basis te verstevigen en te zorgen voor passende professionele hulp en ondersteuning wanneer dat nodig is.
Het perspectief is dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt. We werken aan dit perspectief vanuit de leefwereld van de inwoner, daarbij ligt de focus op preventie, maken we duidelijke keuzes en organiseren we ons zo eenvoudig mogelijk.
De opgave voor het verstevigen van de sociale basis in Heiloo is uitgewerkt in het gebiedsplan sociale basis. Dat leidt tot de volgende speerpunten voor 2024:

<u>Goede spreiding voorzieningen</u>

Wat willen we bereiken
Een passende spreiding van de maatschappelijke voorzieningen en accommodaties in alle belangrijke knooppunten van de gemeente Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen
Met de maatschappelijke partners afspraken maken over activiteiten, ondersteuning en locaties binnen de sociale basis zoals geformuleerd in het gebiedsplan 2023/2024.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
De belangrijke knooppunten van de gemeente Heiloo zijn een ontmoetingsplek en verblijfsgebied voor de inwoners van Heiloo en omgeving waardoor het voor ondernemers en organisaties aantrekkelijk wordt te ondernemen en/of activiteiten te organiseren.

<u>Welzijn op recept</u>

Wat willen we bereiken
Meer cohesie tussen patiënten en activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Wat gaan we daarvoor doen
Inzetten op ‘Welzijn op Recept’ door de samenwerking met huisartsen en andere eerstelijns en de sociale basis te versterken. Welzijn op Recept is een landelijke beproefde methodiek. Een welzijnscoach koppelt patiënten met inwoners met passende activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Patiënten die herhaaldelijk met psyché-somatische klachten, veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale problematiek, bij de huisartsen komen krijgen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.
Belangrijke randvoorwaarde voor het starten met Welzijn op Recept is de voortgang in het huisvestingsvraagstuk van huisartsen in 2023.

Cultuur voor de inwoners

Wat willen we bereiken
Zoveel mogelijk inwoners gebruik laten maken van het culturele aanbod.

Wat gaan we daarvoor doen
Impuls geven aan de afwegingskader dat in 2023 is opgesteld

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Het Cultuurplatform vanuit de gemeente is aanspreekpunt voor de cultuur in Heiloo en adviseert culturele verenigingen. In het cultuurprofiel met specifieke aandacht voor podia, is een aangescherpte focus waar ruimte is voor nieuw aanbod. Culturele organisaties worden gestimuleerd eigen inkomsten te realiseren door duidelijke randvoorwaarden bij subsidieaanvragen en voor kleinschalige evenementen zijn passende laagdrempelige eisen.

Vergroten betrokkenheid inwoners

Wat willen we bereiken
Verstevigen van de sociale basis.

Wat gaan we daardoor doen
Uitvoering van het strategische communicatieplan afkomstig uit het integraal beleidskader. Onderdeel daarvan is de lancering van een brede campagne. De voorbereidingen vinden plaats in 2023 op basis van het gebiedsplan 2023/2024.
De preventiekaart vertalen naar een publieksvriendelijke website om o.a. jeugdzorg en het sociaal team zicht zichtbaar en toegankelijk te maken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
De betrokkenheid van de inwoners bij elkaar is vergroot.

Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren

Wat willen we bereiken
Een gezonde basisinfrastructuur opzetten zodat de jeugd van Heiloo zo goed mogelijk op kan groeien in een gezonde omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen
De samenwerking met de Voorgezet Onderwijs verstevigen door in gesprek te gaan met het samenwerkingsverband over wat we samen kunnen doen onder andere rondom het thema ‘Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren’.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Alle kinderen en jongvolwassenen kunnen meedoen met sport en cultuur. De informatievoorziening van Jeugdzorg en het sociaal team over het aanbod is toegankelijk en de zorg betaalbaar.

Gezond en Actief leven Akkoord

Wat willen we bereiken
Iedereen in Heiloo kan een leven lang plezier beleven aan sport en bewegen.

Wat gaan we daarvoor doen
Uitvoering geven aan het sportakkoord op basis van het gebiedsplan 2023/2024. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het sportakkoord ‘Gezond en Actief Leven Akkoord’ dat op 3 februari 2023 door het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG), Zorgverzekeraars Nederland en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) Nederland, is ondertekend.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Heiloo ontwikkelt zich in 2024 verder tot een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot meer bewegen en ontmoeten. Meer inwoners sporten of bewegen. De specifieke uitkering (SPUK) voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis is toegekend.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken
Passende woningen en ondersteuning voor ouderen en andere aandachtgroepen om langer zelfstandig te wonen voor deze groepen mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor doen
De kaders, uitgangspunten en keuzes die in de woonzorgvisie zijn vastgelegd zullen in 2024 concreet worden uitgewerkt. Dit geeft inzicht in de woonopgave van aandachtgroepen en vervolgens richting aan het verstevigen van de sociale basis en zijn mede bepalend voor de wijze waarop we de hulp en ondersteuning organiseren.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
De uitwerking geeft o.a. duidelijkheid over hoe Heiloo hulp en ondersteuning organiseert en welke prestatieafspraken er met Kennemer Wonen zijn.

Samenwerken
In het beleidskader staat samenwerking centraal. Samen met, inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke partners, lokale ondernemers, verenigingen, zorgprofessionals, scholen, adviesraad sociaal domein, jongerenadviesraad, college, raad, in regionale samenwerkingsverbanden en met het ambtelijk apparaat maken we het verschil. Het investeren in verbindingen versterken en uitbreiden van bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden is daarom belangrijk. Daar is in 2023 een start mee gemaakt maar zal in 2024 geïntensiveerd worden. Het gebiedsplan biedt in ieder geval jaarlijkse betrokkenheid van al deze partners bij de sociale opgave in Heiloo.

Als het gaat om het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning ligt het accent in 2024 op:

Nieuwe visie jeugdhulp

Wat willen we bereiken
De juiste hulp en passende ondersteuning voor kinderen en jongvolwassenen.

Wat gaan we daarvoor doen
Het verder uitwerken en uitvoering van de nieuwe visie op de jeugdhulp, zoals vastgesteld bij de nieuwe inkoop in 2023. Ook worden de gevolgen van de hervormingsagenda Jeugd in kaart gebracht en zijn de overgang van 18- en 18+vanuit jeugdzorg naar WMO, het vrijvallen van structurele middelen naar de algemene middelen en het normaliseren van jeugdvraagstukken belangrijke aandachtspunten. Hierin trekt Heiloo samen op met Bergen, Uitgeest, Castricum, Alkmaar en Dijk en Waard.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Een verschuiving in de uitgaven van jeugdhulp met verblijf naar ambulante jeugdhulp. Een afname van het aantal jongeren dat in de overgang van de jeugdhulp naar de Wmo tussen wal en schip valt.

Beschermd thuis

Wat willen we bereiken
Mensen zo lang mogelijk thuis laten wonen.

Wat gaan we daarvoor doen
In Samenwerking met de Geestelijke Gezondheidszorg Noord-Holland-Noord (GGZ) wordt in 2024 een start gemaakt met de transitie van ‘Beschermd wonen’ naar ‘Beschermd thuis’.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
De sociale wijkteams zijn zichtbaar, toegankelijk en bereikbaar voor de inwoners van Heiloo. De feitelijke resultaten worden gemeten aan de hand van de regionale werkafspraken in het Pact (regionale samenwerking om kwetsbare bewoners te huisvesten).

Werk en geldzaken

Wat willen we bereiken
Een integrale samenwerking om armoede terug te dringen en maatwerkoplossingen om mensen met geestelijke Gezondheidszorgproblematiek te helpen aan passend werk.

Wat gaan we daarvoor doen
In samenwerking met de uitvoeringsorganisatie Zaffier wordt gebouwd aan een integrale samenwerking met het sociaal team zodat inwoners ondersteunt worden bij werk en geldzaken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Minder armoede en meer participatie van mensen met geestelijke Gezondheidszorgproblematiek in het arbeidsleven.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Wat willen we bereiken
Het op orde brengen van de basisgezondheidszorg in Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen
Een goede aansluiting creëren van het werk van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) op het sociaal team en het netwerk van partners binnen de sociale basis.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Heldere afspraken over o.a. de kwaliteit van de crisisopvang en de handhaving van leeftijdsgrenscontrole door alcoholverkooppunten.

Rijksontwikkelingen
Voor 2024 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen als ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave in Heiloo. De volgende Rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

Rijksmaatregelen en ontwikkelingen:

- **Wijziging doeluitkeringen Rijk:** In 2023 werkt het rijk voor het eerst met een bundeling van doeluitkeringen in het sociaal domein. Dit om de sociale basis te kunnen verstevigen zonder schotten tussen financiering. Deze bundeling van doeluitkeringen kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de budgetten van het sociaal domein in de gemeentebegroting zijn opgenomen.
- **Jeugdhulpbudget:** Vanuit het Rijk is er onzekerheid over de hoogte van het jeugdhulpbudget voor 2024. Er is nog geen uitsluitsel over de verwachting van vorig jaar waarbij het budget voor 2024 met 100 miljoen euro zou gaan verminderen. Dit maakt dat de impact nog niet geduid kan worden over de verdeling van de middelen binnen jeugdhulp.
- **Beschermd wonen:** Vorig jaar is bekend gemaakt dat het verdeelmodel beschermd wonen dat op 1 januari 2023 zou worden ingevoerd is uitgesteld. De verwachting is nu dat dit verdeelmodel per 1 januari 2024 van kracht wordt. Middelen die per die datum overkomen naar de gemeente voor de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis zullen budgetneutraal worden ingezet.
- **Spreidingwet:** Het Rijk werkt momenteel aan het voorstel voor een wet om de opvang van asielzoekers beter over het land te verdelen. Deze wet staat ook wel bekend als de ‘Spreidingswet’. Indien deze wet van kracht gaat, maakt dat gemeente verplicht asielzoekers moet opvangen. Een toename van asielzoekers en nieuwkomers in de gemeente heeft effect mogelijk op de sociale opgave. De impact op de sociale opgave kan pas geduid worden als de wet van kracht is en duidelijk wordt wat dit betekent voor de toename van het aantal asielzoekers voor Heiloo.
- **Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein:** Het betreft een wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, waar er uitgegaan wordt van een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek en de benodigde gegevensverwerking. Doel van dit wetsvoorstel is het wegnemen van de onduidelijkheid over de wettelijke grondslagen voor domein overstijgende gegevensverwerking in het sociaal domein. Dit betekent voor het sociaal domein een wijziging in de huidige werkprocessen en aanpassingen naar integrale systemen.

Participatiewet in balans: 21 juni 2022 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een beleidsanalyse van de Participatiewet gepresenteerd. Vanuit deze beleidsanalyse is de wens ontstaan om balans terug te brengen in de Participatiewet, middels het herzien van de huidige Participatiewet.
Uitgangspunten voor de herziene Participatie wet zijn het meer ruimte te geven aan de professional, werken en participatie naast de uitkering te stimuleren en de uitkeringsgerechtigde meer zekerheid te geven. Er is nog geen tijdlijn bekend wanneer deze herziening van kracht zal gaan. De impact kan pas worden geduid als de wet van kracht is en duidelijk wordt hoe het huidige beleid

hierop aangepast dient te worden. Zaffier is hier als een van de vooruitlopers landelijk al bij aangehaakt.

1C. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Wat willen we bereiken
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden betrokken bij beleid en projecten van de gemeente. Van elk traject is vooraf de wijze van samenwerking en de mate van invloed bekend.
De gemeente staat open voor initiatieven van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties en nodigt hen uit hierover in gesprek te gaan. Bij haalbare initiatieven helpt de gemeente de initiatiefnemers dit van de grond te krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen
In2024 evalueren we het eerste jaar dat we werken met het Participatiebeleid en bepalen we of aanpassing van het beleid nodig is. Daarnaast evalueren we hoe de participatie vorm heeft gekregen en of dit goed heeft gefunctioneerd of dat verbetering nodig is.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
1. Bij het opstellen van beleid en het uitvoeren van projecten is vooraf duidelijk of en hoe we de omgeving betrekken. Achteraf is op hoofdlijnen inzichtelijk wie welke inbreng heeft geleverd en welke gevolgen dit heeft voor het project of beleid.
2. Er is één centrale ingang en sparringpartner voor initiatiefnemers (loket) en de website www.ikdenkmeeoverHeiloo.nl biedt informatie voor inwoners en ondernemers.

4. We monitoren de aanstaande wetswijzigingen en de invloed daarvan op ons beleid en de Gemeentewet (Participatieverordening en Omgevingswet).

1D EEN VEILIGE GEMEENTE

Wat willen we bereiken
We willen een zo veilig mogelijke samenleving. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis en in het dorp. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van criminaliteit en overlast. Waar mogelijk passen we preventie toe omdat we van mening zijn dat “voorkomen beter is dan genezen”.

Wat gaan we daarvoor doen
In 2023 worden zowel het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2024 – 2027 (eenheid Noord-Holland) als het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid gemeente Heiloo 2024 -2027 vastgesteld.

Op het moment van schrijven van de Kadernota 2024 is nog niet inzichtelijk wat de financiële en personele consequenties zijn van deze nieuwe beleidsplannen.

Voor het thema Ondermijning zijn de financiële consequenties wel in beeld. Ondermijning is één van de speerpunten van het oude en nieuwe Veiligheidsbeleid. Om de aanpak hiervan structureel te borgen is een plan van aanpak voor alle BUCH gemeenten gezamenlijk opgesteld en een maatwerkplan per gemeente. De kosten betreffen een projectleider en het maatwerk per gemeente. Voor Heiloo zijn de kosten in 2024 geraamd op € 74.500.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
In het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Heiloo 2024 -2027 worden voor elk thema doelen gesteld. Het college draagt team Veiligheid op om bij te houden of doelen worden bereikt en rapporteert daarover in de P&C cyclus. Team Veiligheid voert procesregie en evalueert processen en projecten ook wanneer

daarbij doelen (deels) door partners worden nagestreefd. Bij de beoordeling zijn de politiecijfers en de Veiligheidsmonitor instrumenten die helpen om te bepalen of de doelen worden behaald of moeten worden bijgesteld.

PROGRAMMA 1: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties per programmaonderdeel met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr		PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2023		2024		2025		2026		2027		I/S
1	aut	1a	Prog	Indexatie bestuur	-		43	N	43	N	43	N	43	N	S
2	aut	1a	Prog	Abonnement en lidmaatschap college	4	N	4	N	4	N	4	N	4	N	S
3	aut	1a	Prog	Rijbewijzen	6	V	-		-		-		-		I
4	aut	1a	Prog	Reisdocumenten (baten)	-		7	N	10	N	-		32	V	S
5	aut	1a	Prog	Reisdocumenten (lasten)	-		3	V	5	V	2	N	17	N	S
6	aut	1a	Prog	Verklaring omtrent gedrag	5	N	5	N	5	N	5	N	5	N	S
7	aut	1b	Prog	Kapitaallasten 1a	-		-		-		-		-7	N	S
8	aut	1b	Prog	Aanbesteding brandverzekering 1b	8	N	8	N	8	N	8	N	8	N	S
9	aut	1b	Prog	Buitensportaccommodaties	23	N	23	N	23	N	23	N	23	N	S
10	aut	1b	Prog	Aanpassen inventaris gymzaal	6	N	-		-		-		-		I
11	aut	1b	Prog	Afrekening energie Vennewater	22	N	-		-		-		-		I
12	aut	1b	Prog	Aanpassen huren en pachten 1b	87	V	73	V	73	V	73	V	73	V	S
13	aut	1b	Prog	Opstellen IHP Onderwijs 2024-2028	24	N	-		-		-		-		I
14	aut	1b	Prog	Bijdrage PCC	20	N	20	N	20	N	20	N	20	N	S
15	aut	1b	Prog	Programmamanagement Passend Onderwijs	6	N	6	N	6	N	6	N	6	N	S
16	aut	1b	Prog	Aansluiting van jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs	-		84	N	84	N	84	N	84	N	S
17	aut	1b	Prog	Vroegschoolse educatie	3	N	3	N	3	N	3	N	3	N	S
18	aut	1b	Prog	Nationaal Programma Onderwijs (baten)	114	V	-		-		-		-		I
19	aut	1b	Prog	Nationaal Programma Onderwijs (lasten)	114	N	-		-		-		-		I
20	aut	1b	Prog	Indexatie subsidies 1b	-		50	N	50	N	50	N	50	N	S
21	aut	1b	Prog	Informatiepunt digitale overheid (baten)	23	V	23	V	23	V	23	V	23	V	S
22	aut	1b	Prog	Informatiepunt digitale overheid (lasten)	23	N	23	N	23	N	23	N	23	N	S

Nr		PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2023		2024		2025		2026		2027		I/S
23	aut	1b	Prog	Regio taxi	22	V	4	V	6	N	17	N	29	N	S
24	aut	1b	Prog	Bijdrage Regionale Netwerkorganisatie	26	N	26	N	26	N	26	N	26	N	S
25	aut	1b	Prog	Extra kosten verwijsindex	5	N	5	N	5	N	5	N	5	N	S
26	aut	1b	Prog	Loonkostensubsidie	61	N	61	N	61	N	61	N	61	N	S
27	aut	1b	Prog	Bijdrage Zaffier	-		65	N	65	N	65	N	65	N	S
28	aut	1b	Prog	Wmo hulpmiddelen	24	N	84	N	86	N	88	N	88	N	S
29	aut	1b	Prog	Huishoudelijke ondersteuning - zorg in natura	37	V	124	N	124	N	124	N	124	N	S
30	aut	1b	Prog	Wmo - begeleiding en dagbesteding	27	V	89	N	89	N	89	N	89	N	S
31	aut	1b	Prog	Eigen bijdrage Wmo (meicirculaire)	-		-		-		183	V	184	V	S
32	aut	1b	Prog	Combinatiefuncties / buurtsportcoaches (meicirculaire)	108	V	108	V	108	V	108	V	108	V	S
33	aut	1b	Prog	Leerlingenvervoer en taal Oekraïne (meicirculaire)	17	N	-		-		-		-		I
34	aut	1b	Prog	Aanpak (energie-)armoede (meicirculaire)	63	N	-		-		-		-		I
35	aut	1b	Prog	Jeugdzorg in natura	470	N	690	N	727	N	778	N	827	N	S
36	aut	1b	Prog	Hervormingsagenda (meicirculaire)	-		90	N	-		-		-		I
37	aut	1b	Prog	Basiscapaciteit jeugdzorgplus	46	N	46	N	46	N	46	N	46	N	S
38	aut	1b	Prog	Veilig Thuis / Integrale crisisdienst	20	N	20	N	20	N	20	N	20	N	S
39	aut	1b	Prog	Bijdrage GGD	-		128	N	128	N	128	N	128	N	S
40	aut	1b	Prog	Kapitaallasten 1b	83	V	27	V	100	N	78	V	209	N	S
41	aut	1b	Prog	Reserve kapitaallasten	-		-		-		12	N	26	N	S
42	aut	1d	Prog	Bijdrage Veiligheidsregio	-		111	N	111	N	111	N	111	N	S
43	aut	1d	Prog	Aanbesteding brandverzekering 1d	0	N	0	N	0	N	0	N	0	N	S
44	aut	1d	Prog	Indexatie subsidies 1d	-		0	N	0	N	0	N	0	N	S
45	nb	1d	Prog / BUCH	Ondermijning	-		75	N	-		-		-		S
46	aut	1d	Prog	Kapitaallasten 1d	4	V	0	N	0	N	0	N	0	N	S
				Totaal alle mutaties	**480**	**N**	**1.652**	**N**	**1.665**	**N**	**1.377**	**N**	**1.713**	**N**	

1. Indexatie bestuur
   De salarissen van college en griffie en de vergoeding aan raadsleden wordt geïndexeerd opgenomen. Hierbij is uitgegaan van 4% indexatie over de loonsom.

2. Abonnement / lidmaatschap college
   Het abonnement / lidmaatschap vanuit het college voor een aantal diensten zoals de wethoudersvereniging en pensioenberekening is geïndexeerd opgenomen.

3. Rijbewijzen
   Het aantal rijbewijzen is opnieuw berekend met de huidige tarieven en zorgt voor een voordeel van afgerond € 6.000. De inkoopleges zijn hetzelfde gebleven als vorig jaar, dus daar komt geen correctie op.

4. Reisdocumenten (baten)
   De jaarlijkse berekening van de reisdocumenten geeft een lager aantal reisdocumenten aan in 2024 en 2025. In 2027 wordt juist een hoger aantal af te geven reisdocumenten verwacht.

5. Reisdocumenten (lasten)
   Zie hierboven. Dit betreft de afdracht aan het Rijk voor de afgegeven reisdocumenten.

6. Verklaring omtrent gedrag
   Uit de analyse van de jaarrekening blijkt dat de leges van de zogenaamde 'Verklaring omtrent gedrag' lager zijn en worden naar beneden bijgesteld.

7. Kapitaallasten 1a
   De kapitaallasten in 2027 zijn lager doordat enkele investeringskredieten in de huidige raadszaal zijn afgeschreven.

8. Aanbesteding brandverzekering 1b
   De brandverzekering is aanbesteed. De premie hiervan is hoger uitgevallen. De stijging van de premie is het vooral het gevolg van de hogere prijzen van bouwmaterialen de afgelopen tijd.

9. Onderhoud buitensportaccommodaties
   Door de hoge indexatie is het budget van het onderhoud buitensportaccommodaties niet toereikend en moet met circa 10% worden opgehoogd.

10. Aanpassen inventaris gymzaal
    Voor onderwijskundige vernieuwingen inventaris van de gymzaal Breedelaan wordt budget aangevraagd.

11. Afrekening energie Vennewater
    Bij de overdracht van sportcentrum het Vennewater in 2020 van de gemeente naar Holland Sport zijn naar alle waarschijnlijkheid te lage meterstanden doorgegeven. Wij hebben ons leveringscontract energie (gas) toen opgezegd en een eindfactuur gekregen, waarbij wij geld hebben ontvangen in plaats van dat we moesten betalen. Dat financiële verschil hebben we nu ingeschat op € 22.000.

12. Aanpassen huren en pachten 1b
    Op basis van de analyse van de jaarrekening 2022 en de aansluiting op de vastgoedadministratie wordt de begroting conform aangepast. Hierbij is rekening gehouden met indexatie van de huren en pachten.

13. Opstellen IHP Onderwijs 2024-2028
    Vanuit de basisdienstverlening wordt regie gevoerd op onderwijshuisvesting. Het opstellen van een IHP (Integraal Huisvestingsplan) is een specialistische taak uit te voeren door een deskundig bureau. Voor de periode IHP 2024-2028 moet deze worden opgesteld. De helft van de kosten worden vanuit bestaand budget onderwijshuisvesting gedekt.

14. Bijdrage PCC
    De bekostigingsovereenkomst met het PCC Heiloo is gebaseerd op de zogenaamde doordecentralisatie, waarbij gemeente Heiloo de door haar ontvangen gemeentefondsuitkering jaarlijks overmaakt aan het PCC. De bijdrage aan het PCC stijgt onder meer door het hogere aantal leerlingen.

15. Programmamanagement Passend Onderwijs
    De werkelijke kosten van de programmamanager vallen hoger uit dan opgenomen in de begroting. Kosten worden nu begroot aan de hand van de werkelijke bijdrage 2022. Er is € 5.500 begroot, de werkelijke kosten 2022 zijn afgerond euro € 11.500.

16. Aansluiting van jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs
    Gemeenten in de regio Alkmaar hebben al lange tijd ervaring met het organiseren van de aansluiting van jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs. Deze beweging is ook opgenomen in het regionale programma Jeugd die eerder door alle Raden is vastgesteld. Daaruit volgend hebben schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en gemeenten in juni 2022 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met betrekking tot het aansluiten van jeugdhulp en passend onderwijs.
    Naar aanleiding van de hierin opgenomen ambitie, samen met het aflopen van de sinds 2018 lopende overeenkomst van de jeugd- en gezinscoaches en tijdelijke inzet van de gedragswetenschapper J-GGZ in het VO via het transformatiefonds, is gezamenlijk besloten tot het starten van een inkooptraject voor Jeugd- en Schoolteams binnen het VO. Met de inkoop van de Jeugd- en Schoolteams op het Voortgezet Onderwijs vanaf 2024 willen we de aansluiting van regionaal ingekochte jeugdhulp en passend onderwijs op het VO verder concretiseren en borgen. Sinds 2018 worden via GroeiMee op subsidiebasis J&G coaches ingezet. In de inkoop Jeugd- en Schoolteams op het Voortgezet Onderwijs worden niet alleen de coaches maar ook de gedragswetenschapper en de pedagogisch medewerker ingekocht voor een looptijd van 10 jaar. Dit betekent dat er aanvullend structurele middelen nodig zijn. Voor deze uitbreiding van de opdracht is er regionaal een bedrag gemoeid van € 1.352.000. Dit bedrag is opgebouwd uit de regionale subsidie van GroeiMee (€ 564.000) en het bedrag dat met de uitbreiding is gemoeid (€ 788.000). Deze uitbreiding bedraagt voor gemeente Heiloo naar verwachting circa € 70.000. Het laatste bedrag wordt via een staffeling (gebaseerd op o.a. leerlingenaantallen) verdeeld over de verschillende gemeenten. Deze staffeling vindt plaats via het gehanteerde regionaal verdeelmodel voor onderwijs. Binnenkort wordt deze staffeling herijkt, de verwachting is de definitieve bedragen hier nauwelijks vanaf wijken.

17. Vroegschoolse educatie
    De verwachting is dat de VE-tarieven (Vroegschoolse Educatie) met 2,5% stijgen.

18. Nationaal Programma Onderwijs (baten)
    De NPO regeling betreft de middelen inzake COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen die voor de periode 2021 tot en met 2024 door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Deze middelen worden zowel regionaal als lokaal ingezet. De inkomsten van het Rijk worden echter maandelijks in de periode van half 2021 tot half 2023 uitgekeerd, de middelen die nog niet zijn uitgegeven worden naar het volgende (boek)jaar overgeheveld. Deze middelen worden in de periode 2023-2024 naar verwachting allemaal uitgegeven. Een eventueel resterend bedrag wat in 2024 nog niet is of wordt uitgegeven zal alsnog aan het Rijk terugbetaald moeten worden.

19. Nationaal Programma Onderwijs (lasten)
    Zie hierboven. De baten en lasten worden saldoneutraal opgenomen.
20. Indexatie subsidies 1b
    De subsidies worden geïndexeerd voor prijscompensatie. Voor prijscompensatie is uitgegaan van 3,1%. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024. De prijscompensatie bedraagt daarmee € 50.000.

21. Informatiepunt digitale overheid (baten)
    Wij ontvangen van het Rijk via een specifieke uitkering extra geld voor de informatiepunten digitale overheid.

22. Informatiepunt digitale overheid (lasten)
    Deze specifieke uitkering dient te worden besteed via de bibliotheek, waar de IDO (informatiepunt digitale overheid) is ingericht.

23. Regio taxi
    Eind 2022 is bekend geworden dat de NEA-index voor het zorg- en taxivervoer in 2023 uitkomt op 13,7%. De twee belangrijkste ontwikkelingen die meewegen zijn de stijging van de cao-lonen met 8% per 1 januari 2023 waardoor de kostenontwikkeling in totaal op 6,8 % voor 2023 uitkomt, en de enorme stijging van de brandstofkosten in 2022 waardoor er een correctie van 6,9% wordt doorgevoerd voor het volgende jaar. Dit betekent enerzijds een ophoging van het budget met 13,7% in 2023 en in 2024 gaan we vooralsnog uit van 4%. Echter anderzijds hebben we bij de 2e firap 2022 reeds geconstateerd dat het aantal ritten is afgenomen sinds 2019. Deze constatering is ook landelijk waargenomen. Vooralsnog is er geen aanleiding om de begroting op het niveau van 2019 te houden, daarom ontstaat anderzijds een aframing van het budget. We houden wel jaarlijks rekening met een stijgingspercentage van 5% naar aanleiding van demografische ontwikkelingen. Per saldo ontstaat tot 2025 een voordeel gevolgd door een extra bijraming vanaf 2025.

24. Bijdrage Regionale Netwerkorganisatie (RNO)
    In 2022 is geconstateerd dat het in 2015 vastgestelde budget van €1.700.000 niet langer toereikend is als gevolg van het toenemende aantal taken, een stijging van het aantal regionaal gecontracteerde partijen, toenemende prijsindexaties van vooral personele kosten, stijging van de kosten voor tijdelijke inhuur en kosten voor ICT-systemen

voor professionalisering van de organisatie. De verhoogde kosten worden nu vanaf 2023 structureel bijgeraamd.

25. Extra kosten verwijsindex
    De Verwijsindex is een landelijk digitaal systeem dat professionals ondersteunt in de samenwerking rond jeugdigen en gezinnen. De kosten voor verwijsindex; bestaande uit applicatiebeheer, functioneel beheer en relatiemanagement vallen door hoger uit dan begroot.

26. Loonkostensubsidie
    Bij de jaarrekening 2022 is gebleken dat een toenemend aantal mensen gebruik maakt van de mogelijkheid van een loonkostensubsidie. Hierdoor wordt het budget met € 61.000 naar boven bijgesteld.

27. Bijdrage Zaffier
    Op basis van de kadernota van Zaffier wordt de bijdrage geïndexeerd overeenkomstig de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR).

28. Wmo hulpmiddelen
    Voor wat betreft de hulpmiddelen (bestaande uit onder andere rolstoelen, woonvoorzieningen, woningaanpassingen, scootmobielen, trapliften en individuele vervoersvoorzieningen) hebben we in 2023 te maken met diverse prijsstijgingen. Gemiddeld houden we rekening met een prijsstijging van 7,6%. Voor het jaar 2024 houden we rekening met een een verwachte prijsstijging van 4% en een stijging van 5% naar aanleiding van demografische ontwikkeling . Verder houden we vast aan dezelfde systematiek als bij de financiële mutaties van de huishoudelijke ondersteuning en wmo begeleiding; we trekken de prognose van 2024 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen. Inmiddels heeft het Rijk aangekondigd € 110 miljoen extra per jaar beschikbaar te stellen voor alle Wmo-voorzieningen.

29. Huishoudelijke ondersteuning - zorg in natura
    In de begroting 2023 was rekening gehouden met een prijsstijging van 8%, in werkelijkheid betreft de prijsstijging voor 2023 5,05%. Dit leidt tot een voordeel in 2023 en verder. In de begroting 2023 was er voor gekozen om de prognose van 2023 structureel door te trekken en daar geen aanvullende stijging in op te nemen. Hoewel er wel een stijging werd verwacht, is hiervoor gekozen om te voorkomen dat de begroting op totaalniveau een onrealistisch beeld gaat geven, aangezien de maatstaven vanuit de algemene uitkering vooralsnog niet meerjarig mee stijgen. Wij hebben daarbij aangegeven jaarlijks opnieuw te beoordelen welke stijging wij na 2023 verwachten. De verwachting is dat in 2024 het aantal cliënten en daarmee de kosten met 6% zullen stijgen en we doen de aanname dat de prijsstijging 4% zal bedragen. De verwachte stijging van 6% is gebaseerd op een uitgebreide analyse op diverse ontwikkelingen in combinatie met het voorspelmodel van de VNG. We hanteren wederom dezelfde systematiek en trekken de prognose van 2024 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen. Inmiddels is namelijk ook vanuit het Rijk bekend dat per 2025 een passende eigen bijdrage ingevoerd mag worden op de huishoudelijke ondersteuning, dat wil zeggen dat bij huishoudens met een inkomen boven 185% van het sociaal minimum de eigen bijdrage geleidelijk zal stijgen. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van een verdere stijging van

het aantal cliënten. Tevens heeft het Rijk aangekondigd € 110 miljoen extra per jaar beschikbaar te stellen voor alle Wmo-voorzieningen.

30. Wmo - begeleiding en dagbesteding
    In de begroting 2023 was rekening gehouden met een prijsstijging van 8%, in werkelijkheid is de verwachte prijsstijging 2% lager. Dit leidt tot een voordeel in 2023 en verder. De verwachting is dat in 2024 het aantal cliënten en daarmee de kosten met 5% zullen stijgen en we doen de aanname dat de prijsstijging 4% zal bedragen. De verwachte stijging van 5% is gebaseerd op een uitgebreide analyse op diverse ontwikkelingen in combinatie met het voorspelmodel van de VNG. We hanteren wederom dezelfde systematiek als vorig jaar en trekken de prognose van 2024 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen. Inmiddels heeft het Rijk aangekondigd € 110 miljoen extra per jaar beschikbaar te stellen voor alle Wmo-voorzieningen.

31. Eigen bijdrage Wmo (meicirculaire)
    Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd. Daarbij is het uitgangspunt van het Rijk dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo.

    In de meicirculaire wordt voor Heiloo een bedrag van € 266.000 in mindering gebracht op de algemene uitkering. Hiertegenover begroten we een eigen bijdrage voor hetzelfde bedrag minus de al begrote inkomsten voor het abonnementstarief (€ 83.000). Per saldo € 183.000 aan eigen bijdrage in 2026

32. Combinatiefuncties / buurtsportcoaches (meicirculaire)
    In de meicirculaire is de algemene uitkering verlaagd met € 108.000 voor de bekostiging van de combinatiefuncties / buurtsportcoaches. Deze bekostiging is voortaan opgenomen in een specifieke uitkering (brede spuk) samen met diverse andere onderdelen. De uitgaven worden in de Kadernota met hetzelfde bedrag verlaagd als in de algemene uitkering. Over de “brede spuk” wordt een separaat voorstel gemaakt en worden de uitgaven samen met de inkomsten van deze spuk opgevoerd.

33. Leerlingenvervoer en taal Oekraïne (meicirculaire)
    In de meicirculaire is een bedrag van € 9.000) beschikbaar gesteld voor de kosten die gemeenten hebben gemaakt, en maken voor leerlingenvervoer Oekraïne. Daarnaast zijn extra middelen (€ 8.000) in de algemene uitkering opgenomen met als doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren.

34. Aanpak (energie-)armoede (meicirculaire)
    In de meicirculaire is € 35.000 aan het gemeentefonds toegevoegd voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Daarnaast zijn extra middelen (€ 28.000) beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak

geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

35. Jeugdzorg in natura
In de begroting 2023 was rekening gehouden met een prijsstijging van 3%, voor 2023 betreft de daadwerkelijke prijsstijging 5,8%. We rekenen in 2024 met een verwachte prijsstijging van 4%. Tevens is per 1 januari gestart met de nieuwe jeugdhulpcontracten voor ambulante jeugdhulp en verblijf, die extra kosten met zich meebrengen naar aanleiding van de productomzetting, vooralsnog schatten we dit effect in op 6,2%. Het betreft een inschatting, de kans bestaat dat dit percentage afwijkt. Hier hebben we pas zicht op als de declaraties over het 1e halfjaar 2023 ontvangen en verwerkt zijn. Bij de jaarrekening 2022 hebben we geconstateerd dat de kosten van geleverde zorg in totaal € 260.000 hoger zijn uitgevallen dan begroot. We ramen deze hogere kosten voor de helft structureel bij, we gaan ervanuit dat deze kosten veroorzaakt zijn door autonome ontwikkelingen. We doen de aanname dat de andere helft van dit bedrag het niet behaalde besparingsbedrag betreft, waarvan het niet terecht zou zijn om de begroting voor 2023 op te hogen met dit bedrag. We houden vast aan de reeds vastgestelde en in de begroting verwerkte besparingsbedragen.

36. Hervormingsagenda jeugd (meicirculaire)
Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd Een van de gevolgen hiervan is dat de landelijke maatregelen die een besparing moeten opleveren op de jeugdzorg zijn uitgesteld naar 2025. Voor Heiloo betekent dit uitstel een incidenteel nadeel van € 90.000, omdat in de begroting wel rekening was gehouden met deze maatregelen.

37. Basiscapaciteit jeugdzorgplus
De zeventien gemeenten uit de drie NHN regio's hebben vorig jaar ten behoeve van het contract JeugdzorgPlus met de zorgleverancier IHUB afspraken gemaakt met betrekking tot financiering van de basiscapaciteit. Deze afspraken lopen door in 2023, aangezien het contract met IHUB tijdelijk is verlengd. Op dit moment loopt de nieuwe inkoop voor JeugdZorgplus. De verwachting is dat hier wederom afspraken over gemaakt moeten worden. We gaan vooralsnog uit van hetzelfde bedrag dat vorig jaar is betaald.

38. Veilig Thuis / Integrale crisisdienst
De geprognosticeerde bijdrage aan Veilig Thuis valt € 20.000 hoger uit dan initieel door ons begroot.

39. Bijdrage GGD
Op basis van de kadernota van de GGD wordt de bijdrage geïndexeerd overeenkomstig de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR).

40. Kapitaallasten 1b
In 2023 en 2024 zijn de kapitaallasten lager door onder andere latere realisatie van de investeringskredieten "Vervangen toplaag kunstgrasveld 2 Terriers" en "Renovatie leidingwerk 't Baafje". De kapitaallasten stijgen vanaf 2027 met € 209.000 onder meer door de nieuwe investeringen in de ventilatiesystemen schoolgebouwen en de gymnastiekzaal IKC Zandzoom

41. Reserve kapitaallasten
    De reserves kapitaallasten van de Muziekschool en hockeyveld Terriërs is bedoeld als dekking voor een aantal oudere investeringen. Deze investeringen zijn deels afgeschreven en de dekking vanuit deze reserves komt daarmee ook te vervallen.

42. Bijdrage Veiligheidsregio
    Op basis van de kadernota van de Veiligheidsregio wordt de bijdrage geïndexeerd overeenkomstig de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR).

43. Aanbesteding brandverzekering 1d
    De brandverzekering is aanbesteed. De premie hiervan is hoger uitgevallen. De stijging van de premie is het vooral het gevolg van de hogere prijzen van bouwmaterialen de afgelopen tijd.

44. Indexatie subsidies 1d
    De subsidies worden geïndexeerd voor prijscompensatie. Voor prijscompensatie is uitgegaan van 3,1%. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024. De prijscompensatie bedraagt daarmee € 200.

45. Ondermijning
    Het college heeft het plan van aanpak ondermijning vastgesteld. Voor de uitvoering van dit plan is extra capaciteit nodig (€ 29.000) bij de werkorganisatie BUCH. Daarnaast is budget nodig voor het uitvoeren van controles en een scan (€ 46.000).

46. Kapitaallasten 1d
    In 2024 ontstaat een klein voordeel op de kapitaallasten door het doorschuiven van de investeringen “Vervanging garagedeuren Brandweerkazerne”.

Programma 2
Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Erfgoed

Wat willen we bereiken
Heiloo heeft een belangrijk bodemarchief, rijk aan waardevolle archeologie. Het erfgoed van Heiloo verbindt inwoners, ondernemers en toeristen met de gemeente. Archeologie vertelt ons verhalen over hoe sinds reeds duizenden jaren mensen binnen onze gemeentegrenzen geleefd en gewerkt hebben, in directe relatie tot het landschap.

De gemeente gaat zorgvuldig met haar zorgtaak archeologische monumentenzorg om. Deze zorg willen we continueren, maar ook borgen.

Wat gaan we daarvoor doen
De verwachtingskaart archeologie die in 2023 gemaakt is, wordt vertaald naar een beleidskaart. Dan kan bij het wijzigen van het Omgevingsplan rekening worden gehouden met actuele regels t.a.v. het beschermen van archeologie. Een belangrijk aandachtspunt is bijvoorbeeld alle delen van Heiloo die nu onder het Bestemmingsplan Landelijk Gebied vallen. Dit oudere bestemmingsplan voorziet momenteel niet in archeologische regels.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
In 2024 wordt een beleidskaart archeologie opgeleverd, met een korte nota die de afwegingen t.a.v. de beleidskaart verklaart.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken
Een prettige gastvrije omgeving om in te wonen, werken en recreëren voor inwoners en bezoekers..
We werken aan versterking van regionale samenwerking met Regio Alkmaar op het gebied van toerisme en recreatie. Deze samenwerking moet leiden tot een nieuw te realiseren Regionale Visie Toerisme Regio Alkmaar.

Wat gaan we daarvoor doen
Binnen de regio Alkmaar wordtintensief samengewerkt op het gebied van Toerisme, Heiloo nam daar eerder niet actief aan deel. Door de krachten te bundelen neemt de slagkracht toe en brengt dit lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding. De huidige Visie “Regio Alkmaar Parel aan Zee” loopt in 2025 af. In 2023 wordt gewerkt aan een nieuwe visie, zodat de samenwerking versneld van start kan gaan.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
In 2024 wordt de nieuwe koers duidelijk voor de regionale samenwerking.Verder worden de doelen uit het bestaande regionale jaarplan gerealiseerd.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken
We willen de samenwerking tussen ondernemers blijven stimuleren en verder verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen
In samenwerking met de ondernemers van de Oude Werf onderzoeken we de haalbaarheid van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) of andere samenwerkingsvorm. De gemeente faciliteert, de ondernemers voeren uit. Als start wordt het postcodegebied met bijbehorende bedrijven bepaald en wordt een draagvlakmeting uitgevoerd.

In samenspraak met de ondernemers van het stationsgebied wordt de lopende BIZ geëvalueerd en wordt onderzocht of er draagvlak is voor een vernieuwd BIZ-plan.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Voor de Oude Werf is een BIZ of een andere samenwerkingsvorm tot stand gekomen.
Er ontstaat duidelijkheid over continuering van de BIZ Stationsplein.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken
1. Realiseer doorfietsroutes en maak onder andere de Stationsweg weer fietsvriendelijk.
2. Maak Heiloo een beweegvriendelijk dorp zodat de openbare ruimte uitnodigt om te bewegen.
3. Een evenwichtige verdeling van verkeer over de daarvoor bestemde wegen.

Wat gaan we daarvoor doen
1. Binnen het verkeersbeleidsplan 2018-2030 Heiloo is de opgave geformuleerd om in samenspraak met de bewoners een inrichting uit te werken voor de Stationsweg-Zeeweg die recht doet aan een erftoegangsweg met een maximum snelheid van 30 km/h. In 2023 wordt het ontwerp voor de Stationsweg-Zeeweg verder uitgewerkt. De kaders en uitgangspunten alsmede de geraamde kosten en de mogelijkheden voor dekking hiervan worden ter besluitvorming voorgelegd. Naast de inzet van eigen middelen worden ook de mogelijkheden voor (provinciale) subsidies inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming voorgelegd. In 2024 wordt, onder voorbehoud van toereikende financiële middelen, overgegaan tot realisatie van dit project.
2. In 2024 wordt een fietsbeleidsplan ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Binnen het fietsbeleidsplan wordt aandacht besteed aan fietsveiligheid, fietsnetwerk & routes, fietscomfort, fietsparkeren en promotie & educatie.
3. A) In 2022 heeft de gemeenteraad maatregelpakket B vastgesteld om te komen tot een evenwichtige verdeling van toekomstige verkeersstromen over het wegennet van Heiloo. Voor de Vennewatersweg richt de gemeente zich op een goede afwikkeling van verkeer en oversteeklocaties voor langzaam verkeer, passend bij een snelheid van 50 km/h. Wanneer de noodzakelijke procedures doorlopen zijn om een herinrichting van de Vennewatersweg mogelijk te maken, wordt in 2024 gestart met de realisatie van dit project.
   B) In 2024 wordt onderzocht welke aanpassingen mogelijk en/of nodig zijn om de leefbaarheid in en oversteekbaarheid van de Ypesteinerlaan en Rosendaal te verbeteren. Daarbij wordt gedacht aan onderzoek naar de impact op de geluidsbelasting en eventuele maatregelen daartegen, het omvormen van de aansluiting Ypesteinerlaan-Noord - Rosendaal naar een rotonde, het aanpassen van oversteeklocaties, etc.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

1. De Stationsweg en Zeeweg zijn heringericht. De nieuwe inrichting doet recht aan die van een erftoegangsweg met een maximum snelheid van 30 km/h. Binnen de herinrichting is specifieke aandacht besteed aan de aansluiting van de Westerweg op de Zeeweg als onderdeel van de regionale doorfietsroute.
2. De raad wordt een fietsbeleidsplan ter vaststelling aangeboden.
3. A) De Vennewatersweg is heringericht. De nieuwe inrichting doet recht aan die van een gebiedsonsluitingsweg met een maximum snelheid van 50 km/h. Binnen de herinrichting is specifieke aandacht besteed aan oversteeklocaties voor langzaam verkeer.

   B) De onderzoekresultaten geven duidelijkheid over welke aanpassingen mogelijk en/of nodig zijn om de leefbaarheid in en oversteekbaarheid van de Ypesteinerlaan en Rosendaal te verbeteren. De resultaten bieden voldoende informatie voor concrete vervolgacties.

PROGRAMMA 2: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties per programmaonderdeel met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr	x € 1.000	PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2023		2024		2025		2026		2027		I/S
47	aut	2a	Prog	Indexatie subsidies 2a	-		13	N	13	N	13	N	13	N	S
48	nb	2a	Prog	Regionaal cultureel profiel	5	N	5	N	-		-		-		I
49	aut	2a	Prog	Aanpassen huren en pachten 2a	6	V	3	V	3	V	3	V	3	V	S
50	aut	2a	Prog	Verhogen voorziening dubieuze debiteuren	50	N	-		-		-		-		S
51	aut	2a	Prog	Aanbesteding brandverzekering 2a	1	N	1	N	1	N	1	N	1	N	S
52	aut	2a	Prog	Aframen Cultureel erfgoed	1	V	1	V	1	V	1	V	1	V	S
53	nb	2a	Prog	Beleidskaart archeologie	-		20	N	-		-		-		I
54	nb	2a	Prog	Bezoekersmarketing	-		10	N	-		-		-		I
55	aut	2a	Prog	Verblijfrecreatie	3	N	3	N	3	N	-		-		S
56	aut	2a	Prog	Doorschuif BTW RAUM	8	V	8	V	8	V	8	V	8	V	S
57	aut	2a	Prog	Indexatie bijdrage RAUM	-		3	N	3	N	3	N	3	N	S
58	aut	1b	Prog	Kapitaallasten 2a	7	V	14	V	1	V	1	V	11	V	S
59	aut	2b	Prog	Evaluatie BIZ Stationsgebied	25	N	-		-		-		-		I
60	nb	2b	Prog	Oprichting juridische BIZ Heiloo	-		30	N	-		-		-		I
61	aut	2c	Prog	Onderzoek verbetering Ypensteinerlaan / Rosendaal	-		75	N	-		-		-		I
62	aut	2c	Prog	Onderhoud openbare ruimte (indexatie)	8	N	8	N	8	N	8	N	8	N	S
63	aut	2c	Prog	Meldingen kabels en leidingen	9	N	9	N	9	N	9	N	9	N	S
64	aut	2c	Prog	Onderhoud spoorwegovergang	10	N	10	N	10	N	10	N	10	N	S
65	aut	2c	Prog	Parkeeronderzoek	20	N	-		20	N	-		20	N	S
				Totaal alle mutaties	**109**	**N**	**161**	**N**	**54**	**N**	**31**	**N**	**40**	**N**	

47. Indexatie subsidies 2a
    De subsidies worden geïndexeerd voor prijscompensatie. Voor prijscompensatie is uitgegaan van 3,1%. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024. De prijscompensatie bedraagt daarmee € 13.000.

48. Regionaal cultureel profiel
    Dit betreft de bijdrage aan het project regionaal cultureel profiel samen met de provincie en de regio Noord-Holland Noord (NHN). Het gaat om een plan samen met alle gemeenten van NHN en provincie om uitvoering te geven aan de profilering van het culturele landschap. Hiermee komen we sterker naar voren richting de landelijke overheid. Provincie is hierbij co- financier. Voor dit bedrag wordt onder andere een kwartiermaker regio NHN aangesteld.

49. Aanpassen huren en pachten 2a
    Op basis van de analyse van de jaarrekening 2022 en de aansluiting op de vastgoedadministratie wordt de begroting conform aangepast. Hierbij is rekening gehouden met indexatie van de huren en pachten.

50. Verhogen voorziening dubieuze debiteuren
    De exploitant van de Beun is in 2022 zijn huurverplichting niet nagekomen. Dit heeft in de jaarrekening 2022 geleid tot een verhoging van de voorziening dubieuze debiteuren. Voor 2023 is eveneens de verwachting dat deze voorziening verhoogd zal moeten worden.

51. Aanbesteding brandverzekering (2a)
    De brandverzekering is aanbesteed. De premie hiervan is hoger uitgevallen. De stijging van de premie is het vooral het gevolg van de hogere prijzen van bouwmaterialen de afgelopen tijd.

52. Aframen cultureel erfgoed
    Binnen het budget cultureel erfgoed was nog een klein bedrag beschikbaar voor representatiekosten. Dit is de afgelopen jaren niet gebruikt en wordt hierdoor afgeraamd.

53. Beleidskaart archeologie
    Ten behoeve van het maken van het Omgevingsplan Heiloo willen we een archeologische beleidskaart opstellen; hierbij wordt gebruik gemaakt van een extern bureau.

54. Bezoekersmarketing
    Heiloo heeft geen opdracht met een bureau voor lokale Bezoekersmarketing. De ambitie is er om dit wel te doen. Ambtelijk is er geen formatie. Een en ander wordt BUCH-breed opgepakt. De kosten van de inhuur van een externe (€ 40.000) voor het realiseren van de aanbesteding worden over de 4 gemeenten verdeeld.

55. Verblijfsrecreatie
    De kosten voor de verblijfsrecreatie worden met ingang van 2023 niet meer vanuit Regio Alkmaar maar door de gemeenten zelf. Deze bedragen dienen derhalve nog opgenomen te worden in de meerjarenbegroting. Traject loopt vooralsnog tot en met 2025.

56. Doorschuif BTW RAUM
    De BTW in de jaarlijkse bijdrage aan het RAUM (recreatieschap) is terugvorderbaar voor de gemeente. Dit bedrag ad. € 8.000 dient derhalve jaarlijks in mindering gebracht te worden op het begrote bedrag.

57. Indexatie bijdrage RAUM
    Indexatie bijdrage RAUM op basis van programmabegroting gemeenschappelijke regeling (7,1%).

58. Kapitaallasten 2a
    In 2023 en 2024 vallen de kapitaallasten lager uit doordat een investering van de vervanging van stoelen in Theater de Beun wordt doorgeschoven vanwege onzekerheid over de toekomst van het theater. In 2027 zijn de kapitaallasten lager doordat een oude investering in de Muziekschool volledig is afgeschreven.

59. Evaluatie BIZ Stationsgebied
    In 2023 vindt een evaluatie van de BIZ (bedrijveninvesteringszone) plaats. Dit is een juridische uitvoering van draagvlakmeeting ondernemers stationsgebied. Activiteiten zijn: evaluatie biz plan, communicatie met ondernemers, opzetten van draagvlakmeting, opstellen collegeadvies, raadsvoorstel en afstemming met juridische zaken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van externe ondersteuning.

60. Oprichting juridische BIZ Heiloo
    Oprichting BIZ Heiloo. Activiteiten zijn: bepalen exacte afbakening postcodegebied met bijbehorende bedrijven, communicatie met ondernemers, opzetten van draagvlakmeting, opstellen collegeadvies, raadsvoorstel en afstemming met juridische zaken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van externe ondersteuning.

61. Onderzoek verbetering Ypensteinerlaan/ Rosendaal
    Door de aansluiting A9 en aanvullende maatregelenpakket is het gewenst een verkeers- en geluidsonderzoek uit te voeren ter verbetering van de verkeersveiligheid.

62. Onderhoud openbare ruimte (indexatie)
    In de overeenkomsten op het gebied van onderhoud van wegen, straatmeubilair etc. is opgenomen dat 1 keer per jaar de prijzen op basis van de index grond, weg en waterbouw van het CBS mag worden verhoogd. Door de huidige problematieken in de wereld zijn de prijzen van olie en energie flink gestegen. In het onderhoud van de openbare ruimte zorgt dit voor tekorten op huidige budgetten om de werkzaamheden correct uit te kunnen voeren. Voorgesteld wordt daarom om de indexatie van 10,9% structureel te verwerken.

63. Meldingen kabels en leidingen
    De bijdrage voor de zogenaamde MOOR Meldingen gaat omhoog. De MOOR automatiseert het gehele meldingsproces rondom werkzaamheden aan kabels en leidingen, van de ‘melding start werk’ tot en met de factuuropdracht.

64. Onderhoudslasten spoorwegovergang
    Het verplichte onderhoud aan de spoorwegovergangen wordt uitgevoerd door Prorail. De onderhoudslasten hiervan zijn gestegen en worden naar boven bijgesteld.

65. Parkeeronderzoek
    Het is gewenst in 2023 een parkeeronderzoek uit te voeren. Dit onderzoek wordt om het jaar vanaf 2023 uitgevoerd. Actuele parkeeronderzoeken zijn noodzakelijk ter

ondersteuning van verkeersbesluiten voor bijvoorbeeld het reserveren van parkeerplekken voor laadpalen en parkeerverboden. Daarnaast bieden de onderzoeken ondersteuning voor het uitvoeren van parkeerberekeningen bij nieuwbouwprojecten. Het betreft een onderzoek voor geheel Heiloo.

Programma 3
Een leefbare gemeente

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Omgevingswet

Ontwikkeling

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treden op 1 januari 2024 in werking. De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb hebben structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen en het bouwtechnische toezicht richting private partijen verschuift. Ook verkrijgen gemeenten met de Omgevingswet meer decentrale beleidsruimte. In de aankomende jaren kunnen, met name in het omgevingsplan, keuzes gemaakt waarmee de nu vergunningsplichtige activiteiten, straks meldingsplichtig of vergunningsvrij kunnen worden. Daarentegen is het dan toegestaan om leges te heffen over milieuvergunningen. Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Op dit punt wordt in 2023 nog duidelijkheid verwacht over de financiering. De structurele impact van de Omgevingswet en de Wkb zullen we monitoren en eventuele financiële effecten verwerken in de P&C documenten.

Wat willen we bereiken

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. In deze wet is alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente, samen met de gemeenten Bergen, Uitgeest en Castricum, voorbereid op de invoering van deze wet.

De vier gemeenteraden hebben in 2019 het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal;
- Ruimte aan initiatieven;
- Vroegtijdige samenwerking;
- Integraal werken en maatwerk.

In 2024 wordt de omgevingsvisie voor de gemeente Heiloo vastgesteld. Daarmee is een integrale beleidsvisie voor de fysieke leefomgeving aanwezig met een breed maatschappelijk draagvlak voor de inhoud en de daaruit voortvloeiende opgaven.

Direct na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan alle bestemmingsplannen op in één tijdelijk omgevingsplan van rechtswege. We werken stapsgewijs naar één omgevingsplan voor het gehele grondgebied conform de bepalingen van de Omgevingswet. Dit is voor 1 januari 2030 gerealiseerd.

Wat gaan we daarvoor doen

In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatieproces waarbij we eerst de basis op orde gebracht hebben. In de periode na de inwerkingtreding van de

Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2024:

- na de vaststelling van de omgevingsvisie voor de gehele gemeente een start maken om de opgaven uit de omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voor handen zijn;
- verder gaan met het opstellen van het nieuwe omgevingsplan.

De overige activiteiten die we daarvoor in 2024 gaan doen, zijn onderdeel van de begroting van de Werkorganisatie BUCH. Dit zijn:

- de processen optimaliseren en producten en diensten verbeteren naar de bedoeling van de Omgevingswet;
- toewerken naar een volledig digitale ondersteuning van de Omgevingswet, waarbij het aansluit op de voorzieningen en functionaliteiten die binnen het Digitale Stelsel Omgevingswet landelijk zijn ontwikkeld en voor zover het bijdraagt aan onze ambitie voor de organisatie en de Omgevingswet;
- de colleges en raden verder informeren over het nieuwe stelsel en hun rol, bevoegdheden en mogelijkheden daarin;
- inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder informeren over het nieuwe stelsel en de mogelijkheden die de wet hen biedt;
- de structurele financiële impact voor de gemeente en de Werkorganisatie BUCH van de inwerking getreden Omgevingswet en naar aanleiding van de vaststelling van (onderdelen van) het omgevingsplan monitoren en eventuele financiële effecten verwerken;
- het Programma Omgevingswet monitoren, waarbij de voortgang en risico's periodiek worden beheerst en afwijkingen gerapporteerd. De risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld met behulp van het Risicomanagement Informatie Systeem (NARIS®). De resultaten van de risico-inventarisatie maken onderdeel uit van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In de begroting 2023 staat reeds dat wij constateerden dat voor een goede invoering van de Omgevingswet een capaciteitstekort is. Door de bekende oorzaken (met name krapte arbeidsmarkt, Corona en Oekraïne) zal het lastig zijn om dit tekort op te vangen. Hiervoor is een compensatie door het Rijk toegezegd, maar deze komt naar alle waarschijnlijkheid pas in september beschikbaar en zal mogelijk niet alle kosten dekken. Voor het project omgevingsplannen is onvoldoende capaciteit om het gebiedsdekkende omgevingsplan te maken. Voor 1-1-2030 moeten alle deelplannen klaar zijn. Daarom is tot en met 2027 per jaar extra budget nodig. Wellicht kan (gedeeltelijk) dekking worden gevonden uit de toegezegde compensatie vertragingskosten door het Rijk.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Het college zal aan de beleidsopgaven uit de omgevingsvisie uitvoering geven. Ook is het opstellen van het omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet gestart.
2024 is het eerste jaar dat we werken met en 'naar de letter' van de Omgevingswet. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet start de volgende fase, waarin we steeds meer 'naar de bedoeling' van de Omgevingswet gaan werken.

Wonen

Wat willen we bereiken

Wij vinden het van belang dat Heiloo een divers woningaanbod heeft en dat mensen op de woningmarkt kunnen starten en door kunnen stromen. We streven ernaar dat voor de totale som van het aantal woningen dat de komende 10 jaar wordt gerealiseerd in Heiloo inclusief Zandzoom, de verdeling 30/40/30 is. Dat wil zeggen 30% sociaal; 40% middenklasse woningen en 30% vrije sector woningen. Voor de 30% sociaal geldt dat hier zoveel mogelijk wordt

ingezet op sociale huur. Gezien de woningnood is het belangrijk dat Zuiderloo snel wordt afgerond en Zandzoom snel gerealiseerd wordt.

Heiloo heeft de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord ondertekend. We zullen ons inspannen op tweederde betaalbare woningbouw te gaan realiseren.
Onder het betaalbare segment vallen:

- De sociale huurwoningen tot € 806,06 per maand (prijspeil 2023)
- Middenhuur tot maximaal circa € 1.000,- (prijspeil 2020; of 187 punten)
- koopwoningen met een aankoopprijs van maximaal € 355.000,- (VON).

De woningbouwprogrammering van de nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt zo ingepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad.
De eerste jaren zal het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen lager zijn. Reeds vastgelegde afspraken met ontwikkelaars worden niet opengebroken in verband met voorkomen van vertraging. Extra inzet op betaalbare woningbouw komt daarom op de middellange termijn terug in de realisatiecijfers.

Wat gaan we daarvoor doen

- Indien de Huisvestingswet ongewijzigd wordt aangenomen, moet de Doelgroepenverordening worden aangepast om via de Huisvestingsverordening de voorrangeregels bij sociale koop en middenhuur te kunnen regelen.
- Twee keer per jaar actualiseren wij Plancapaciteit.nl en stellen we samen met Regio Alkmaar de Regionale Woningprogrammering naar realisatiecapaciteit op.
- Bij nieuwe bouwplannen richten we ons op een gemeentebrede 30/40/30 verdeling, waarbij we ook kijken naar alternatieve bouw- en woonconcepten.
  In Heiloo is wonen een belangrijk thema. Er is een tekort aan betaalbare woningen wat ervoor zorgt dat de doorstroming stagneert. Starters en jongeren hebben moeite om een huis in Heiloo te bemachtigen. In de vorige collegeperiode zijn naast Zandzoom en Zuiderloo meerdere woningbouwprojecten op stapel gezet dan wel gefaciliteerd. Dit zijn de zogeheten inbreilocaties. Deze bouwplannen bevinden zich in verschillende stadia van voortgang. Heiloo kenmerkt zich door een hoog niveau van ruimtelijke kwaliteit. Bij transformatieverzoeken verdient een herontwikkeling die een bijdrage levert aan de omgevingskwaliteit (dus inclusief duurzaamheid) de voorkeur boven hergebruik van een pand of object dat daar niet aan tegemoet komt. Het welstandsniveau in het betreffende gebied wordt bij de beoordeling van zo'n initiatief betrokken.
  De onderhanden zijnde woningbouwontwikkelingen/projecten worden voortvarend verder gebracht en afgerond. De raad wordt minimaal twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang.
- We onderzoeken of het instellen van een vereveningsfonds sociale woningbouw zinvol is (in relatie met de veranderde realiteit zoals de Woondeal 2.0 en toekomstige wetgeving) en verankeren dit zo nodig in de nieuwe / geactualiseerde woonvisie en stellen hiertoe een verordening op.
- Volgens artikel 42, eerste lid, van de Woningwet dient de gemeenteraad een Woonvisie
  vast te stellen, waarin het gemeentelijke volkshuisvestingsbeleid voor ten hoogste de eerstvolgende vijf kalenderjaren is neergelegd. In 2024 zal Heiloo zijn woonvisie moeten actualiseren of vernieuwen.
- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen.
- Geven we uitvoering aan de Woondeal 2.0.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

- Geactualiseerde / nieuwe woonvisie Heiloo
- Onderzoeken invoering vereveningsfonds en opnemen in nieuwe of geactualiseerde woonvisie.
- Aangepaste doelgroepenverordening indien de wijzigingen in de Huisvestingswet hiertoe aanleiding geven.
- Twee keer per jaar wordt de regionale woningprogrammering naar realisatiecapaciteit opgesteld.
- Realisatie van flexwoningen.

Woningbouwprojecten

- Zuiderloo: in totaal worden ca. 650 woningen gerealiseerd. Per 1 januari 2023 zijn 438 woningen opgeleverd. Gewerkt wordt aan de realisatie van nog eens 219 woningen.
- Zandzoom: in totaal 1285 woningen. Nog geen vastgesteld bestemmingsplan en ongetwijfeld RvS procedure. Start realisatie op zijn vroegst Q2, 2025, maar waarschijnlijk pas in 2026.

Overige projecten

- Inbreilocaties: uitgaande van de bekende initiatieven kunnen naar verwachting in totaal circa 650 woningen worden gerealiseerd. Deze woningen zijn verspreid over heel Heiloo en grotendeels afhankelijk van particuliere initiatieven.

Landelijk gebied

Ontwikkeling: Gebiedsproces landelijk gebied

De provincie is een Provinciaal Programma Landelijk Gebied aan het opzetten. Centraal hierbinnen staan de natuur-, water- en klimaatdoelen vanuit de Rijksoverheid. In de vorm van een gebiedsgerichte aanpak wordt de komende jaren onderzocht hoe de doelen gehaald kunnen worden. De provincie werkt in de gebiedsprocessen samen met andere overheden, zoals gemeenten en waterschappen, en maakt gebruik van de kennis en ervaringen van natuurbeheerders, landbouworganisaties, ondernemers in het gebied, zoals agrariërs en inwoners.

Vastgoedbeleid

Wat willen we bereiken

We willen meer inzicht in de vastgoedportefeuille van de gemeente om gerichter te kunnen sturen op onder andere de exploitatie, verduurzamen en onderhoud van de gemeentelijke eigendommen. Door gebouwen en gronden te bezitten kan de gemeente sturen op de kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen en maatschappelijke doelen realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen

We stellen een vastgoedbeleid op. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject waar een extern bureau voor ingehuurd moet worden.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- Strategisch inzicht: vaststelling van de kern-vastgoedportefeuille en de vertaling van beleidsplannen/wensen naar concrete huisvestingsplannen (5-10 jaar);
- Verduurzamingsopgave gemeente Heiloo, verankering vastgoedbeleid en kern-vastgoedportefeuille met routekaart verduurzaming (Bergen, Castricum, Heiloo, 4 juni 2021);
- Transparantie: (het verhogen van de transparantie en het verbeteren van de verantwoording);
- Veranderde rol gemeente: (Didam-arrest, leegstandbeleid, uitgiftebeleid).

En de raad een vastgoedbeleid heeft vastgesteld.

Herziening Nota Grondbeleid en Nota Grondprijzen

Wat willen we bereiken
We willen graag actiever kunnen sturen op de woningvoorraad en andere beleidsdoelen. Het verwerven van grondposities is daar een sturingsinstrument in. Om dit als gemeente te kunnen doen is een beleidswijziging nodig.

Wat gaan we daarvoor doen
We actualiseren het grondbeleid en het grondprijsbeleid. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat wordt uitbesteed aan een extern bureau.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:
- Het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente, grondeigenaren, veelal projectontwikkelaars.
- Het transparant maken en beheersen van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.
- Het transparant maken van uitgiftebeleid en een leidraad Didam.

En een geactualiseerd grondbeleid heeft vastgesteld.

Met een geactualiseerd grondprijsbeleid heeft uw raad de uitgangspunten vastgesteld voor de grondprijsbepaling bij de uitgifte van grond door de gemeente. Het vaststellen van het grondprijsbeleid dient de volgende belangen:
- uniformiteit en objectiviteit: gelijksoortige zaken worden gelijk behandeld binnen BUCH,
- transparantie: zowel naar marktpartijen, inwoners als het bestuur wordt inzicht geboden in de grondprijzen of methodieken die de gemeente hanteert;
- draagvlak: openheid, uniformiteit en objectiviteit verhogen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde prijzen;
- verdienend vermogen: de Nota Grondprijsbeleid ondersteunt de financiële doelstellingen van de gemeente.

Beleidsnotitie snippergroen en volkstuinen

Wat willen we bereiken
We willen graag de beleidsnotitie Snippergroen actualiseren. Hierdoor biedt de gemeente meer duidelijkheid voor de inwoners over de uitgifte van gemeentelijke groen-(stroken). De gemeente hecht veel waarde aan al het 'groen' binnen haar gemeente en daarom is het wenselijk om dit groen zoveel mogelijk te behouden. Bij het inrichten van de openbare ruimte wordt een evenwichtige afstemming gezocht tussen de uitgeefbare percelen ten behoeve van wonen en werken en een juiste infrastructuur voor wegen, groen en water. Deze infrastructuur is openbaar terrein en vrij toegankelijk voor iedereen. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud en beheer van deze infrastructuur is het belangrijk goed zicht te hebben op de eigendomsverhoudingen.

Daarnaast willen we ook beleid opstellen voor de verhuur van volkstuinen, waarbij het individueel verhuren van volkstuinen niet langer de voorkeur heeft. Gezocht wordt naar andere mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld de verhuur van volkstuinen aan volkstuinverenigingen.

Wat gaan we daarvoor doen
We actualiseren de beleidsnotitie voor Snippergroen en stellen beleid op voor volkstuinen. Dit vergt een integrale afweging tussen

diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat wordt uitbesteed aan een extern bureau.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Uw raad heeft keuzes gemaakt voor:

- het vaststellen van uitgangspunten, waaraan de verkoop van snippergroen en verhuur van volkstuinen moet worden getoetst;
- het vaststellen van de werkwijze;
- het vaststellen van verkoop- en verhuurprijzen.

En een geactualiseerde beleidsnotitie Snippergroen en volkstuinen heeft vastgesteld.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Milieutaken

Ontwikkeling
We zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en decentralisatie van milieutaken naar de gemeente vanaf 2024. Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen
Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en GGD Hollands Noorden. Deze gemeenschappelijke regelingen trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de Omgevingswet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de gemeenschappelijke regelingen. Alvorens over te gaan tot het overdragen van taken vindt nog afstemming plaats tussen gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen over inhoud en impact van deze taken zowel op beleids- als financieel niveau. Dit zal de basis vormen voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst. Uitgangspunt hierbij is een gelijkblijvende bijdrage.

Zoals onder 3A (Omgevingswet) benoemd worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betreft het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Op dit punt wordt nog duidelijkheid verwacht over de financiering en over de wijze van uitvoering door de Omgevingsdienst. Zoals het er nu naar uitziet, worden gemeenten geacht dit op te vangen met de incidentele middelen voor de implementatie van de Omgevingswet en zal het Rijk geen geld beschikbaar stellen voor gemeenten. Wel zal men monitoren hoe de uitvoeringspraktijk vordert en op basis hiervan zal worden besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast.

In de regio Alkmaar-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. In het bijzonder worden hier de ontwikkelingen rondom het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, het besluit Luchtruimherziening en de Initiatiefwet nachtvluchten genoemd.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
Vanaf 2024 wordt onder de Omgevingswet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. Hierbij zal duidelijk worden hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal

meldingen en een zichtbare verbetering in de periodieke door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring.

Klimaat

Ontwikkeling
Het Programma Klimaat zal zich in 2024 door-ontwikkelen. Nadat in 2023 eindelijk de financiële kaders vanuit het Rijk duidelijk werden en het meeste beleid op de vijf pijlers van het programma door de raden vastgesteld is, kan er in 2024 aan de uitvoering gebouwd worden. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met bewoners en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente zal haar rol pakken als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2024. Daarbij wel meteen een disclaimer: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het ‘speelveld’ er elke maand anders uitziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Dynamisch en uitdagend!

Wat willen we bereiken

1. Energietransitie

De energietransitie gaat over opwek van duurzame elektriciteit met zonnepanelen en de warmtetransitie, het isoleren van woningen en (voorbereiden op) installatie van alternatieven voor aardgas.

Opwek van elektriciteit:
- Groei in het aantal geplaatste zonnepanelen op grote daken voortzetten;
- Installatie van de hoeveelheid zonnepanelen boven parkeerplaatsen versnellen;
- Ontwikkeling windenergie in de Boekelermeer.

Warmtetransitie:
- Voorlichting, informatie en advies voor bewoners en ondernemers, met Duurzaam Bouwloket, energiecoaches en Centrum voor verduurzaming;
- Buurt-aanpak gericht op isoleren woningen met de slechtste energie-labels en bewoners met minste koopkracht vanuit het Nationaal Isolatie Programma;
- Opsporen, aanhaken, ondersteunen van buurtinitiatieven in de warmtetransitie. Gebruikmaken van draagvlak en energie in de samenleving;
- Energie-armoede aanpak voor bewoners met laag inkomen en hoge energierekening.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema’s: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven.
- Ruimte creëren voor natuur-inclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma opschalen;

- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;
- Consumenten voorlichten en betrekken;
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;
- Koplopernetwerken van bedrijven in de bouw, toerisme, textiel en op bedrijventerreinen stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het recent vastgestelde beleidsplan met uitvoeringsprogramma. Dat betekent op drie niveaus (huis&pand, straat, wijk&gebied en regio):

- mensen voorlichten, betrekken en informeren over klimaatadaptieve kansen en maatregelen;
- Ontstening en vergroening van eigen tuin, aansluiten bij bestaande initiatieven en werkzaamheden;
- Aansluiten bij projecten voor herinrichting en ontwikkeling met als doel meer vergroening en minder wateroverlast.

4. Duurzame mobiliteit

In 2023 hebben de provincie en het college de Regionale Agenda Mobiliteit vastgesteld. Ook is een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld. Hoofdonderwerpen daaruit:

- Verbetering fietsinfrastructuur;
- Plaatsing laadpalen voor elektrische auto's;
- Stimuleren deelmobiliteit.

5. Duurzame bedrijfsvoering

De gemeente heeft de verplichting om een CO_2 reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille te realiseren van 55% in 2030, 95% in 2050 en 100% aardgasvrije panden in 2050. De strategie om deze doelen te bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- We blijven het Centrum voor Verduurzaming bedrijventerreinen regio Alkmaar ondersteunen en stimuleren;
- We gaan Solar Carports versneld realiseren;
- Aanstellen kwartiermaker windenergie Boekelermeer.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie faciliteren en stimuleren we inwoners en ondernemers tot het nemen van energiebesparende maatregelen.

- De inzet van energiecoaches via Heiloo Energie wordt gestimuleerd. Met informatieavonden, inloopspreekuren en de inzet van een mobiele showroom met maatregelen bereiken we nog meer huishoudens met advies en subsidies;
- Er komt een online platform om communicatie tussen de gemeente, energiecoaches en inwoners te faciliteren;
- De huishoudens in de doelgroep energiearmoede worden bereikt door middel van herhaald en één-op-één contact;
- In 2023 zijn we gestart met een isolatie-buurtaanpak in een buurt waar veel koophuizen DEFG-labels hebben en de mensen die er wonen vallen in de categorie lagere inkomens. Dit gaan we in 2024 voor een volgende buurt doen;
- We gaan bewonersinitiatieven faciliteren vanuit de gemeente;
- We laten onderzoek uitvoeren naar alternatieve warmtebronnen, zoals ondiepe geothermie, aquathermie, zonnewarmte en sportveldthermie.
- Met een 'soorten managementplan' zorgen we voor een gebiedsgerichte bescherming van vleermuis, gierzwaluw en huismus. Daardoor hoeven particuliere woningeigenaren niet langer ieder individueel maatregelen te nemen bij isolatie.

2. Circulaire economie

- In 2024 starten we met het in kaart brengen van de behoeften van lokale boeren die natuurinclusieve maatregelen willen treffen;
- We schalen ons circulair maakonderwijsprogramma op naar meer scholen en starten naast de modules wol & textiel en fietsen maken ook met de lessen voor repareren van elektrische apparaten;
- We richten ons op inwonersparticipatie, zodat inwoners bewust worden van hun koopgedrag en gestimuleerd worden om te hergebruiken, repareren en opgeknapte spullen uit de regio te kopen;
- We gaan circulair bouwen, onderhouden en slopen verder inbedden in de werkorganisatie zodat het de norm gaat worden, door trainingen en presentaties;
- De circulaire economie wordt verder geborgd in beleid en contracten. Bij gronduitgifte door de gemeente worden circulaire criteria meegegeven als voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten. En met Kennemer Wonen worden circulaire prestatie afspraken gemaakt;
- We ontwikkelen en bouwen het koploper netwerk van ondernemers in de bouw, het toerisme- en de textielbranche uit die circulaire economie toepassen of willen toepassen in hun bedrijfsvoering.

3. Klimaatadaptatie

- We gaan stimuleren dat inwoners en ondernemers hun particuliere ruimte klimaatadaptief en natuurinclusief maken. Hiervoor gaat de gemeente meerdere activiteiten uitvoeren, deels in samenwerking met de regio Alkmaar:
  1. Een gemeentelijke subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen van 2023 t/m 2026 voor inwoners, bedrijven en andere instituten, zoals scholen;
  2. Voorlichting en promotie met activiteiten zoals het NK Tegelwippen en incidentele tegelophaalservice, geveltuinenactie en het opbouwen van een (regionaal) loket dat gratis maatwerkadvies kan geven aan inwoners en bedrijven over een klimaatadaptieve inrichting van huis en tuin;
  3. Aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals inwoners en dorpsraden met goede ideeën, groene schoolpleinen, vergeten plantseizoen, Groen Kapitaal.
- Op het niveau van straat, wijk en gebied en ook in de regio zorgen we ervoor dat klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit onderdeel worden van (bouw)projecten.

4. Duurzame mobiliteit

- In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden;
- De mogelijkheid voor het overkappen van grotere parkeerterreinen met zonnepanelen wordt onderzocht;
- Initiatieven voor elektrische deelauto's in woonwijken gaan we faciliteren;
- Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen;
- Ketenmobiliteit, stimulering openbaar vervoer en lagere parkeernormen bij deelmobiliteit betreffen de meest geschikte extra maatregelen voor Heiloo (in het in 2023 vast te stellen pluspakket). Deze opties komen samen met de realisering van een mobiliteitshub op het NS-station.

5. Duurzame bedrijfsvoering

De gemeente geeft uitvoering aan de Routekaart voor de verduurzaming van het eigen vastgoed, door versneld bij een aantal panden verduurzamingsmaatregelen te treffen en een nieuw uitvoeringsplan op te stellen voor de verduurzaming van panden in 2025. In 2024 worden maatregelen getroffen zoveel mogelijk in samenhang met geplande renovaties en groot onderhoud, waaronder de Muziek- en dansschool.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- Het aantal zonnepanelen op grote daken van bedrijven is wederom gegroeid;
- Tenminste één parkeerplaats is uitgewerkt tot projectlocatie voor een Solar Carport in de gemeente Heiloo;
- RES zoekgebied 22 is uitgewerkt tot projectlocatie en zoekgebied 13 wordt uitgewerkt als zoekgebied voor wind en opgenomen in de herijking van de RES.

Warmtetransitie

- Woningeigenaren kunnen gemeentelijke subsidie voor energiebesparing bestaande woningen aanvragen;
- Ondernemers kunnen via de gemeente een kosteloze Energiescan aanvragen;
- Door monitoring meten we de voortgang van de energietransitie. Dit maken we inzichtelijk in een real time dashboard, waarop de mate waarin de transitie leeft in de maatschappij zichtbaar gemaakt kan worden;
- Het aantal huishoudens in de buurt dat isolatiemaatregelen toe gaat passen is toegenomen;
- Het aantal bewonersinitiatieven dat zich aanmeldt en de stappen die zij door de ondersteuning versneld zetten richting een aardgasvrije buurt;
- De onderzoeken naar de verschillende warmteopties in de gemeente voor kleinschalige warmtenetten zijn uitgevoerd, zodat we scherper hebben wat er voor alternatieven zijn voor aardgas naast de individuele oplossingen.
- Er is een ‘soortenmanagementplan’ opgesteld.

2. Circulaire economie

- Participatietraject met ondernemers en stakeholders. We zijn gesprekken met stakeholders gestart en nemen lessons learned uit Bergen mee;
- Het circulair maakonderwijsprogramma is opgeschaald naar meer scholen en krijgt een vastere organisatievorm. Er zijn twee pilots voor businesscases voor hergebruik en reparatie opgestart. Het netwerk en inwoners hebben een digitale ontmoetingsplek en reguliere bijeenkomsten;
- We monitoren de mate van circulariteit in eigen projecten en die van bedrijven waar we aan uitbesteden;
- We hebben bijeenkomsten voor bedrijven georganiseerd in de bouw, toerisme- en textielbranche;
- Het evaluatieverslag 2023 is opgeleverd, het uitvoeringsprogramma 2025 is afgestemd met het college en het educatie/trainingsprogramma voor de BUCH werkorganisatie is opgeleverd.

3. Klimaatadaptatie

- We monitoren en evalueren de verschillende acties die zowel op huis/pand, op straat, buurt, wijk als op regionaal niveau ingezet zijn.

4. Duurzame mobiliteit

- Het aantal laadpalen is volgens planning uitgebreid;
- Het Fietsbeleidsplan is uitgevoerd voor de jaarschijf 2024;
- Duurzame mobiliteit is tot integraal onderdeel van het Mobiliteitsplan en de nota Parkeernormen gemaakt;
- Een mobiliteitshub is onderdeel van (de plannen) voor het stationsgebied in combinatie met een goede fietsbereikbaarheid;

5. Duurzame bedrijfsvoering

In 2024 is een deel van het eigen vastgoed verduurzaamd, waardoor het energieverbruik van deze panden is gedaald en de

CO2 uitstoot is verminderd. Door middel van een jaarlijkse evaluatie wordt de CO2 besparing in beeld gebracht. Vanuit de Plusambitie wordt bij de verduurzaming ook gekeken naar klimaatadaptieve mogelijkheden.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Groenbeheer

Wat willen we bereiken
Het groene karakter en de natuur van Heiloo behouden en waar dat kan versterken.

Wat gaan we daarvoor doen
Na vaststelling van het nieuwe groenbeleidsplan in 2023 wordt in 2024 het vigerende groenbeheerplan herijkt.

Binnen de wijk Egelshoek wordt de problematiek rondom overlast en schade veroorzakende bomen aangepakt. Daarnaast wordt de biodiversiteit in deze wijk gestimuleerd door van de bestaande wadi's de toplaag af te schrapen en deze in te zaaien met een bloemrijk kruidenmengsel.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken
We hebben een actueel groenbeheerplan.

De problematiek rondom overlast en schade veroorzakende bomen is opgelost en de biodiversiteit is toegenomen.

PROGRAMMA 3: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties per programmaonderdeel met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr		PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2023		2024		2025		2026		2027		I/S
66	nb	3a	Prog	Fietspad Boekelermeerdijk (voorbereiding)	25	N	-		-		-		-		I
67	nb	3a	Prog	Fietspad Boekelermeerdijk (dekking reserve)	25	V	-		-		-		-		I
68	aut	3a	Prog	Plan fietsverbinding NABO's Heilooërbos (lasten)	50	N	-		-		-		-		I
69	aut	3a	Prog	Plan fietsverbinding (dekking reserve)	50	V	-		-		-		-		I
70	aut	3a	Prog	Plankosten A9 (lasten)	-		-		245	N	-		-		I
71	aut	3a	Prog	Plankosten A9 (baten)	-		-		128	V	-		-		I
72	aut	3a	Prog	Gebiedsvisie 't Loo	12	N	-		-		-		-		I
73	aut	3a	Prog	Bouwleges	302	N	1.478	N	435	N	548	V	193	N	S
74	aut	3a	BUCH	Versnellen woningbouw (BUCH plustaak)	75	V	69	V	6	N	6	N	6	N	S
75	aut	3a	Prog	Opstellen omgevingsplannen	49	N	170	N	310	N	195	N	220	N	S
76	aut	3a	Prog	Vennootschapsbelasting (onttrekking reserve)	124	V	-		-		-		-		I
77	aut	3a	Prog	Kapitaallasten 3a	0	V	2	N	0	N	0	N	5	N	S
78	aut	3b	Prog	SPUK Klimaat (baten)	466	V	470	V	475	V	475	V	475	V	S
79	aut	3b	Prog	SPUK Klimaat (lasten)	138	N	92	N	88	N	79	N	69	N	S
80	aut	3b	Prog	Bijdrage Omgevingsdienst	-		32	N	32	N	32	N	32	N	S
81	nb	3b	Prog	Actualisatie stikstofbeleid	3	N	-		-		-		-		I
82	aut	3b	Prog	Kapitaallasten 3b	0	N	0	N	0	N	10	V	19	V	S
83	aut	3c	Prog	Doorschuiven verkoop gronden Zandzoom	237	N	237	V	-		-		-		I
84	aut	3c	Prog	Doorschuiven verkoop gronden Zandzoom	237	V	237	N	-		-		-		I
85	aut	3c	Prog	Aanpassen huren en pachten 3c	17	N	17	N	17	N	17	N	17	N	S
86	aut	3c	Prog	Aanbesteding brandverzekering 3c	0	N	0	N	0	N	0	N	0	N	S
87	aut	3c	Prog	Opbrengst verkoop gemeentegrond	200	V	-		-		-		-		I

Nr		PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2023		2024		2025		2026		2027		I/S
88	aut	3c	Prog	Herzien nota grondbeleid/grondprijsbeleid	-		25	N	-		-		-		I
89	aut	3c	Prog	Herzien snippergroenbeleid + opstellen beleid volkstuinen	-		10	N	-		-		-		I
90	aut	3c	Prog	2e supermarkt 't Loo en herinrichting openbare ruimte	134	N	-		-		-		-		I
91	aut	3c	Prog	Onderhoud openbare ruimte (indexatie)	73	N	73	N	73	N	73	N	73	N	S
92	aut	3c	Prog	Fietsbetonpaden lager onderhoud	-		-		-		-		5	V	S
93	aut	3c	Prog	Gladheidsbestrijding	8	N	8	N	8	N	8	N	8	N	S
94	aut	3c	Prog	Aanbesteding onkruidbestrijding	25	N	25	N	25	N	25	N	25	N	S
95	aut	3c	Prog	Areaaluitbreiding vegen wegen	12	N	12	N	12	N	12	N	12	N	S
96	aut	3c	BUCH	Areaaluitbreiding serviceteam (BUCH)	10	N	21	N	22	N	23	N	23	N	S
97	aut	3c	Prog	Greppels profileren	7	N	7	N	7	N	7	N	7	N	S
98	aut	3c	Prog	Inspectie kunstwerken	21	N	-		-		-		-		I
99	aut	3c	Prog	Maaien en schouwen (indexatie)	28	N	28	N	28	N	28	N	28	N	S
100	aut	3c	Prog	Maaien en schouwen (areaal uitbreiding)	-		15	N	15	N	15	N	15	N	S
101	aut	3c	Prog	Graf graven	10	N	10	N	10	N	10	N	10	N	S
102	aut	3c	Prog	Kapitaallasten 3c	104	V	0	N	53	N	4.147	V	4.105	N	S
103	aut	3c	Prog	Doorschuiven onttrekking reserve A9	-		-		-		4.115	N	3.986	V	I
				Totaal alle mutaties	**121**	**V**	**1.485**	**N**	**782**	**N**	**535**	**V**	**363**	**N**	

66. Fietspad Boekelermeerdijk (voorbereiding)
Budget wordt gevraagd als voorbereiding op een fietspad over de ringdijk van de Boekelermeer. Dit wordt het eerste project van de groenprojecten O.N.S. dat uitgevoerd gaat worden. We starten met het opstellen van een ontwerp en een bestek. Als dekking wordt een onttrekking voorgesteld uit de reserve Bovenwijkse voorzieningen.

67. Fietspad Boekelermeerdijk (dekking reserve)
Zie hierboven. Dit betreft de onttrekking uit de reserve Bovenwijkse voorzieningen in het kader van de groenprojecten.

68. Plan fietsverbinding NABO’s Heilooërbos (lasten)
    Op 28 februari 2022 heeft de raad budget beschikbaar gesteld vanuit het Groenfonds (reserve bovenwijkse voorzieningen), om de ontsluitingsstructuur aan de westzijde van het spoor nader uit te werken (engineering). In 2022 is dit bedrag niet besteed. Hierbij wordt gevraagd om dit budget in 2023 opnieuw beschikbaar te stellen met als dekking een uitname uit de reserve bovenwijkse voorziening (groenprojecten).

69. Plan fietsverbinding (dekking reserve)
    Zie hierboven. Dit betreft de onttrekking uit de reserve bovenwijkse voorzieningen.

70. Plankosten A9 (lasten)
    In de jaren 2023 en 2024 is budget voor externe plankosten voor het project aansluiting A9 beschikbaar. We stellen voor om de plankosten van 2024 te continueren. Het gaat om € 245.000 aan lasten, waarvan € 128.000 kan worden verrekend met het project. Per saldo gaat het om € 117.000 aan extra plankosten in 2025.

71. Plankosten A9 (baten)
    Zie hierboven. Dit betreft de plankosten die aan het project kunnen worden doorberekend.

72. Gebiedsvisie 't Loo
    Voor een nadere uitwerking van de gebiedsvisie 't Loo zijn in 2023 nog aanvullende plankosten (€ 12.000) gemaakt.

73. Leges omgevingsvergunningen
    De vertraging bij het project Zandzoom betekent dat de leges omgevingsvergunningen 2 jaar doorschuiven en niet eerder dan 2025 de eerste leges hiervoor worden verwacht.

74. Versnellen woningbouw
    In de begroting is een bedrag van circa € 200.000 opgenomen voor extra capaciteit bij Vergunningen en Toezicht om te komen tot een versnelling van de woningbouw. Vanwege de vertraging bij het project Zandzoom is dit budget in 2023 en 2024 niet volledig nodig en wordt met € 75.000 naar beneden bijgesteld. Vanaf 2024 wordt de plustaak bij de BUCH voor het versnellen woningbouw geïndexeerd.

75. Opstellen omgevingsplannen
    Voor het project omgevingsplannen is onvoldoende capaciteit om het gebiedsdekkende omgevingsplan te maken. Hiermee willen we in 2023 starten, om op tijd (voor 1-1-2030) klaar te zijn met alle deelplannen. Daarom is tot en met 2029 per jaar extra budget nodig.

76. Vennootschapsbelasting (onttrekking reserve)
    Dit betreft de uitname uit de reserve grote projecten voor de te betalen vennootschapsbelasting.

77. Kapitaallasten 3a
    De geringe stijging van de kapitaallasten is een gevolg van de mutaties in de investeringen met betrekking tot de speelplaatsen.

78. SPUK Klimaat (baten)
In de begroting 2023 zijn de lasten voor het programma Klimaat opgenomen, vooruitlopend op de specifieke uitkering (SPUK) die op dat moment nog niet bekend was. Eind oktober 2022 is de verdeling van deze uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid over de gemeenten bekend gemaakt en wordt hiermee opgenomen in deze Kadernota.

79. SPUK Klimaat (lasten)
Zoals hierboven toegelicht waren de lasten voor het programma Klimaat al opgenomen in de begroting 2023. Na verwerking van de specifieke uitkering resteert nog een budget voor toekomstige uitgaven aan het programma Klimaat.

80. Bijdrage Omgevingsdienst
Op basis van de kadernota van de Omgevingsdienst wordt de bijdrage geïndexeerd overeenkomstig de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR).

81. Actualisatie stikstofbeleid
In de basisdienstverlening is geen specialistische kennis stikstofbeleid aanwezig. Ook binnen de Omgevingsdienst Noord Holland Noord is dit onvoldoende. Daarom is door de 4 gemeenten gezamenlijk een externe adviseur ingehuurd om het stikstofbeleid te actualiseren inzake niet-significante bouwwerken. Door recente jurisprudentie moet dit beleid geactualiseerd. Voor Heiloo gaat dit in 2023 om € 2.500.

82. Kapitaallasten 3b
Dit betreft mutaties in de kapitaallasten als gevolg van wijzigingen in de investeringskredieten van riool en afval.

83. Doorschuiven verkoop gronden Zandzoom (boekwinst)
Het grootste deel van de grondverkopen Zandzoom is gerealiseerd in 2020 en 2021. De verkopen van percelen in de Oostflank is gekoppeld aan het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. De verkoopopbrengsten schuiven door naar 2024.

84. Doorschuiven verkoop gronden Zandzoom (storting in reserve)
De boekwinst van de grondverkopen wordt gestort in de bestemmingsreserve grote projecten en schuift ook door naar 2024.

85. Aanpassen huren en pachten 3c
Op basis van de analyse van de jaarrekening 2022 en de aansluiting op de vastgoedadministratie wordt de begroting conform aangepast. Hierbij is rekening gehouden met indexatie van de huren en pachten.

86. Aanbesteding brandverzekering 3c
De brandverzekering is aanbesteed. De premie hiervan is hoger uitgevallen. De stijging van de premie is het vooral het gevolg van de hogere prijzen van bouwmaterialen de afgelopen tijd.

87. Opbrengst verkoop gemeentegrond
Het college heeft in maart besloten om een perceel grond aan de Rechte Hondsbosschelaan te verkopen en de opbrengst te verwerken in de 1e Firap. Het gaat om een verkoopopbrengst van circa € 200.000.

88. Herzien nota grondbeleid/grondprijsbeleid
In de basisdienstverlening zit regievoering op grondzaken. De Nota Grondbeleid en Nota Grondprijsbeleid zijn toe aan actualisatie in 2024. Dit is een specialistische taak uit te voeren door en deskundig bureau.

89. Herzien snippergroenbeleid + opstellen beleid volkstuinen
In de basisdienstverlening zit regievoering op grondzaken. Het snippergroenbeleid is niet meer actueel en het is een bestuurlijke wens om dit te herzien. Dit kan uitgevoerd worden door een deskundig bureau.

90. 2e supermarkt 't Loo en herinrichting openbare ruimte
Het college heeft de raad geïnformeerd dat de omgevingsvergunning voor de tweede supermarkt is herroepen. Voor de herinrichting van de openbare ruimte was een investeringskrediet geraamd dat werd gedekt uit de bijdrage van de investeerder. Als voorbereiding op de herinrichting en de omgevingsvergunning zijn in 2021 en 2022 € 109.000 aan kosten gemaakt. Daarnaast zijn in 2023 € 25.000 aan juridische kosten gemaakt. Aangezien deze lasten niet verhaald kunnen worden, worden deze in één keer afgeboekt.

91. Onderhoud openbare ruimte (indexatie)
In de overeenkomsten op het gebied van onderhoud van wegen, straatmeubilair etc. is opgenomen dat 1 keer per jaar de prijzen op basis van de index grond, weg en waterbouw van het CBS mag worden verhoogd. Door de huidige problematieken in de wereld zijn de prijzen van olie en energie flink gestegen. In het onderhoud van de openbare ruimte zorgt dit voor tekorten op huidige budgetten om de werkzaamheden correct uit te kunnen voeren. Voorgesteld wordt daarom om de indexatie van 10,9% structureel te verwerken.

92. Fietsbetonpaden lager onderhoud
In het wegenbeleidsplan is opgenomen dat de extra investering op fietsbetonpaden worden gedekt uit het onderhoudsbudget van wegen, straten en pleinen.

93. Gladheidsbestrijding
Vanwege het afschaffen van de weeralarm meldservice van HHNK is er structureel € 3.000 benodigd voor een abonnement op een meldservice. Daarnaast blijken de prijzen en hoeveelheden van zout harder gestegen dan verwacht en vorige jaar kon worden voorzien. Daarvoor is tevens € 5.000 structureel nodig.

94. Aanbesteding onkruidbestrijding
De onkruidbestrijding op de wegen is opnieuw aanbesteed. Hieruit komt voort dat de kosten met € 25.000 zijn gestegen, van € 75.000 naar € 100.000. De prijsstijging is voornamelijk vanwege de hoge inflatie van de afgelopen jaren.

95. Areaaluitbreiding vegen wegen
De hoeveelheid verharding is van mei 2018 tot 2023 met circa 62.000 m2 toegenomen, zo blijkt uit de beheerssytemen (2018: 1.164.097m2, 2023: 1.226.121 m2). Dit heeft tot effect dat het vegen van de wegen niet enkel

door de eigen ploeg kan worden gedaan (1 veegwagen, met 1 chauffeur), maar dat er moet worden ingehuurd. Hiervoor wordt gerekend met een prijs van €0,20/m2 (marktconforme prijs). Dit is €12.400 wat er extra benodigd is ten gevolge van de areaaluitbreiding.

96. Areaaluitbreiding serviceteam (BUCH)
De hoeveelheid verharding is van mei 2018 tot 2023 met 62.400m2 toegenomen, zo blijkt uit de beheerssytemen (2018: 1.164.097m2, 2023: 1.226.121 m2). Dit is een toename van 5,32%. Dit heeft de druk verhoogd op het serviceteam. Het serviceteam bestond in 2018 uit 6,5 fte. Met het toenemen van het areaal is ook het schoonhouden van het straatmeubilair, de bebording, het afhandelen van meldingen/calamiteiten, het kleinschalig onderhoud aan riolering/straatwerk/paaltjes/borden e.d. toegenomen. Daarom wordt een uitbreiding van het serviceteam gevraagd van 0,35fte in schaal 5. Dit komt overeen met €10.100. Ingang vanaf 1 juni 2023.

97. Greppels profileren
Om de bestaande doorstroming van greppels te garanderen is het noodzakelijk om aandacht te besteden aan bodemprofilering. Hier is in het baggerplan onvoldoende rekening mee gehouden.

98. Inspectie kunstwerken
Een keer per 5 jaar dienen de kunstwerken civieltechnisch geïnspecteerd te worden. Het huidig exploitatiebudget is ten behoeve van geprogrammeerd onderhoud. De inspectiekosten zijn hier niet in meegenomen.

99. Maaien en schouwen (indexatie)
In de overeenkomsten is opgenomen dat 1 keer per jaar de prijzen op basis van de index grond, weg en waterbouw van het CBS mag worden verhoogd. Door de huidige problematieken in de wereld zijn de prijzen van olie en energie flink gestegen. In het onderhoud van de openbare ruimte zorgt dit voor tekorten op huidige budgetten om de werkzaamheden correct uit te kunnen voeren. Voorgesteld wordt daarom om de indexatie van 10,9% structureel te verwerken.

100. Maaien en schouwen (areaal uitbreiding)
In verband met de bouwactiviteiten in de Boekelermeer is ter compensatie de ecozone verder vervolmaakt. Deze zone vraagt periodiek (jaarlijks) onderhoud vanaf 2024.Voor het onderhoud van het eerste jaar na aanleg is voorzien bij de aanleg, maar vanaf 2024 is hiervoor extra budget nodig.

101. Graf graven
Het delven van een graf wordt uitbesteed. Hier is niet eerder rekening mee gehouden in de begroting. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 10.000.

102. Kapitaallasten 3c

In 2023 ontstaat een voordeel op de kapitaallasten doordat meerdere investeringskredieten in wegen en het investeringskrediet fietsparkeren bij het station zijn doorgeschoven bij de jaarrekening 2022. De verhoging van de kapitaallasten in 2025 zijn voornamelijk het gevolg het ophogen van de investeringskredieten Oosterzijweg fase 3 en Plan Noord-West fase 2. Vanaf 2026 nemen de kapitaallasten toe door het nieuwe investeringskrediet Westerweg fietsstraat (€ 1 mln). In 2026 zit ook het doorschuiven van het investeringskrediet aansluiting A9 verwerkt, waardoor de kapitaallasten en de onttrekking uit de bestemmingsreserve later starten.

103. Doorschuiven onttrekking reserve A9

De latere realisatie van de aansluiting A9 betekent dat de onttrekking uit de bestemmingsreserve doorschuift.

Programma 4
Een financieel gezonde gemeente

4. EEN FINANCIEEL GEZONDE GEMEENTE

Ontwikkeling nieuwe financiering gemeentefonds
In het coalitieakkoord heeft het kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten aangekondigd. Met als doel een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. De voorjaarsnota 2023 van het kabinet beschrijft de hoofdlijnen van deze systematiek. Vanaf 2026 stapt het kabinet af van de normeringssystematiek 'trap op trap af', waarbij de inkomsten van gemeenten via het gemeentefonds meebewegen met de uitgaven van het Rijk. Deze werkwijze kent een (te) hoge mate van instabiliteit en een beperkte koppeling met de uitgavenontwikkeling bij gemeenten.

Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig 1 mrd euro voor gemeenten beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag komt vanaf 2027 structureel beschikbaar. Daarnaast wordt het Gemeente vanaf 2027 geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product.

De ontwikkeling van het bbp wordt door het Rijk gezien als een objectieve en onafhankelijke maatstaf voor zowel volumecomponenten, die een kostenverhogende werking hebben (zoals bevolkingsgroei), als voor de loon- en prijsontwikkeling. Deze kent jaar op jaar toegepast inhoudelijk een sterkere koppeling met de brede uitgavenontwikkeling bij gemeenten. De financiële ruimte van gemeenten voor genoemde uitgavenontwikkeling wordt middels deze koppeling vormgegeven. De gekozen vorm van indexatie levert door de vormgeving op twee componenten de gewenste stabiliteit op. Uitgangspunt is dat het fonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De volumeontwikkeling van het fonds wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het fonds minder schommelt. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat bij het uitwerken van een nieuwe financieringssystematiek, de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG welke mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang wordt gezet.

Wat willen we bereiken
1. Een structureel sluitende begroting
2. Stabiele verantwoorde lokale lasten
3. Een verantwoorde weerstandscapaciteit

Wat gaan we daarvoor doen
1. In de programmabegroting worden in de jaren 2024 en 2025 de structurele lasten gedekt door de structurele baten.
2. We houden de woonlasten voor onze inwoners op een verantwoord niveau. We indexeren de OZB-inkomsten met 3,1% (cpi maart 2023). Voor riool en afval hanteren we kostendekkende tarieven.

3. We identificeren periodiek de risico’s die we lopen en beoordelen of we maatregelen kunnen nemen om deze risico’s te beperken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

1. Een vastgestelde meerjarig sluitende programmabegroting
2. Een stabiele ontwikkeling van de lokale lasten.
3. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit, waarbij de weerstandsratio minimaal 1,20 is.

PROGRAMMA 4: WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaand de mutaties voor programma 4 met vervolgens per mutatie een korte toelichting.

Nr		PO	Bijdrage x € 1.000	korte omschrijving	2023		2024		2025		2026		2027		I/S
104	aut	4	Prog	Rente schatkist	400	V	-		-		-		-		I
105	aut	4	Prog	Rente extra investeringen	-		-		-		75	N	175	N	S
106	aut	4	Prog	Verlagen garantstellingsprovisie HVC	13	N	13	N	13	N	13	N	13	N	S
107	aut	4	Prog	OZB indexatie	-		166	V	166	V	166	V	166	V	S
108	aut	4	Prog	OZB areaal uitbreiding	-		40	V	40	V	40	V	40	V	S
109	aut	4	Prog	OZB bezwaarkosten	-		30	V	30	V	30	V	30	V	S
110	aut	4	Prog	Algemene uitkering	849	V	2.440	V	2.610	V	1.928	V	1.561	V	S
111	aut	4	Prog	Toeristenbelasting	50	N	25	N	25	N	25	N	25	N	S
112	aut	4	Prog	Bijdrage Cocensus	-		16	N	16	N	16	N	16	N	S
113	aut	4	Prog	Indexatie bestuursondersteuning	-		6	N	6	N	6	N	6	N	S
114	aut	4	Prog	Bijdrage VNG	8	N	16	N	16	N	16	N	16	N	S
115	aut	4	Prog	Bijdrage Regionaal Archief	-		17	N	17	N	17	N	17	N	S
116	aut	4	BUCH	Bijdrage BUCH (regulier)	343	N	1.125	N	1.125	N	1.125	N	1.125	N	S
117	aut	4	BUCH	Plustaak nieuw tij reguliere bijdrage (BUCH)	-		55	V	55	V	55	V	55	V	S
118	aut	4	Prog	Aanpassen huren en pachten 4	1	V	1	V	1	V	1	V	1	V	S
119	aut	4	Prog	Aanbesteding brandverzekering 4	2	N	2	N	2	N	2	N	2	N	S
120	aut	4	Prog	Hogere aansprakelijkheidsverzekering	13	N	13	N	13	N	13	N	13	N	S
121	aut	4	Prog	Vrijval stelpost indexatie	698	V	698	V	698	V	698	V	698	V	S
122	aut	4	Prog	Vennootschapsbelasting (lasten)	124	N	-		-		-		-		I
123	aut	4	Prog	Accukasten	13	N	-		-		-		-		I
124	aut	4	Prog	Kapitaallasten 4	1	V	0	V	0	V	0	V	0	V	S
				Totaal alle mutaties	**1.382**	**V**	**2.196**	**V**	**2.366**	**V**	**1.609**	**V**	**1.142**	**V**	

104. Rente schatkist

Gemeenten zijn al langere tijd verplicht tot schatkistbankieren. Dit betekent dat overtollige liquide middelen verplicht op een bankrekening van het Rijk moeten worden gestort. Tot eind 2022 werd vanwege de lage rentestanden over deze saldi geen rente vergoed. Door het oplopen van de rente wordt inmiddels wel rente vergoed op basis van dagelijks wisselende percentages. Als inschatting voor de rente-inkomsten is uitgegaan van gemiddeld 2% rente en een banksaldo van € 20 mln. Dit levert € 400.000 aan inkomsten op. Deze worden voorzichtigheidshalve alleen voor 2023 geraamd.

105. Rente extra investeringen

In deze Kadernota is het investeringsvolume met circa 5 mln verhoogd (4,3 mln nieuw en 0,7 mln verhoging bestaande). De verwachting is dat hiervoor aanvullende leningen aangetrokken moeten worden. De rente ultimo mei bij de BNG is rond de 3,5% voor een 20-jarige lening. Dit resulteert in een extra te betalen rente van € 175.000 in 2027.

106. Verlagen garantstellingsprovisie HVC

De gemeente heeft een garantstelling afgegeven voor de HVC en ontvangt hierover een provisie. Het gegarandeerde bedrag gedaald en dus neemt de provisie ook af.

107. OZB indexatie

De inkomsten onroerende zaakbelasting voor woningen en niet-woningen wordt geïndexeerd met 3,1%. Dit percentage is de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024. Het gaat dan om € 128.000 voor woningen en € 38.000 voor niet-woningen.

108. OZB areaal uitbreiding

In deze Kadernota is uitgegaan van een volume van 100 nieuwe woningen. Uitgaande van een gemiddelde waarde van € 511.000 levert deze areaaluitbreiding € 40.000 aan extra OZB belasting op.

109. OZB bezwaarkosten

We worden als gemeente geconfronteerd met een toenemend aantal bezwaren tegen de WOZ-waarden. Voorgesteld wordt om de geschatte kosten (€ 30.000) hiervan door te berekenen in de OZB heffing.

110. Algemene uitkering

De meicirculaire 2023 zorgt door met name de hogere loon- en prijsbijstelling tot een stijging van de algemene uitkering in alle jaren. Voor een uitgebreide toelichting zie “Gevolgen meicirculaire”.

111. Toeristenbelasting

Bij de jaarrekening 2022 is de reservering voor de inkomsten uit de toeristenbelasting abusievelijk € 25.000 te hoog opgenomen. De realisatiecijfers laten zien dat de inkomsten structureel met € 25.000 naar beneden bijgesteld moeten worden naar € 55.000.

112. Bijdrage Cocensus

Op basis van de kadernota van Cocensus wordt de bijdrage geïndexeerd overeenkomstig de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR).

113. Indexatie bestuursondersteuning

Het salaris van de bestuursondersteuning wordt geïndexeerd opgenomen. Hierbij is uitgegaan van 4% indexatie over de loonsom.

114. Bijdrage VNG

De contributie aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt jaarlijks geïndexeerd.

115. Bijdrage Regionaal Archief

Op basis van de kadernota van de Veiligheidsregio wordt de bijdrage geïndexeerd overeenkomstig de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR).

116. Bijdrage BUCH (regulier)

De bijdrage aan de BUCH wordt naar boven bijgesteld op basis van de begroting 2024 van de werkorganisatie. De belangrijkste reden voor de hogere bijdrage is de verwerking van de cao 2023 en de inschatting van de indexatie voor 2024. Het reguliere aandeel van de gemeente Heiloo in de BUCH begroting voor het jaar 2024 is € 17,5 mln (21,01%).

117. Plustaak nieuw tij (BUCH)

De plustaak nieuw tij is in de BUCH begroting onderdeel geworden van de reguliere bijdrage.

118. Aanpassen huren en pachten 4

Op basis van de analyse van de jaarrekening 2022 en de aansluiting op de vastgoedadministratie wordt de begroting conform aangepast. Hierbij is rekening gehouden met indexatie van de huren en pachten.

119. Aanbesteding brandverzekering 4

De brandverzekering is aanbesteed. De premie hiervan is hoger uitgevallen. De stijging van de premie is het vooral het gevolg van de hogere prijzen van bouwmaterialen de afgelopen tijd.

120. Hogere aansprakelijkheidsverzekering

In lijn met de hoge inflatie stijgt ook de premie voor de aansprakelijkheidsverzekering.

121. Vrijval stelpost indexatie

In de begroting 2023 is een stelpost opgenomen om de loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen. Op dat moment was niet duidelijk op detailniveau waar de hoge inflatie zich zou manifesteren. In deze Kadernota wordt op meerdere posten een hoge(re) inflatie doorberekend zoals bij de gemeenschappelijke regelingen, de jeugdhulp, onderhoud en verzekeringen. Vandaar dat wordt voorgesteld om deze stelpost in zijn geheel in te zetten.

122. Vennootschapsbelasting (lasten)

De nota actualisatie grondexploitaties (NAG) heeft tot een hoger fiscaal resultaat geleid. Op basis van deze nota is de inschatting dat dit een te betalen vennootschapsbelasting van € 124.000 betekent. Dit wordt gedekt uit de reserve grote projecten.

123. Accukasten

Het gebruik van elektrisch (hand)gereedschap neemt toe. Om deze accu's veilig te kunnen laden is er een brandvertragende accukast noodzakelijk. Deze accukasten komen op 2 locaties in Heiloo (begraafplaats, werf Rosendaal). De kosten voor de accukasten zijn in totaal € 13.200.

124. Kapitaallasten 4

In 2023 is een klein voordeel ontstaan door het doorschuiven van het investeringskrediet “vervangen hekwerk oude Belt”.

BIJLAGE 1: INVESTERINGSPLAN 2023 - 2027

Onderstaand het meerjareninvesteringsplan (MJIP) per cluster:

Netto-investering per cluster	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Riolering	**395.000**	**1.378.000**	**955.000**	**825.000**	**1.100.000**	**4.653.000**
Afval	**145.000**	**40.000**	**40.000**	**40.000**	**40.000**	**305.000**
Wegen	1.703.851	4.820.680	6.906.766	7.514.461	286.766	21.232.524
Vervanging lichtmasten	413.760	212.000	212.000	212.000	212.000	1.261.760
Oeverbeheerplan	115.965	95.965	95.965	95.965	-	403.860
Vervanging speeltoestellen	74.514	60.966	168.221	73.385	200.000	577.086
Geluidschermen	-	-	435.000	-	-	435.000
Totaal Openbare ruimte	**2.308.090**	**5.189.611**	**7.817.952**	**7.895.811**	**698.766**	**23.910.230**
Recreatie en sport	**2.739.589**	**2.399.240**	**312.000**	**510.000**	**-**	**5.960.829**
Overige investeringen	**5.308.137**	**1.746.304**	**23.000**	**8.025.700**	**-**	**15.103.141**
Totaal	**10.895.816**	**10.753.155**	**9.147.952**	**17.296.511**	**1.838.766**	**49.932.200**

*) Overige betreffen de investeringen in de diverse gemeentelijke gebouwen.

Mutaties investeringsschema

In deze Kadernota worden de volgende wijzigingen in het investeringsschema voorgesteld:

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Riolering	Zevenhuizerlaan riool 2022	-500.000	500.000				**0**	Omdat het participatietraject opnieuw wordt opgestart en in het 3de kwartaal wordt gestart met de aanbesteding. Uitvoering wordt verwacht in januari 2024. In 2023 is wel een voorbereidingskrediet benodigd. Klimaatadaptatiesubbsidie Sisa verklaring op deze nog verwerken.
Riolering	PWR 2024- 2029					1.100.000	**1.100.000**	Volgens nieuw PWR de jaarschijf toegevoegd.
Afval	Vervanging afvalcontainers 2027					40.000	**40.000**	Toevoeging jaarschijf 2027
Openbare ruimte	Herinrichting Zevenhuizerlaan*	160.000					**160.000**	De defintieve kostenberekening van het project levert een tekort op. Het verschil wordt hierbij bijgeraamd
Openbare ruimte	reconstructie wegen 2024		10.590				**10.590**	De jaarindexatie is verwerkt.
Openbare ruimte	openbaar terrein 2e sporthal Heiloo		15.000				**15.000**	Conform het aangenomen amendement van de raad wordt de investering voor de 2e sporthal met € 15.000 verhoogd voor de realisatie van 3 elektrische laadpalen.
Openbare ruimte	Oosterzijweg fase 3		360.000				**360.000**	In het oorspronkelijke plan was dit gedeelte van de weg niet opgenomen. Nu blijkt bij weginspectie dat het beter is om dit gedeelte nu gelijk te vervangen. Vandaar de opname in 2024

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Openbare ruimte	Westerweg fietsstraat			1.000.000			**1.000.000**	In de wegeninspectie is geconstateerd dat deze weg aan vervanging toe is. Verwacht wordt dat hier een subsidie voor kan worden aangevraagd van 90%. Dit is nu nog niet verwerkt omdat de beschikking hiervan nog niet is ontvangen.
Openbare ruimte	Reconstructie wegen 2027					79.030	**79.030**	Nieuwe jaarschijf 2027
Openbare ruimte	Betonfietspaden 2027					207.736	**207.736**	Nieuwe jaarschijf 2027
Openbare ruimte	Plan Noord-West fase 2 2024		450.000				**450.000**	Gezamenlijk reconstructie project met riool. Aanleg gescheiden riool stelsel fase 2 plan Noord-West
Openbare ruimte	OV meet en verdeelkasten Oosterzijweg fase 2	12.000					**12.000**	Bijdrage project oosterzijweg fase 3 t.b.v. het aanleggen van een voedingskabel en meet- verdeelkast.
Openbare ruimte	Rotonde Malevoort Zevenhuizen		100.000				**100.000**	Dit investeringskrediet is om de rotonde Malevoort voor te bereiden. In het verkeersplan is een aanpassing van deze verkeerskruising opgenomen. Na de ontwerpfase wordt een collegevoorstel ingediend waarin de werkelijke kosten worden opgenomen.
Openbare ruimte	Ov lichtmasten 2027					212.000	**212.000**	Nieuwe jaarschijf 2027
Openbare ruimte	Speelplaatsen 2027					200.000	**200.000**	Nieuwe jaarschijf 2027. Dit bedrag sluit met het speelplan dat in 2025 afloopt. In 2024 wordt gestart met het opzetten van een nieuw plan.

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Recreatie en sport	Renovatie leidingwerk T baafje	74.000					**74.000**	De verwachting is dat de vervanging van het leidingwerk duurder uit zal vallen. Hierdoor wordt budget van de investering ter dekking van het vervangen van het tegelwerk naar deze investering over gezet.
Recreatie en sport	Verv. toplaag kunstgrasveld A (sbr) De Foresters	47.960					**47.960**	De indexatie van 10,9% is verwerkt
Recreatie en sport	Complexafrastering sportpark Het Vennewater	2.725					**2.725**	De indexatie van 10,9% is verwerkt
Recreatie en sport	Vervangen toplaag kunstgrasveld 2 Terriers	17.500					**17.500**	Het veld is afgekeurd waardoor er extra kosten moeten worden gemaakt. De werkzaamheden worden in 2023 afgerond.
Recreatie en sport	Inventaris tweede sporthal Heiloo		30.000				**30.000**	Conform het aangenomen amendement van de raad wordt de investering voor de 2e sporthal met € 30.000 verhoogd voor de realisatie van klaptribune(s).
Recreatie en sport	Vervanging tegelwerk buitenzwembad			-74.000			**-74.000**	De verwachting is dat de kosten van het vervangen van het tegelwerk lager uitvallen. Om deze reden wordt voorgesteld € 74.000 in te zetten voor het vervangen van het leidingwerk van het Baafje. De verwachting is dat die investering iets hoger uit zal vallen.
Recreatie en sport	Aanleg waterveld 1 hockey Terriërs	-360.000	399.240				**39.240**	De investering schuift 1 jaar door en e indexatie van 10,9% is verwerkt
Recreatie en sport	Scheidingswand sporthal Vennewater 2022	15.000					**15.000**	De bereikbaarheid vd (draag)constructie moet worden aangepast ivm ARBO normen tijdens regulier / jaarlijks onderhoud.
Recreatie en sport	Werpheuvel double stars		10.000				**10.000**	Voldoet niet meer aan eisen waardoor vervanging noodzakelijk is
Recreatie en sport	Hekwerk HSV BCD veld			30.000			**30.000**	Het hekwerk is afgeschreven en aan vervanging toe

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Recreatie en sport	Gronddepot sportmaterialen		15.000				**15.000**	Gevraagd wordt om een gronddepot te realiseren voor de zand, grond en groenafval.
Overige	Akoestische aanpassingen gymzaal burenweg		16.000				**16.000**	Een onderzoek (Risico Inventarisatie & Evaluatie / ARBO) geeft aan dat de nalgalm tijd tov de wettelijke norm te hoog is, hierdoor is kans op gehoorbeschadiging, en onderwijskundige vernieuwingen inventaris.
Overige	Akoestische aanpassingen gymzaal Capelacker		16.500				**16.500**	Een onderzoek (Risico Inventarisatie & Evaluatie / ARBO) geeft aan dat de nalgalm tijd tov de wettelijke norm te hoog is, hierdoor is kans op gehoorbeschadiging, en onderwijskundige vernieuwingen inventaris.
Overige	IKC Zandzoom			-5.469.000	5.639.700		**170.700**	De investering schuift 1 jaar door. Daarnaast is het investeringskrediet bijgesteld o.b.v. het laatst bekende normbedrag. Op basis van een bedrag per m2 van € 3.300 krijgen we het volgende investeringskrediet 1.709m2 x €3.300 = €5.639.700 (incl. voorbereidingskrediet). Verder schuift het krediet 1 jaar door.
Overige	1e inrichting onderwijspakket IKC Zandzoom			-267.000	267.000		**0**	Door vertraging schuift het project minimaal een jaar door.
Overige	Herinrichting school terrein IKC Zandzoom			-325.000	325.000		**0**	Door vertraging schuift het project minimaal een jaar door.
Overige	Aankoop grond IKC Zandzoom	110.000					**110.000**	Het oorspronkelijk opgenomen bedrag van € 213.000 voor de grond betrof een locatieonafhankelijke aanname. Op basis van een locatie die momenteel op haalbaarheid wordt onderzocht, wordt een hoger bedrag voor grondaankoop geraamd. Indien deze locatie haalbaar blijkt, zal op basis van de nadere planuitwerking de uiteindelijke grondprijs worden vastgesteld.

Cluster	Mutaties netto investering	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal	Toelichting
Overige	Ventilatieverbetering schoolgebouwen Elckerlyc		233.948				**233.948**	Het verbeteren van de ventilatie van schoolgebouwen de Hoed en de Kring.
Overige	Ventilatieverbetering schoolgebouwen Zuidwester		339.012				**339.012**	Het verbeteren van de ventilatie van schoolgebouwen de Hoed en de Kring.
Overige	Ventilatieverbetering schoolgebouwen Meander		239.072				**239.072**	Het verbeteren van de ventilatie van schoolgebouwen de Hoed en de Kring.
Overige	Ventilatieverbetering schoolgebouwen Paulus		233.772				**233.772**	Het verbeteren van de ventilatie van schoolgebouwen de Hoed en de Kring.
Overige	Gymastiekzaal IKC Zandzoom				1.300.000		**1.300.000**	Bij de school is een gymzaal ook noodzakelijk. Deze was in het verleden niet opgevoerd maar wordt nu ook begroot. De raming gymzaal is circa € 1.300.000.
Overige	Vervanging zaalstoelen De Beun	-133.000	133.000				**0**	Er is onzekerheid over de toekomst van het theater. Om deze reden wordt de investering een jaar opgeschoven.
Overige	Vervanging armaturen Bibliotheek westerweg 250	34.000					**34.000**	De aanpassingen worden uitgevoerd in combinatie met werkzaamheden van het gemeentehuis. Daarnaast is de verwachting dat de werkzaamheden duurder uitvallen in verband met hogere prijzen van de armaturen
Overige	Sanitaire aanpassingen aula Holleweg		30.000				**30.000**	In het pand aan de Holleweg worden sanitaire aanpassingen gemaakt zodat de medewerkers zich kunnen opfrissen na de begraafplaatswerkzaamheden
Totaal		**-519.815**	**3.131.134**	**-5.105.000**	**7.531.700**	**1.838.766**	**6.876.785**	

BIJLAGE 2: OVERZICHT STAND RESERVES

In het overzicht reserves zijn de onttrekkingen en stortingen meerjarig in beeld gebracht:

	Boekw. 31-12-2022	Toe-voeging 2023	Ont-trekking 2023	Boekw. 31-12-2023	Toe-voeging 2024	Ont-trekking 2024	Boekw. 31-12-2024	Toe-voeging 2025	Ont-trekking 2025	Boekw. 31-12-2025	Toe-voeging 2026	Ont-trekking 2026	Boekw. 31-12-2026	Toe-voeging 2027	Ont-trekking 2027	Boekw. 31-12-2027
Algemene reserve	8.549.195	1.329.000	555.000	9.323.195	0	0	9.323.195	0	0	9.323.195	0	0	9.323.195	0	0	9.323.195
Totaal algemene reserve	**8.549.195**	**1.329.000**	**555.000**	**9.323.195**	**-**	**-**	**9.323.195**	**-**	**-**	**9.323.195**	**-**	**-**	**9.323.195**	**-**	**-**	**9.323.195**
Afschrijvingslasten:																
Gebouw bibliotheek	1.373.405	0	68.509	1.304.896	0	68.509	1.236.387	0	68.509	1.167.878	0	68.509	1.099.369	0	68.509	1.030.860
Gebouw muziekschool	54.411	0	12.677	41.734	0	12.677	29.057	0	12.677	16.380	0	12.677	3.703	0	3.703	0
Trekkenwand De Beun	160.035	0	9.991	150.044	0	9.991	140.053	0	9.991	130.062	0	9.991	120.071	0	9.991	110.080
Ondertunneling Vennewatersweg	982.132	0	16.934	965.198	0	16.934	948.264	0	16.934	931.330	0	16.934	914.396	0	16.934	897.462
Hockeyveld de Terriers	54.725	0	16.744	37.981	0	16.744	21.237	0	16.744	4.493	0	4.493	0	0	0	0
Voorzieningen huisvesting onderwijs	115.754	0	8.454	107.300	0	8.454	98.846	0	8.454	90.392	0	8.454	81.938	0	8.454	73.484
A9	7.854.788	0	0	7.854.788	0	0	7.854.788	0	0	7.854.788	0	0	7.854.788	0	4.115.124	3.739.664
Overige:																
Fonds sociale woningbouw	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500	0	0	131.500
Duurzaamheidsmaatregelen	746.506	0	477.500	269.006	0	0	269.006	0	0	269.006	0	0	269.006	0	0	269.006
Grote projecten	3.506.003	520.374	929.264	3.097.113	534.309	0	3.631.422	329.371	0	3.960.793	0	0	3.960.793	0	0	3.960.793
Bovenwijkse voorzieningen	2.194.678	153.787	75.000	2.273.465	142.018	0	2.415.483	2.325.912	0	4.741.395	701.213	0	5.442.608	1.469.906	0	6.912.514
Totaal bestemmingsreserves	**17.173.938**	**674.161**	**1.615.073**	**16.233.026**	**676.327**	**133.309**	**16.776.044**	**2.655.283**	**133.309**	**19.298.018**	**701.213**	**121.058**	**19.878.173**	**1.469.906**	**4.222.715**	**17.125.364**
Totaal reserves	**25.723.133**	**2.003.161**	**2.170.073**	**25.556.221**	**676.327**	**133.309**	**26.099.239**	**2.655.283**	**133.309**	**28.621.213**	**701.213**	**121.058**	**29.201.368**	**1.469.906**	**4.222.715**	**26.448.559**

De structurele onttrekkingen uit de reserves zijn de onttrekkingen die worden gedaan als dekking voor de afschrijvingslasten van diverse investeringen. Het gaat om € 133.000 t/m 2025, € 250.000 in 2026 en € 236.000 vanaf 2027.

BIJLAGE 3: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (TOTAAL)

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) worden de baten en lasten per taakveld getoond.
Allereerst van de primitieve begroting 2023, begroting 2023 na wijzigingen en de begroting 2024 t/m 2027.

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur																		
Bestuur	0	1.742	**-1.742**	0	1.746	**-1.746**	0	1.717	**-1.717**	0	1.716	**-1.716**	0	1.716	**-1.716**	0	1.709	**-1.709**
Burgerzaken	183	564	**-380**	184	562	**-378**	417	700	**-283**	416	702	**-286**	483	727	**-244**	515	741	**-226**
Media	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**
Totaal 1a	**183**	**2.325**	**-2.142**	**184**	**2.327**	**-2.143**	**417**	**2.436**	**-2.020**	**416**	**2.438**	**-2.022**	**483**	**2.463**	**-1.980**	**515**	**2.470**	**-1.955**
1b Samen leven																		
Openbaar basisonderwijs	130	215	**-84**	152	222	**-70**	152	216	**-64**	152	217	**-65**	152	217	**-65**	152	216	**-64**
Onderwijshuisvesting	374	1.486	**-1.112**	386	1.537	**-1.151**	383	1.526	**-1.143**	383	1.665	**-1.282**	383	1.654	**-1.271**	383	2.079	**-1.696**
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	85	628	**-542**	188	755	**-567**	74	716	**-642**	74	716	**-642**	74	716	**-642**	74	716	**-642**
Sportbeleid en activering	0	157	**-157**	0	46	**-46**	0	46	**-46**	0	46	**-46**	0	46	**-46**	0	46	**-46**
Sportaccommodaties	392	1.189	**-798**	443	1.150	**-707**	436	1.346	**-910**	436	1.563	**-1.126**	436	1.563	**-1.126**	436	1.611	**-1.175**
Media	89	677	**-588**	118	698	**-580**	115	775	**-660**	115	773	**-657**	115	771	**-655**	115	768	**-653**
Samenkracht en burgerparticipatie	65	1.266	**-1.201**	1.326	2.498	**-1.173**	2.098	3.183	**-1.084**	846	1.915	**-1.068**	72	1.132	**-1.060**	72	1.143	**-1.071**
Wijkteams	0	1.809	**-1.809**	0	1.648	**-1.648**	0	1.645	**-1.645**	0	1.633	**-1.633**	0	1.636	**-1.636**	0	1.636	**-1.636**
Inkomensregelingen	3.876	5.111	**-1.235**	4.421	6.587	**-2.165**	4.279	5.951	**-1.672**	3.978	5.651	**-1.672**	3.653	5.325	**-1.672**	3.653	5.325	**-1.672**
Begeleide participatie	0	895	**-895**	0	1.163	**-1.163**	0	1.158	**-1.158**	0	1.158	**-1.158**	0	1.158	**-1.158**	0	1.158	**-1.158**
Arbeidsparticipatie	153	663	**-510**	153	951	**-798**	153	1.024	**-871**	153	1.024	**-871**	153	1.024	**-871**	153	1.024	**-871**
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7	595	**-588**	7	838	**-831**	7	894	**-887**	7	894	**-887**	7	894	**-887**	7	894	**-887**
Maatwerkdienstverlening 18+	83	3.932	**-3.849**	83	3.706	**-3.623**	83	3.979	**-3.895**	83	3.979	**-3.895**	266	3.979	**-3.712**	267	3.979	**-3.711**
Maatwerkdienstverlening 18-	0	3.935	**-3.935**	0	4.442	**-4.442**	0	4.603	**-4.603**	0	4.157	**-4.157**	0	4.299	**-4.299**	0	4.348	**-4.348**
Geëscaleerde zorg 18+	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**
Geëscaleerde zorg 18-	25	652	**-626**	25	668	**-642**	25	665	**-639**	25	663	**-637**	25	668	**-642**	25	668	**-642**
Volksgezondheid	0	1.186	**-1.186**	0	978	**-978**	0	1.105	**-1.105**	0	1.119	**-1.119**	0	1.119	**-1.119**	0	1.119	**-1.119**
Totaal 1b	**5.280**	**24.418**	**-19.138**	**7.303**	**27.909**	**-20.607**	**7.806**	**28.854**	**-21.048**	**6.254**	**27.194**	**-20.940**	**5.337**	**26.222**	**-20.885**	**5.338**	**26.752**	**-21.415**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1c Kerngericht en ondersteunend																		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**
Totaal 1c	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**
1d Een veilige gemeente																		
Crisisbeheersing en brandweer	0	1.476	**-1.476**	0	1.473	**-1.473**	0	1.587	**-1.587**	0	1.587	**-1.587**	0	1.587	**-1.587**	0	1.587	**-1.587**
Openbare orde en veiligheid	4	545	**-541**	4	600	**-596**	4	622	**-618**	4	547	**-543**	4	547	**-543**	4	547	**-543**
Totaal 1d	**4**	**2.021**	**-2.017**	**4**	**2.073**	**-2.069**	**4**	**2.209**	**-2.205**	**4**	**2.134**	**-2.130**	**4**	**2.134**	**-2.130**	**4**	**2.134**	**-2.130**
2a Cultuur, recreatie en toerisme																		
Recreatieve havens	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	90	605	**-515**	46	600	**-554**	100	748	**-648**	100	767	**-667**	100	764	**-663**	100	749	**-649**
Musea	0	22	**-22**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**
Cultureel erfgoed	0	139	**-139**	0	136	**-136**	0	116	**-116**	0	96	**-96**	0	92	**-92**	0	92	**-92**
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	87	**-85**	2	119	**-117**	2	92	**-90**	2	82	**-80**	2	79	**-77**	2	79	**-77**
Totaal 2a	**93**	**853**	**-761**	**48**	**875**	**-827**	**102**	**976**	**-874**	**102**	**965**	**-862**	**102**	**954**	**-852**	**102**	**940**	**-837**
2b Economische vitaliteit																		
Economische ontwikkeling	0	153	**-153**	0	178	**-178**	0	156	**-156**	0	126	**-126**	0	126	**-126**	0	126	**-126**
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.525	621	**904**	1.103	929	**174**	1.169	1.033	**137**	1.262	1.003	**259**	0	1	**-1**	0	1	**-1**
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	56	51	**5**	56	51	**5**	56	51	**5**	56	51	**5**	56	51	**5**	56	51	**5**
Economische promotie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 2b	**1.581**	**825**	**756**	**1.159**	**1.158**	**1**	**1.225**	**1.240**	**-14**	**1.318**	**1.179**	**138**	**56**	**178**	**-122**	**56**	**178**	**-122**
2c Een bereikbare gemeente																		
Verkeer en vervoer	1	134	**-133**	1	225	**-224**	1	199	**-198**	1	124	**-123**	1	123	**-123**	1	123	**-122**
Parkeren	0	25	**-25**	0	64	**-64**	0	25	**-25**	0	45	**-45**	0	25	**-25**	0	45	**-45**
Openbaar vervoer	0	63	**-63**	0	82	**-82**	0	82	**-82**	0	82	**-82**	0	82	**-82**	0	82	**-82**
Totaal 2c	**1**	**221**	**-221**	**1**	**370**	**-369**	**1**	**306**	**-305**	**1**	**250**	**-250**	**1**	**230**	**-229**	**1**	**249**	**-249**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3a Wonen en leefomgeving																		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	108	**-108**	0	108	**-108**	0	106	**-106**	0	106	**-106**	0	114	**-114**	0	120	**-120**
Milieubeheer	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**
Ruimtelijke ordening	138	714	**-576**	216	1.010	**-794**	188	787	**-599**	188	787	**-599**	10	492	**-482**	10	492	**-482**
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.410	7.142	**268**	4.163	4.698	**-534**	1.849	1.731	**118**	5.274	5.246	**28**	2.013	2.054	**-41**	1.789	1.831	**-41**
Wonen en bouwen	709	1.384	**-675**	407	1.443	**-1.036**	663	1.515	**-852**	684	1.755	**-1.071**	1.657	1.646	**11**	916	1.657	**-741**
Totaal 3a	**8.257**	**9.353**	**-1.096**	**4.787**	**7.263**	**-2.476**	**2.700**	**4.144**	**-1.444**	**6.146**	**7.898**	**-1.752**	**3.680**	**4.311**	**-631**	**2.715**	**4.103**	**-1.388**
3b Duurzaamheid en milieu			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Riolering	2.376	1.620	**756**	2.398	1.642	**756**	2.565	1.911	**654**	2.612	1.966	**647**	2.668	2.002	**666**	2.726	1.943	**782**
Afval	3.725	2.635	**1.090**	3.725	2.635	**1.090**	3.723	2.587	**1.136**	3.723	2.587	**1.136**	3.723	2.587	**1.136**	3.744	2.590	**1.154**
Milieubeheer	0	1.217	**-1.217**	663	2.032	**-1.368**	470	1.273	**-803**	475	1.253	**-778**	475	1.264	**-789**	475	1.254	**-779**
Totaal 3b	**6.101**	**5.472**	**629**	**6.786**	**6.309**	**477**	**6.758**	**5.772**	**987**	**6.810**	**5.806**	**1.004**	**6.866**	**5.853**	**1.013**	**6.944**	**5.787**	**1.157**
3c Beheer en onderhoud																		
Beheer overige gebouwen en gronden	697	778	**-81**	278	383	**-105**	680	784	**-103**	78	384	**-306**	78	384	**-306**	78	384	**-306**
Verkeer en vervoer	156	3.211	**-3.055**	156	3.352	**-3.196**	151	3.395	**-3.244**	151	3.689	**-3.538**	151	3.917	**-3.766**	151	8.344	**-8.193**
Economische havens en waterwegen	0	457	**-457**	0	501	**-501**	0	498	**-498**	0	507	**-507**	0	512	**-512**	0	516	**-516**
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	2.126	**-2.123**	3	2.124	**-2.122**	3	2.158	**-2.155**	3	2.186	**-2.183**	3	2.186	**-2.183**	3	2.186	**-2.183**
Begraafplaatsen en crematoria	186	220	**-33**	186	230	**-43**	186	230	**-43**	186	231	**-45**	186	231	**-45**	186	231	**-45**
Totaal 3c	**1.041**	**6.791**	**-5.749**	**623**	**6.589**	**-5.967**	**1.020**	**7.064**	**-6.044**	**418**	**6.996**	**-6.578**	**418**	**7.230**	**-6.812**	**418**	**11.661**	**-11.243**
4a Algemene dekkingsmiddelen																		
Treasury	273	225	**48**	660	239	**420**	260	246	**14**	260	195	**64**	260	116	**144**	260	-145	**405**
OZB woningen	4.127	222	**3.905**	4.127	222	**3.905**	4.325	230	**4.095**	4.325	230	**4.095**	4.325	230	**4.095**	4.325	230	**4.095**
OZB niet-woningen	1.171	50	**1.121**	1.171	50	**1.121**	1.271	52	**1.219**	1.271	52	**1.219**	1.271	52	**1.219**	1.271	52	**1.219**
Parkeerbelasting	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**
Belastingen overig	18	23	**-6**	18	23	**-6**	18	23	**-6**	18	23	**-6**	18	23	**-6**	18	23	**-6**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	35.142	0	**35.142**	35.991	0	**35.991**	38.267	0	**38.267**	38.511	0	**38.511**	35.298	0	**35.298**	34.931	0	**34.931**
Economische promotie	80	2	**78**	30	2	**28**	55	2	**53**	55	2	**53**	55	2	**53**	55	2	**53**
Totaal 4a	**40.810**	**534**	**40.275**	**41.996**	**548**	**41.447**	**44.195**	**565**	**43.629**	**44.439**	**514**	**43.924**	**41.226**	**435**	**40.791**	**40.859**	**174**	**40.685**
4b Overhead	21	8.065	**-8.043**	8	8.197	**-8.189**	2	9.016	**-9.013**	2	8.997	**-8.995**	2	9.073	**-9.071**	2	9.069	**-9.067**
4c Overig	2.299	1.071	**1.228**	154	190	**-36**	142	360	**-218**	2.326	360	**1.966**	701	360	**341**	1.470	360	**1.110**
4d Onvoorzien	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**
4e Vpb	0	23	**-23**	0	147	**-147**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**
Totaal 4	**43.129**	**9.703**	**33.426**	**42.157**	**9.093**	**33.064**	**44.339**	**9.974**	**34.364**	**46.767**	**9.905**	**36.862**	**41.929**	**9.902**	**32.027**	**42.331**	**9.636**	**32.694**
Totaal baten en lasten	**65.670**	**62.007**	**3.663**	**63.051**	**63.992**	**-941**	**64.372**	**63.000**	**1.373**	**68.235**	**64.790**	**3.445**	**58.876**	**59.501**	**-625**	**58.424**	**63.936**	**-5.512**
Mutaties reserves																		
1a Inwoners en bestuur	106	0	**106**	106	0	**106**	106	0	**106**	106	0	**106**	94	0	**94**	81	0	**81**
1b Samen leven	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
2b Economische vitaliteit	0	947	**-947**	0	288	**-288**	0	180	**-180**	0	340	**-340**	0	0	**0**	0	0	**0**
2c Een bereikbare gemeente	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3a Wonen en leefomgeving	0	2.586	**-2.586**	1.004	386	**618**	0	259	**-259**	0	2.315	**-2.315**	0	701	**-701**	0	1.470	**-1.470**
3b Duurzaamheid en milieu	0	0	**0**	478	0	**478**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3c Beheer en onderhoud	17	237	**-220**	17	0	**17**	17	237	**-220**	17	0	**17**	17	0	**17**	4.132	0	**4.132**
4 Financieel gezonde gemeente	0	0	**0**	1.884	1.329	**555**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal reserves	**133**	**3.770**	**-3.637**	**3.499**	**2.003**	**1.496**	**133**	**676**	**-543**	**133**	**2.655**	**-2.522**	**121**	**701**	**-580**	**4.223**	**1.470**	**2.753**
Totaal	**65.803**	**65.777**	**26**	**66.550**	**65.995**	**555**	**64.506**	**63.676**	**830**	**68.369**	**67.446**	**923**	**58.997**	**60.202**	**-1.205**	**62.646**	**65.406**	**-2.759**

BIJLAGE 4: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (EXCLUSIEF BIJDRAGE BUCH)

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) worden de baten en lasten per taakveld getoond.
Allereerst van de primitieve begroting 2023, begroting 2023 na wijzigingen en de begroting 2024 t/m 2027.

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur																		
Bestuur	0	1.550	**-1.550**	0	1.554	**-1.554**	0	1.524	**-1.524**	0	1.524	**-1.524**	0	1.524	**-1.524**	0	1.517	**-1.517**
Burgerzaken	183	143	**40**	184	143	**41**	417	280	**137**	416	282	**134**	483	307	**176**	515	321	**194**
Media	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**
Totaal 1a	**183**	**1.713**	**-1.530**	**184**	**1.717**	**-1.533**	**417**	**1.823**	**-1.407**	**416**	**1.826**	**-1.410**	**483**	**1.850**	**-1.367**	**515**	**1.857**	**-1.342**
1b Samen leven																		
Openbaar basisonderwijs	130	207	**-77**	152	215	**-63**	152	208	**-56**	152	210	**-58**	152	209	**-58**	152	209	**-57**
Onderwijshuisvesting	374	1.450	**-1.076**	386	1.501	**-1.115**	383	1.490	**-1.107**	383	1.630	**-1.246**	383	1.618	**-1.235**	383	2.043	**-1.660**
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	85	588	**-503**	188	720	**-532**	74	681	**-608**	74	681	**-608**	74	681	**-608**	74	681	**-608**
Sportbeleid en activering	0	127	**-127**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**	0	19	**-19**
Sportaccommodaties	392	1.065	**-674**	443	1.026	**-583**	436	1.222	**-786**	436	1.438	**-1.002**	436	1.438	**-1.002**	436	1.486	**-1.050**
Media	89	677	**-588**	118	698	**-580**	115	775	**-660**	115	773	**-657**	115	771	**-655**	115	768	**-653**
Samenkracht en burgerparticipatie	65	1.181	**-1.116**	1.326	2.426	**-1.101**	2.098	3.111	**-1.013**	846	1.843	**-996**	72	1.060	**-988**	72	1.071	**-1.000**
Wijkteams	0	576	**-576**	0	676	**-676**	0	678	**-678**	0	663	**-663**	0	663	**-663**	0	663	**-663**
Inkomensregelingen	3.876	4.955	**-1.080**	4.421	6.084	**-1.663**	4.279	5.919	**-1.641**	3.978	5.619	**-1.641**	3.653	5.294	**-1.641**	3.653	5.294	**-1.641**
Begeleide participatie	0	870	**-870**	0	1.143	**-1.143**	0	1.138	**-1.138**	0	1.138	**-1.138**	0	1.138	**-1.138**	0	1.138	**-1.138**
Arbeidsparticipatie	153	575	**-422**	153	937	**-784**	153	1.012	**-859**	153	1.012	**-859**	153	1.012	**-859**	153	1.012	**-859**
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7	382	**-375**	7	634	**-627**	7	690	**-683**	7	690	**-683**	7	690	**-683**	7	690	**-683**
Maatwerkdienstverlening 18+	83	3.698	**-3.615**	83	3.478	**-3.395**	83	3.750	**-3.667**	83	3.750	**-3.667**	266	3.750	**-3.484**	267	3.750	**-3.483**
Maatwerkdienstverlening 18-	0	3.558	**-3.558**	0	4.074	**-4.074**	0	4.234	**-4.234**	0	3.788	**-3.788**	0	3.930	**-3.930**	0	3.979	**-3.979**
Geëscaleerde zorg 18+	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**
Geëscaleerde zorg 18-	25	476	**-451**	25	496	**-471**	25	493	**-467**	25	491	**-465**	25	496	**-471**	25	496	**-471**
Volksgezondheid	0	1.150	**-1.150**	0	946	**-946**	0	1.072	**-1.072**	0	1.087	**-1.087**	0	1.087	**-1.087**	0	1.087	**-1.087**
Totaal 1b	**5.280**	**21.562**	**-16.282**	**7.303**	**25.097**	**-17.795**	**7.806**	**26.515**	**-18.709**	**6.254**	**24.854**	**-18.600**	**5.337**	**23.879**	**-18.542**	**5.338**	**24.409**	**-19.072**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1c Kerngericht en ondersteunend																		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**
Totaal 1c	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**
1d Een veilige gemeente																		
Crisisbeheersing en brandweer	0	1.476	**-1.476**	0	1.473	**-1.473**	0	1.587	**-1.587**	0	1.587	**-1.587**	0	1.587	**-1.587**	0	1.587	**-1.587**
Openbare orde en veiligheid	4	138	**-134**	4	195	**-191**	4	215	**-211**	4	140	**-136**	4	140	**-136**	4	140	**-136**
Totaal 1d	**4**	**1.614**	**-1.610**	**4**	**1.668**	**-1.664**	**4**	**1.802**	**-1.798**	**4**	**1.727**	**-1.723**	**4**	**1.727**	**-1.723**	**4**	**1.727**	**-1.723**
2a Cultuur, recreatie en toerisme																		
Recreatieve havens	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	90	557	**-467**	46	556	**-510**	100	705	**-605**	100	724	**-623**	100	720	**-620**	100	706	**-606**
Musea	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Cultureel erfgoed	0	99	**-99**	0	97	**-97**	0	76	**-76**	0	56	**-56**	0	52	**-52**	0	52	**-52**
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	87	**-85**	2	119	**-117**	2	92	**-90**	2	82	**-80**	2	79	**-77**	2	79	**-77**
Totaal 2a	**93**	**743**	**-651**	**48**	**772**	**-724**	**102**	**873**	**-771**	**102**	**862**	**-759**	**102**	**851**	**-749**	**102**	**837**	**-734**
2b Economische vitaliteit																		
Economische ontwikkeling	0	97	**-97**	0	122	**-122**	0	99	**-99**	0	69	**-69**	0	69	**-69**	0	69	**-69**
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.525	542	**983**	1.103	809	**294**	1.169	918	**251**	1.262	940	**322**	0	0	**0**	0	0	**0**
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	56	29	**27**	56	29	**27**	56	29	**27**	56	29	**27**	56	29	**27**	56	29	**27**
Economische promotie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 2b	**1.581**	**667**	**914**	**1.159**	**960**	**200**	**1.225**	**1.047**	**179**	**1.318**	**1.038**	**280**	**56**	**98**	**-42**	**56**	**98**	**-42**
2c Een bereikbare gemeente																		
Verkeer en vervoer	1	134	**-133**	1	225	**-224**	1	199	**-198**	1	124	**-123**	1	123	**-123**	1	123	**-122**
Parkeren	0	0	**0**	0	39	**-39**	0	0	**0**	0	20	**-20**	0	0	**0**	0	20	**-20**
Openbaar vervoer	0	47	**-47**	0	66	**-66**	0	66	**-66**	0	66	**-66**	0	66	**-66**	0	66	**-66**
Totaal 2c	**1**	**181**	**-180**	**1**	**329**	**-329**	**1**	**265**	**-264**	**1**	**209**	**-209**	**1**	**189**	**-188**	**1**	**208**	**-208**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3a Wonen en leefomgeving																		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	108	**-108**	0	108	**-108**	0	106	**-106**	0	106	**-106**	0	114	**-114**	0	120	**-120**
Milieubeheer	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**	0	5	**-5**
Ruimtelijke ordening	138	272	**-134**	216	568	**-352**	188	343	**-155**	188	343	**-155**	10	48	**-38**	10	48	**-38**
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.410	6.941	**469**	4.163	4.543	**-380**	1.849	1.663	**186**	5.274	5.149	**125**	2.013	1.982	**31**	1.789	1.758	**31**
Wonen en bouwen	709	243	**466**	407	330	**76**	663	364	**299**	684	479	**205**	1.657	364	**1.293**	916	389	**527**
Totaal 3a	**8.257**	**7.568**	**689**	**4.787**	**5.554**	**-767**	**2.700**	**2.481**	**219**	**6.146**	**6.080**	**66**	**3.680**	**2.512**	**1.168**	**2.715**	**2.319**	**396**
3b Duurzaamheid en milieu			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Riolering	2.376	1.356	**1.020**	2.398	1.378	**1.020**	2.565	1.645	**919**	2.612	1.700	**912**	2.668	1.737	**932**	2.726	1.678	**1.048**
Afval	3.725	1.742	**1.983**	3.725	1.726	**1.999**	3.723	1.674	**2.049**	3.723	1.674	**2.049**	3.723	1.673	**2.050**	3.744	1.676	**2.068**
Milieubeheer	0	965	**-965**	663	1.745	**-1.082**	470	1.021	**-550**	475	1.001	**-526**	475	1.011	**-537**	475	1.001	**-527**
Totaal 3b	**6.101**	**4.063**	**2.038**	**6.786**	**4.849**	**1.937**	**6.758**	**4.340**	**2.418**	**6.810**	**4.375**	**2.435**	**6.866**	**4.421**	**2.445**	**6.944**	**4.355**	**2.589**
3c Beheer en onderhoud																		
Beheer overige gebouwen en gronden	697	488	**208**	278	93	**184**	680	493	**187**	78	93	**-16**	78	93	**-16**	78	93	**-16**
Verkeer en vervoer	156	2.320	**-2.165**	156	2.462	**-2.306**	151	2.501	**-2.350**	151	2.795	**-2.644**	151	3.024	**-2.873**	151	7.451	**-7.300**
Economische havens en waterwegen	0	457	**-457**	0	501	**-501**	0	498	**-498**	0	507	**-507**	0	512	**-512**	0	516	**-516**
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	586	**-583**	3	584	**-581**	3	609	**-606**	3	635	**-632**	3	632	**-629**	3	631	**-629**
Begraafplaatsen en crematoria	186	43	**143**	186	53	**133**	186	53	**134**	186	54	**132**	186	54	**132**	186	54	**132**
Totaal 3c	**1.041**	**3.895**	**-2.853**	**623**	**3.693**	**-3.071**	**1.020**	**4.153**	**-3.133**	**418**	**4.084**	**-3.666**	**418**	**4.315**	**-3.897**	**418**	**8.746**	**-8.329**
4a Algemene dekkingsmiddelen																		
Treasury	273	213	**60**	660	227	**433**	260	233	**26**	260	183	**77**	260	103	**157**	260	-158	**418**
OZB woningen	4.127	218	**3.909**	4.127	218	**3.909**	4.325	226	**4.099**	4.325	226	**4.099**	4.325	226	**4.099**	4.325	226	**4.099**
OZB niet-woningen	1.171	47	**1.124**	1.171	47	**1.124**	1.271	49	**1.222**	1.271	49	**1.222**	1.271	49	**1.222**	1.271	49	**1.222**
Parkeerbelasting	0	13	**-13**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Belastingen overig	18	2	**16**	18	2	**16**	18	2	**16**	18	2	**16**	18	2	**16**	18	2	**16**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	35.142	0	**35.142**	35.991	0	**35.991**	38.267	0	**38.267**	38.511	0	**38.511**	35.298	0	**35.298**	34.931	0	**34.931**
Economische promotie	80	2	**78**	30	2	**28**	55	2	**53**	55	2	**53**	55	2	**53**	55	2	**53**
Totaal 4a	**40.810**	**493**	**40.316**	**41.996**	**495**	**41.500**	**44.195**	**512**	**43.683**	**44.439**	**461**	**43.978**	**41.226**	**382**	**40.844**	**40.859**	**121**	**40.738**
4b Overhead	21	1.092	**-1.071**	8	1.167	**-1.159**	2	1.139	**-1.137**	2	1.137	**-1.135**	2	1.126	**-1.123**	2	1.121	**-1.119**
4c Overig	2.299	1.071	**1.228**	154	190	**-36**	142	360	**-218**	2.326	360	**1.966**	701	360	**341**	1.470	360	**1.110**
4d Onvoorzien	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**	0	10	**-10**
4e Vpb	0	0	**0**	0	124	**-124**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 4	**43.129**	**2.666**	**40.463**	**42.157**	**1.986**	**40.171**	**44.339**	**2.021**	**42.318**	**46.767**	**1.968**	**44.798**	**41.929**	**1.877**	**40.052**	**42.331**	**1.612**	**40.719**
Totaal baten en lasten	**65.670**	**44.697**	**20.973**	**63.051**	**46.650**	**16.401**	**64.372**	**45.346**	**19.027**	**68.235**	**47.048**	**21.187**	**58.876**	**41.745**	**17.131**	**58.424**	**46.194**	**12.230**
Mutaties reserves																		
1a Inwoners en bestuur	106	0	**106**	106	0	**106**	106	0	**106**	106	0	**106**	94	0	**94**	81	0	**81**
1b Samen leven	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**	10	0	**10**
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
2b Economische vitaliteit	0	947	**-947**	0	288	**-288**	0	180	**-180**	0	340	**-340**	0	0	**0**	0	0	**0**
2c Een bereikbare gemeente	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3a Wonen en leefomgeving	0	2.586	**-2.586**	1.004	386	**618**	0	259	**-259**	0	2.315	**-2.315**	0	701	**-701**	0	1.470	**-1.470**
3b Duurzaamheid en milieu	0	0	**0**	478	0	**478**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3c Beheer en onderhoud	17	237	**-220**	17	0	**17**	17	237	**-220**	17	0	**17**	17	0	**17**	4.132	0	**4.132**
4 Financieel gezonde gemeente	0	0	**0**	1.884	1.329	**555**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal reserves	**133**	**3.770**	**-3.637**	**3.499**	**2.003**	**1.496**	**133**	**676**	**-543**	**133**	**2.655**	**-2.522**	**121**	**701**	**-580**	**4.223**	**1.470**	**2.753**
Totaal	**65.803**	**48.467**	**17.337**	**66.550**	**48.653**	**17.897**	**64.506**	**46.022**	**18.484**	**68.369**	**49.704**	**18.665**	**58.997**	**42.446**	**16.551**	**62.646**	**47.664**	**14.983**

BIJLAGE 5: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (BIJDRAGE BUCH)

Conform de BBV (Besluit begroting en verantwoording) worden de baten en lasten per taakveld getoond. Allereerst van de primitieve begroting 2023, begroting 2023 na wijzigingen en de begroting 2024 t/m 2027. Het betreft de reguliere bijdrage aan de BUCH, die volgens de verdeelsleutel wordt verdeeld en de plustaken.

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur																		
Bestuur	0	192	**-192**	0	192	**-192**	0	193	**-193**	0	193	**-193**	0	193	**-193**	0	193	**-193**
Burgerzaken	0	420	**-420**	0	418	**-418**	0	420	**-420**	0	420	**-420**	0	420	**-420**	0	420	**-420**
Media	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 1a	**0**	**612**	**-612**	**0**	**610**	**-610**	**0**	**613**	**-613**	**0**	**613**	**-613**	**0**	**613**	**-613**	**0**	**613**	**-613**
1b Samen leven																		
Openbaar basisonderwijs	0	7	**-7**	0	7	**-7**	0	7	**-7**	0	7	**-7**	0	7	**-7**	0	7	**-7**
Onderwijshuisvesting	0	36	**-36**	0	36	**-36**	0	36	**-36**	0	36	**-36**	0	36	**-36**	0	36	**-36**
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0	40	**-40**	0	34	**-34**	0	34	**-34**	0	34	**-34**	0	34	**-34**	0	34	**-34**
Sportbeleid en activering	0	30	**-30**	0	27	**-27**	0	27	**-27**	0	27	**-27**	0	27	**-27**	0	27	**-27**
Sportaccommodaties	0	124	**-124**	0	124	**-124**	0	125	**-125**	0	125	**-125**	0	125	**-125**	0	125	**-125**
Media	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Samenkracht en burgerparticipatie	0	85	**-85**	0	72	**-72**	0	72	**-72**	0	72	**-72**	0	72	**-72**	0	72	**-72**
Wijkteams	0	1.233	**-1.233**	0	972	**-972**	0	968	**-968**	0	970	**-970**	0	973	**-973**	0	973	**-973**
Inkomensregelingen	0	155	**-155**	0	503	**-503**	0	32	**-32**	0	32	**-32**	0	32	**-32**	0	32	**-32**
Begeleide participatie	0	25	**-25**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**
Arbeidsparticipatie	0	88	**-88**	0	14	**-14**	0	12	**-12**	0	12	**-12**	0	12	**-12**	0	12	**-12**
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	213	**-213**	0	204	**-204**	0	204	**-204**	0	204	**-204**	0	204	**-204**	0	204	**-204**
Maatwerkdienstverlening 18+	0	234	**-234**	0	228	**-228**	0	229	**-229**	0	229	**-229**	0	229	**-229**	0	229	**-229**
Maatwerkdienstverlening 18-	0	377	**-377**	0	368	**-368**	0	369	**-369**	0	369	**-369**	0	369	**-369**	0	369	**-369**
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Geëscaleerde zorg 18-	0	176	**-176**	0	171	**-171**	0	172	**-172**	0	172	**-172**	0	172	**-172**	0	172	**-172**
Volksgezondheid	0	36	**-36**	0	32	**-32**	0	32	**-32**	0	32	**-32**	0	32	**-32**	0	32	**-32**
Totaal 1b	**0**	**2.857**	**-2.857**	**0**	**2.812**	**-2.812**	**0**	**2.339**	**-2.339**	**0**	**2.340**	**-2.340**	**0**	**2.343**	**-2.343**	**0**	**2.343**	**-2.343**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1c Kerngericht en ondersteunend																		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 1c	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1d Een veilige gemeente																		
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Openbare orde en veiligheid	0	407	**-407**	0	406	**-406**	0	407	**-407**	0	407	**-407**	0	407	**-407**	0	407	**-407**
Totaal 1d	**0**	**407**	**-407**	**0**	**406**	**-406**	**0**	**407**	**-407**	**0**	**407**	**-407**	**0**	**407**	**-407**	**0**	**407**	**-407**
2a Cultuur, recreatie en toerisme																		
Recreatieve havens	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	48	**-48**	0	43	**-43**	0	43	**-43**	0	43	**-43**	0	43	**-43**	0	43	**-43**
Musea	0	22	**-22**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**	0	20	**-20**
Cultureel erfgoed	0	40	**-40**	0	40	**-40**	0	40	**-40**	0	40	**-40**	0	40	**-40**	0	40	**-40**
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 2a	**0**	**110**	**-110**	**0**	**103**	**-103**	**0**	**103**	**-103**	**0**	**103**	**-103**	**0**	**103**	**-103**	**0**	**103**	**-103**
2b Economische vitaliteit																		
Economische ontwikkeling	0	56	**-56**	0	56	**-56**	0	56	**-56**	0	56	**-56**	0	56	**-56**	0	56	**-56**
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	79	**-79**	0	120	**-120**	0	114	**-114**	0	63	**-63**	0	1	**-1**	0	1	**-1**
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	22	**-22**	0	22	**-22**	0	22	**-22**	0	22	**-22**	0	22	**-22**	0	22	**-22**
Economische promotie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 2b	**0**	**158**	**-158**	**0**	**198**	**-198**	**0**	**193**	**-193**	**0**	**141**	**-141**	**0**	**80**	**-80**	**0**	**80**	**-80**
2c Een bereikbare gemeente																		
Verkeer en vervoer	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Parkeren	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**	0	25	**-25**
Openbaar vervoer	0	16	**-16**	0	16	**-16**	0	16	**-16**	0	16	**-16**	0	16	**-16**	0	16	**-16**
Totaal 2c	**0**	**41**	**-41**	**0**	**41**	**-41**	**0**	**41**	**-41**	**0**	**41**	**-41**	**0**	**41**	**-41**	**0**	**41**	**-41**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3a Wonen en leefomgeving																		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Milieubeheer	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Ruimtelijke ordening	0	443	**-443**	0	442	**-442**	0	444	**-444**	0	444	**-444**	0	444	**-444**	0	444	**-444**
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	201	**-201**	0	155	**-155**	0	68	**-68**	0	98	**-98**	0	73	**-73**	0	73	**-73**
Wonen en bouwen	0	1.141	**-1.141**	0	1.112	**-1.112**	0	1.152	**-1.152**	0	1.276	**-1.276**	0	1.282	**-1.282**	0	1.268	**-1.268**
Totaal 3a	**0**	**1.785**	**-1.785**	**0**	**1.709**	**-1.709**	**0**	**1.663**	**-1.663**	**0**	**1.818**	**-1.818**	**0**	**1.799**	**-1.799**	**0**	**1.785**	**-1.785**
3b Duurzaamheid en milieu			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**
Riolering	0	265	**-265**	0	265	**-265**	0	266	**-266**	0	266	**-266**	0	266	**-266**	0	266	**-266**
Afval	0	893	**-893**	0	909	**-909**	0	913	**-913**	0	913	**-913**	0	914	**-914**	0	914	**-914**
Milieubeheer	0	252	**-252**	0	287	**-287**	0	253	**-253**	0	252	**-252**	0	252	**-252**	0	252	**-252**
Totaal 3b	**0**	**1.409**	**-1.409**	**0**	**1.460**	**-1.460**	**0**	**1.431**	**-1.431**	**0**	**1.431**	**-1.431**	**0**	**1.432**	**-1.432**	**0**	**1.432**	**-1.432**
3c Beheer en onderhoud																		
Beheer overige gebouwen en gronden	0	289	**-289**	0	289	**-289**	0	290	**-290**	0	290	**-290**	0	290	**-290**	0	290	**-290**
Verkeer en vervoer	0	890	**-890**	0	890	**-890**	0	894	**-894**	0	893	**-893**	0	893	**-893**	0	893	**-893**
Economische havens en waterwegen	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	1.540	**-1.540**	0	1.540	**-1.540**	0	1.549	**-1.549**	0	1.551	**-1.551**	0	1.554	**-1.554**	0	1.554	**-1.554**
Begraafplaatsen en crematoria	0	176	**-176**	0	176	**-176**	0	177	**-177**	0	177	**-177**	0	177	**-177**	0	177	**-177**
Totaal 3c	**0**	**2.896**	**-2.896**	**0**	**2.896**	**-2.896**	**0**	**2.910**	**-2.910**	**0**	**2.912**	**-2.912**	**0**	**2.915**	**-2.915**	**0**	**2.915**	**-2.915**
4a Algemene dekkingsmiddelen																		
Treasury	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**
OZB woningen	0	4	**-4**	0	4	**-4**	0	4	**-4**	0	4	**-4**	0	4	**-4**	0	4	**-4**
OZB niet-woningen	0	3	**-3**	0	3	**-3**	0	3	**-3**	0	3	**-3**	0	3	**-3**	0	3	**-3**
Parkeerbelasting	0	0	**0**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**
Belastingen overig	0	21	**-21**	0	21	**-21**	0	21	**-21**	0	21	**-21**	0	21	**-21**	0	21	**-21**

Taakveld BBV (x € 1.000,-)	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Begroot 2024			Begroot 2025			Begroot 2026			Begroot 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Economische promotie	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal 4a	**0**	**41**	**-41**	**0**	**53**	**-53**	**0**	**54**	**-54**	**0**	**53**	**-53**	**0**	**53**	**-53**	**0**	**53**	**-53**
4b Overhead	0	6.973	**-6.973**	0	7.030	**-7.030**	0	7.877	**-7.877**	0	7.860	**-7.860**	0	7.948	**-7.948**	0	7.948	**-7.948**
4c Overig	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
4d Onvoorzien	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
4e Vpb	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**	0	23	**-23**
Totaal 4	**0**	**7.037**	**-7.037**	**0**	**7.107**	**-7.107**	**0**	**7.954**	**-7.954**	**0**	**7.936**	**-7.936**	**0**	**8.025**	**-8.025**	**0**	**8.025**	**-8.025**
Totaal baten en lasten	**0**	**17.310**	**-17.310**	**0**	**17.342**	**-17.342**	**0**	**17.654**	**-17.654**	**0**	**17.742**	**-17.742**	**0**	**17.756**	**-17.756**	**0**	**17.742**	**-17.742**
Mutaties reserves																		
1a Inwoners en bestuur	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
1b Samen leven	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
2a Cultuur, recreatie en toerisme	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
2b Economische vitaliteit	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
2c Een bereikbare gemeente	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3a Wonen en leefomgeving	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3b Duurzaamheid en milieu	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
3c Beheer en onderhoud	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
4 Financieel gezonde gemeente	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**0**	**17.310**	**-17.310**	**0**	**17.342**	**-17.342**	**0**	**17.654**	**-17.654**	**0**	**17.742**	**-17.742**	**0**	**17.756**	**-17.756**	**0**	**17.742**	**-17.742**